

**Universiteit
Leiden**

Administratieve Bepalingen

Verbouwing Universiteitsgebouw Spui Den Haag

Locatie: Spui 3, 2511 BJ Den Haag

Datum: 08 mei 2024

**Universiteit
Leiden**

BESTEK ADMINISTRATIEVE BEPALINGE

Administratieve Bepalingen

25 augustus 2023

Blad 2/47

Oeve van de bouwkundige- en installatietechnische werken vanwege het in aanhef genoemde project.

Blad 3/47
Algemene omschrijving van het werk:

Het werk betreft:

- De verbouwing t.b.v. de bouwkundige en installatietechnische werken ten behoeve van het Universiteitsgebouw Spui Den Haag.
- Zoals uitgewerkt in het Technische Ontwerp met data en kenmerk gemeld in de documentenlijst. Verder aangeduid met TO.

De coördinatie betreffende derden wordt uitgevoerd door bouwplaatsmanager van het werk.

Alle Administratieve Bepalingen zijn van toepassing op de bouwkundige en installatietechnische werkzaamheden behalve waar expliciet staat aangegeven dat deze alleen van toepassing zijn op de bouwkundige werkzaamheden of de installatiewerkzaamheden.

Datum: 1 februari 2024

Opdrachtgever

Vastgoedbedrijf Universiteit Leiden

Rapenburg 70

Postbus 9500

2300 RA Leiden

Bijlagen conform Documentenlijst zoals opgenomen in het aanbestedingsdocument d.d.

OVERZICHT BIJLAGEN	7
00 VOOR HET WERK GELDENDE VOORWAARDEN UAV 2012	8
Blaad 00/01 VAN TOEPASSING ZIJNDE VOORWAARDEN EN VOORSCHRIFTEN	8
00.01.10 VAN TOEPASSING ZIJNDE VOORWAARDEN	8
00.02 AANVULLENDE ADMINISTRatieve BEPALINGEN UAV 2012	9
00.02.01 AANDUIDINGEN, BEGRIPSBEPALINGEN	9
00.02.02 VAN TOEPASSING ZIJNDE VOORSCHRIFTEN	9
00.02.03 DIRECTIE	10
00.02.05 VERPLICHTINGEN VAN DE OPDRACHTGEVER	10
00.02.06 VERPLICHTINGEN VAN DE AANNEMER	11
00.02.07 DATUM VAN AANVANG	15
00.02.08 UITVOERINGSDUUR, UITSTEL VAN OPLEVERING, BEPROEVING	15
00.02.09 OPNEMING EN GOEDKEURING	17
00.02.10 OPLEVERING	17
00.02.11 ONDERHOUDSTERMIJN	18
00.02.14 SCHORSING VAN HET WERK/BEEINDIGING IN ONVOLTOOIDE STAAT	20
00.02.15 WERKTERREIN	20
00.02.16 AFSLUITING, RECLAME	20
00.02.17 VERWERKING VAN BOUWSTOFFEN	20
00.02.18 KEURING VAN BOUWSTOFFEN	21
00.02.19 EIGENDOM VAN BOUWSTOFFEN	23
00.02.20 ZORG VOOR BOUWSTOFFEN	23
00.02.21 OUDE BOUWSTOFFEN	23
00.02.22 GARANTIE VOOR EEN ONDERDEEL	23
00.02.26 ALGEMEEN TIJDSHEMA, WERKPLAN	25
00.02.27 DAGBOEK, LIJSTEN, RAPPORTEN, BOUWVERGADERINGEN	27
00.02.28 AFBAKENING, PEILINGEN EN OPMETINGEN	27
00.02.29 VERSCHILLEN IN AFMETINGEN OF TOESTAND	28
00.02.31 VERBAND MET ANDERE WERKEN	28
00.02.32 GEVONDEN VOORWERPEN	30
00.02.34 WIJZIGINGEN IN DE UITVOERING	31
00.02.35 VERREKENING VAN MEER EN MINDERWERK	31
00.02.36 BESTEKSWIJZIGINGEN	32
00.02.37 STELPOSTEN	32

00.02.38 HOEVEELHEDEN	33
00.02.39 AFWIJINGEN VAN VERREKENBARE HOEVEELHEDEN.....	33
00.02.40 BETALING.....	33
Blad 6/47 00.02.41 OMZETBELASTING	34
09. OMZETBELASTING	34
00.02.42 KORTINGEN	34
00.02.43 VERPANDING OF CESSIE/ZEKERHEIDSTELLING/VERZEKERING	34
00.02.44 SCHADE AAN HET WERK.....	34
00.02.46 IN GEBREKE BLIJVEN/OVERLIJDEN VAN DE AANNEMER	35
00.02.47 KOSTENVERHOGENDE OMSTANDIGHEDEN	35
00.02.48 VASTLEGGEN VAN DE TOESTAND.....	35
00.02.49 BESLECHTING VAN GESCHILLEN	35
00.03 VERZEKERINGEN	35
00.03.09 AANSPRAKELIJKHEID	35
00.03.19 VERZEKERINGEN DOOR DE OPDRACHTGEVER	35
00.03.29 VERZEKERINGEN DOOR DE AANNEMER.....	36
00.04 VERREKENING WIJZIGING KOSTEN EN PRIJZEN.....	36
00.04.10 VERREKENING WIJZIGING KOSTEN EN PRIJZEN.....	36
00.05 TEKENINGEN EN BEREKENINGEN	36
00.05.10 TEKENINGEN EN BEREKENINGEN	36
00.06 ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN.....	41
00.06.10 ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN	41
00.09 BOUWKUNDIGE VOORZIENINGEN VOOR INSTALLATIES	41
00.09.10 BOUWKUNDIGE VOORZIENINGEN VOOR INSTALLATIES	41
05 BOUWPLAATSVOORZIENINGEN	43
05.00 ALGEMEEN	43
05.00.10 BEGRIPPEN: ALGEMEEN	43
05.00.20 EISEN EN UITVOERING: ALGEMEEN	43
05.00.24 EISEN EN UITVOERING: BOUWPLAATSINRICHTING	43
05.00.30 INFORMATIE-OVERDRACHT: ALGEMEEN	44
05.00.50 BIJBEHORENDE VERPLICHTINGEN: ALGEMEEN	45
05.31 LOODSEN EN KETEN	45
05.31.10-a BOUWKEET.....	45
05.34 SCHOONMAKEN EN PREVENTIEF ONDERHOUD.....	45
05.34.10-a VERWIJDEREN VERONTREINIGINGEN	45

INRICHTING WERKTERREIN	46
05.41.11-a WERKTERREININRICHTINGSPLAN	46
05.41.12-a VERKEERSCIRCULATIEPLAN	46
Blad 05/47 05.42 AFSLUITINGEN EN RECLAME	47
05.42.09-a BEWAKING	47
05.42.11-a BOUWAFRASTERING	47

OVERZICHT BIJLAGEN

Bij de beschrijvingen van het werk behorende tekeningen en documenten zoals genoemd in de:

- uitnodiging met aanbestedingsdocument Verbouwing Universiteitscampus Den Haag (ref. 240308. Aanbestedingsdocument bouwkundige en installatietechnische werken),
voor het indienen van een aanbieding voor bovengenoemd werk inclusief bijlagen.

Alle genoemde bijlagen vormen een onlosmakelijk geheel met onderliggend document en het Technische Ontwerp (TO). Niet beschreven delen die nodig zijn om de in het TO opgenomen onderdelen volledig te maken en goed te laten functioneren, worden geacht onderdeel uit te maken van dit TO.

Leveringen en/of werkzaamheden die niet in het TO zijn genoemd en ook niet zijn getekend, maar een integraal onderdeel van de beschreven constructie vormen, dan wel noodzakelijk zijn voor juiste uitvoering van het werk, dienen te worden beschouwd als letterlijk in het TO omschreven.

De aannemer dient de betreffende onderdelen volledig te maken en kwalitatief en functioneel juist uit te voeren, zoals uit de aard van het werk blijkt, dit zonder recht op bijbetaling.

Waar in dit document wordt gesproken over bestek wordt hieronder verstaan de: bovengenoemde uitnodiging aanbestedingsdocument Verbouwing Universiteitsgebouw SpuiDen Haag (ref. 240308. Aanbestedingsdocument bouwkundige en installatietechnische werken),

voor het indienen van een aanbieding voor bovengenoemd werk met bijlagen.

00 VOOR HET WERK GELDENDE VOORWAARDEN UAV 2012

Blad 8/47

00.01 VAN TOEPASSING ZIJNDE VOORWAARDEN EN VOORSCHRIFTEN

00.01.10 VAN TOEPASSING ZIJNDE VOORWAARDEN

01. VAN TOEPASSING ZIJNDE VOORWAARDEN

Van toepassing zijn de standaard technische bepalingen in de STABU-Standaard 2012, alsmede, voor zover daarvan niet uitdrukkelijk is afgeweken in het bestek, de Uniforme Administratieve Voorwaarden voor de uitvoering van werken en van technische installatiewerken (UAV 2012), vastgesteld bij beschikking van 19 januari 2012 nr. 2012- 2000541953 van de Ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, zoals deze zijn opgenomen in de STABU-Standaard 2012 als bijlage II, uitgegeven door Stichting STABU te Ede.

90. VOOR HET WERK GELDENDE VOORWAARDEN, AANVULLEND

Voor het werk zijn bindend, voor zover daarvan elders in dit bestek niet wordt afgeweken:

a) Regelgeving van de overheid inzake Arbeidsomstandigheden (hierna: Arbo)

In aansluiting op de Arbo-wet en het Arbobesluit gelden, voor zover relevant voor de uitvoering van het werk, in aflopende rangorde:

1. De Arboregeling;
2. De Arbobeleidsregels;
3. De Arbo-informatiebladen;
4. Publicatiebladen Arbeidsinspectie;
5. Publicaties van overheden;

De directie is gerechtigd, indien zij van mening is dat het gedrag van medewerkers van de aannemer niet voldoet, c.q. het veiligheidsreglement, de huisregels en het campus protocol van de Universiteit Leiden overtreden, van de aannemer te eisen deze, na schriftelijke aanzegging, te vervangen. Het veiligheidsreglement, de huisregels en het campus protocol van Universiteit Leiden is te downloaden via www.universiteitleiden.nl, medewerkers site, expertisecentra, vastgoed.

-De voorschriften, besluiten en bepalingen, voor zover van toepassing op de in het bestek omschreven werken, van Rijks-, Provinciale- en Gemeentelijke overheden, instellingen, diensten, publiekrechtelijke lichamen en bedrijven (zoals energie- en nutsbedrijven, KPN Telecom, kabelexploitanten, enz).

-De kwaliteitseisen voor te certificeren onderdelen of systemen, beoordelingsrichtlijnen en ontwerpen welke door bij de Raad voor Accreditatie erkende Certificatie-instellingen verbindend zijn verklaard als grondslag voor de afgifte van een kwaliteitsverklaring voor de als zodanig in het bestek aangegeven materialen en/of systemen.

-Ontwerp-, gebruiks- en verwerkingsvoorschriften van fabrikanten en leveranciers voor zover deze producten in het bestek zijn voorgeschreven dan wel de toepassing ervan door de directie is goedgekeurd.

91.VAN VOORSCHRIFTEN AFWIJKENDE BEPALINGEN

Indien besteksbepalingen afwijken van de hiervoor van toepassing verklaarde voorwaarden en bepalingen, prevaleren de bepalingen zoals vermeld in het bestek.

93.NCP-ERKENNING, BEVEILIGINGSSYSTEMEN

Werkzaamheden aan beveiligingssystemen moeten door het Nationaal Centrum voor Preventie erkende bedrijven worden uitgevoerd.

94.LAAGSPANNINGSINSTALLATIES

Voor het verrichten van handelingen waarvoor bevoegdheid is vereist conform artikel 31 van de ARBO-wet en bepaling 4.2.101 van de NEN-EN 50110 (2010/2013), eerste druk en de NEN 3140+A3 (07/2019), derde druk, dient de aannemer een installatie- of werkverantwoordelijke aan te stellen.

AANVULLENDE ADMINISTRatieve BEPALINGEN UAV 2012

00.02.01 AANDUIDINGEN, BEGRIPSBEPALINGEN

01. WERKTERREIN Onder werkterrein wordt verstaan het terrein of het water dat door de opdrachtgever aan de aannemer voor de uitvoering van het werk ter beschikking wordt gesteld, het terrein of het water waarop en waarin het werk wordt uitgevoerd daarin begrepen. Een en ander zoals op de situatietekening van de architect is aangeven.

02. WERKTERREIN AANVULLEND

Onder werkterrein wordt tevens verstaan de als zodanig aangeduide aanwezige opstallen of delen daarvan waarin, waarop of waaraan het werk moet worden uitgevoerd. Een en ander zoals op de werkgebied tekening van de architect is aangeven

09 BOUWTERREIN.

Onder bouwterrein wordt verstaan het gedeelte van het werkterrein waarop/waaraan/waarin de aannemer het werk dient te realiseren.

90. AANVULLINGEN EN WIJZIGINGEN, UAV 2012

Paragraaf 1, lid 1 aanvullen:

- *het Technisch Ontwerp*: alle in het Technisch Ontwerp genoemde bijbehorende stukken en bijlagen vormen een onlosmakelijk geheel met het Technisch Ontwerp. --Daar waar in de Administratieve Bepalingen dan wel andere aan deze opdracht gerelateerde documenten wordt gesproken over Het Bestek dan wel Werkomschrijving, hiervoor te lezen het Technisch Ontwerp (TO).

- indien in de uitnodiging niet is aangegeven wie de coördinerend aannemer is zal de bouwkundig aannemer als coördinerend aannemer worden aangewezen.

- *de Coördinerend aannemer*: de aannemer van het Technisch Ontwerp waar deze algemene voorwaarden op van toepassing is en die gehouden is de uitvoeringsplanning, logistiek en uitvoering te coördineren met neven aannemers en derden. Deze verplichting is nader omschreven in art 00.02.31;

- *de nevenaannemer*, de aannemer van een werk dat tezamen met het werk van de coördinerend aannemer door de opdrachtgever in opdracht is gegeven en waarvan de uitvoeringsplanning, logistiek en uitvoering door de coördinerend aannemer gecoördineerd dient te worden met deze aannemer, overige nevenaannemers en derden. Deze verplichting is nader omschreven in art 00.02.31;

- *de aannemer*: de coördinerend aannemer of de nevenaannemer zoals hierboven bedoeld, daar waar de artikelen in dit bestek geen onderscheid maken.

- *de onderaannemer*, een buitenstaander die in opdracht en voor rekening en verantwoording van de aannemer diensten, werken of service aanlevert die niet door het eigen personeel van de aannemer uitgevoerd (kunnen of mogen) worden en die daartoe een eigen rechtsverhouding zal aangaan met de aannemer;

- *Derde (of onbetrokken partij)*: een buitenstaander bij een rechtsverhouding tussen twee (of meer) partijen. Maar ook een betrokken partij (directie levering, Nutsbedrijf, etc.) die diensten of service aanlevert die niet door het eigen personeel van de aannemer uitgevoerd (kunnen of mogen) worden en die daartoe een eigen rechtsverhouding zal aangaan met de opdrachtgever van het gehele werk.

- *Open begroting*, Daar waar in de Administratieve Bepalingen dan wel andere aan deze opdracht gerelateerde documenten wordt gesproken over de begroting hiervoor te lezen: een open begroting waarbij op regelniveau inzicht wordt gegeven in kosten, materiaal, arbeid en materieel.

00.02.02 VAN TOEPASSING ZIJNDE VOORSCHRIFTEN

01. GELDIGHEID

Daar waar een publicatie zonder datum is vermeld, is deze publicatie van toepassing zoals deze drie maanden voor de dag van inschrijving luidt.

02. PUBLICATIES

Daar waar een technisch normvoorschrift, praktijkrichtlijn, beoordelingsrichtlijn of een andere publicatie is vermeld, is deze van toepassing.

Daar waar bij een publicatie een correctie (c) of een aanvulling (a) of een wijziging (w) is vermeld, is deze publicatie inclusief die correctie, aanvulling of wijziging van toepassing.

09. VAN TOEPASSING ZIJNDE VOORSCHRIFTEN EN RICHTLIJNEN

Op het werk zijn aanvullend de volgende voorschriften en richtlijnen van toepassing:

- alle bouwstoffen, installaties en materieel dienen een CE-markering te hebben, in lijn met de Europese Verordening bouwproducten (305/2011/EU), ook wel bekend als de Construction Products Regulation (CPR);

- de in het bestek beschreven materialen, onderdelen, constructies, bouwdelen en installaties, dienen te voldoen aan alle voorschriften van overheidswege dan wel regelgeving van lagere publiekrechtelijke instellingen;

- de in het bestek beschreven materialen, onderdelen, constructies, bouwdelen en installaties, dienen te voldoen aan de eisen van bevoegde keuringsinstanties;

- daar waar in het bestek een voorschrift, reglement, norm, praktijkrichtlijn, beoordelingsrichtlijn of een andere publicatie met bijbehorende wijzigingsbladen wordt vermeld, is deze van toepassing.

Indien de directie hierom vraagt, moet de aannemer de in het bestek voorgeschreven toepassingsnormen, praktijkrichtlijnen en andere publicaties ter inzage verstrekken.

90. BOUWBESLUIT EN NEN - NORMEN

De afgebeelde aanvulling op paragraaf 2 lid 2 van de U.A.V. geldt dat tot het bestek de NEN- Normen behoren waarnaar in het bestekbesluit dwingend wordt verwezen.

91. AANVULLINGEN EN WIJZIGINGEN, UAV 2012

Paragraaf 2, lid 4c vervalt. Hiervoor te lezen:

- Bij strijdigheden tussen contractstukken geldt de rangorde zoals aangegeven in de aannemingsovereenkomst.

Daarnaast geldt, een bijzondere regeling gaat voor een algemene regeling, met dien verstande, dat regel a gaat voor regels b en c. Indien toepassing van deze regels geen uitkomst biedt dan treden directie en Aannemer in overleg om op basis van objectieve criteria tot een besluit te komen. Mochten directie en aannemer onverhoopt niet tot overeenstemming komen, dan zal het verschil van inzicht voorgelegd worden aan een onafhankelijke deskundige derde welke in overleg tussen directie en aannemer zal worden gekozen.

Paragraaf 2, lid 5 vervalt. Hiervoor te lezen:

- de aannemer is verplicht de opdrachtgever voor inschrijving te waarschuwen in geval van tegenstrijdigheden tussen onderdelen van het bestek;

bij elke te constateren afwijking tussen bestek en overige bij de aanbesteding overhandigde documenten dient de aannemer direct schriftelijk contact op te nemen met de opdrachtgever;

In aanvulling op het bepaalde in paragraaf 2, lid 5 van de UAV 2012 wordt gesteld dat:

1. bij gelijke rangorde geldt paragraaf 2 lid 4 UAV 2012;

2. Mochten punt 1 geen helderheid geven, dan treden directie en Aannemer in overleg om op basis van objectieve criteria tot een besluit te komen. Mochten directie en aannemer onverhoopt niet tot overeenstemming komen, dan zal het verschil van inzicht voorgelegd worden aan een onafhankelijke deskundige derde welke in overleg tussen directie en aannemer zal worden gekozen.

00.02.03 DIRECTIE

01. AANGEWEEZEN DIRECTIE

Zoals bedoeld in paragraaf 3, lid 1 van de UAV 2012 wordt aangewezen als directie:

- de directievormende personen zullen t.z.t. vóór de start van de werkzaamheden aan de aannemer worden bekendgemaakt. Namens de opdrachtgever fungeren de directievormende personen als het enige aanspreekpunt voor alle bij het werk betrokken partijen.

Waar in dit document (*) het woord 'opdrachtgever' wordt gebezigd, treedt altijd en alleen de directie voor haar in de plaats.

* *De beschrijving van het werk, de daarbij behorende tekeningen, de voor het werk geldende voorwaarden, de nota(s) van inlichtingen, aanvulling en wijziging en het proces-verbaal van aanwijzing.*

90. AANVULLINGEN EN WIJZIGINGEN, UAV 2012

Paragraaf 3 lid 6 wijzigen:

- De directie oefent geen dagelijks toezicht uit, zoals bedoeld in de UAV, maar oefent incidenteel toezicht uit op de uitvoering van het werk en op de naleving van de overeenkomst. De directie kan bepaalde werkzaamheden aanwijzen welke niet zonder toezicht mogen worden uitgevoerd dan in aanwezigheid van de directie of van door haar aangewezen personen.;

- Het houden van toezicht vermindert op geen enkele wijze de verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van de aannemer voor een goede en deugdelijke uitvoering van het werk, en scheidt geen acceptatie, mede-aansprakelijkheid of eigen schuld voor de opdrachtgever met betrekking tot fouten in het ontwerp van het werk en/of (uitvoerings-)fouten van de aannemer die bij het houden van toezicht wellicht onderkend hadden kunnen of moeten worden, maar niet onderkend zijn.

De inzet door of namens Universiteit Leiden die hierin beschreven is, ontheft de aannemer niet van zijn verplichtingen het werk volgens bestek en tekeningen uit te voeren.

00.02.04 GEVOLMACHTIGDE VAN DE AANNEMER

Het personeel dat door de aannemer is belast met de dagelijkse leiding, dient bij aanvang van het werk bij de directie bekend te zijn. Deze dient tot 6 maanden na oplevering als contactpersoon beschikbaar te zijn.

Indien de directie van mening is dat een persoon, belast met de dagelijkse leiding, niet voldoet dient de aannemer, na schriftelijke aanzegging, de betrokkene te ontheffen van zijn functie. Vervanging van deze persoon tijdens de duur van het project behoeft de toestemming van de opdrachtgever.

00.02.05 VERPLICHTINGEN VAN DE OPDRACHTGEVER

01. BOUWBESPREKING

De bouwbespreking zoals bedoeld in paragraaf 5, lid 1 van de UAV 2012 zal worden gehouden.

90. VERGUNNINGEN DOOR DE OPDRACHTGEVER

Ten aanzien van het bepaalde in paragraaf 5, lid 1 geldt dat de opdrachtgever slechts zorg zal dragen voor:

- Omgevingsvergunning en kapvergunning

Voor het verkrijgen van overige vergunningen, beschikkingen en dergelijke, die in verband met de uitvoering van het werk vereist zijn, draagt de aannemer zorg.

De directie geeft vóór de aanvang van het werk bericht welke vergunningen, ontheffingen en machtigingen van particulieren, overheden en andere rechtspersonen zijn verkregen c.q. aangevraagd.

Precario, leges, zegel- en overige kosten voortvloeiend uit de door de opdrachtgever aangevraagde vergunningen, ontheffingen e.d. komen ten laste van de opdrachtgever.

De kosten van contractuele overeenkomsten met Nutsbedrijven t.b.v. het (opnieuw) aansluiten van dienstleidingen voor het gebouw, komen eveneens ten laste van de opdrachtgever.

08 VERONTREINIGINGEN

Dit gebouw is niet asbest verdacht, een asbestinventarisatie is niet van toepassing.

BLAD 11/15
VERPLICHTINGEN OPDRACHTGEVER

De directie zorgt ervoor:

- dat de door de aannemer gewenste tijdelijke afsluiting en/of afkoppeling van gebouwinstallaties en installatieonderdelen binnen het werkterrein, volledig bekend is bij de gebouwbeheerder(s) i.v.m. te nemen maatregelen voor het kunnen door functioneren van belendende gebouwen;
- de directie communiceert tussen aannemer en de toekomstige en aanwezige gebruikers van het gebouw. Speciale tussentijdse klantwensen (van die toekomstige gebruikers) en andere relevante informatie van de opdrachtgever die invloed hebben op de diverse werkzaamheden, worden steeds naar de aannemer gecommuniceerd.

00.02.06 VERPLICHTINGEN VAN DE AANNEMER

01. ONDERGRONDSE KABELS EN LEIDINGEN

De aannemer meldt de aanvang van de uitvoering van de (graaf)werkzaamheden, waarbij mogelijk in de grond aanwezige kabels en leidingen betrokken zijn, conform CROW 500 (richtlijn zorgvuldig grondroeren) en WIBON (Wet informatieuitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken), aan het daarvoor bestemde digitaal loket van het Kadaster (Klic-online).

Vóór de aanvang van de (graaf)werkzaamheden waarbij in de grond aanwezige kabels en leidingen betrokken zijn, traceert de aannemer de ligging hiervan en draagt hij er zorg voor dat tijdens de uitvoering van de (graaf)werkzaamheden daaraan geen schade ontstaat.

De aannemer draagt er zorg voor dat de ontvangen gegevens over in de grond aanwezige kabels en leidingen op de bouwplaats aanwezig zijn en instrueert uitvoerend en machine bedienend personeel.

Indien door werkzaamheden een kabel of leiding wordt beschadigd doet de aannemer hiervan onverwijld melding aan de betrokken leidingbeheerder en de directie.

02. VRIJWARING

De aannemer vrijwaart de opdrachtgever tegen alle eventuele aanspraken die door de belastingdienst in het kader van de ketenaansprakelijkheidsregeling worden gemaakt, alsmede tegen eventuele hierop gebaseerde verhaal aanspraken van onderaannemers die met (een deel van) het werk zullen worden belast.

De aannemer moet deze bepaling in eventueel door hem af te sluiten (onderaannemings-)overeenkomsten opnemen en de onderaannemer verplichten deze bepaling in eventueel door hem af te sluiten (onderaannemings-)overeenkomsten op te nemen.

03. VERKLARINGEN BETALINGSGEDRAG AANNEMER

Desgevraagd moet de aannemer na het verstrijken van elk kalenderkwartaal aan de opdrachtgever de meest recente verklaring van de belastingdienst verstrekken omtrent zijn betalingsgedrag inzake de afdracht van loonbelasting en sociale verzekeringspremies. De aannemer moet deze besteksbepaling in eventueel door hem af te sluiten

(onderaannemings-)overeenkomsten opnemen en de aannemer moet deze bepaling in eventueel door hem af te sluiten (onderaannemings-)overeenkomsten opnemen en de onderaannemer verplichten deze bepaling in eventueel door hem af te sluiten (onderaannemings-)overeenkomsten op te nemen.

04. NALEVEN WET ARBEID VREEMDELINGEN

Onder verwijzing naar paragraaf 6, lid 11 van de UAV 2012 wordt de aannemer geacht bekend te zijn met hetgeen in de Wet arbeid vreemdelingen (Wav) bepaald is omtrent het verbod om vreemdelingen in Nederland arbeid te laten verrichten zonder tewerkstellingsvergunning.

De aannemer leeft de bepalingen van de Wav na, alsmede deze bepaling.

Bij elke bouwvergadering zorgt de aannemer ervoor dat "de naleving van de Wav" wordt geagendeerd, besproken en opgenomen in het verslag.

De aannemer wijst iedere door hem bij de uitvoering van het werk gecontracteerde onderaannemer schriftelijk op de bepalingen van de Wav en verplicht de onderaannemer de bepalingen van de Wav na te leven en deze bepaling op te nemen in door hem te sluiten (onderaannemings-)overeenkomsten.

Alle aan de (niet)naleving verbonden gevolgen en kosten zijn voor rekening van de aannemer. De aannemer stelt mede namens de opdrachtgever de identiteit vast van alle op het werk aanwezige vreemdelingen als bedoeld in artikel 15Wav en controleert de identiteitsbewijzen en de tewerkstellingsvergunningen van deze vreemdelingen op echtheid en geldigheid.

De aannemer bewaart mede namens de opdrachtgever kopieën van deze documenten in zijn administratie als bedoeld in artikel 15 Wav tot tenminste 5 (vijf) jaar na het einde van het kalenderjaar waarin de oplevering plaatsvindt.

De aannemer kan hierbij gebruikmaken van elektronische middelen.

De opdrachtgever, dan wel de door hem aangewezen persoon, kan op ieder willekeurig moment de naleving door de aannemer van de Wav en deze bepaling controleren. Op eerste verzoek van de opdrachtgever, dan wel de door hem aangewezen persoon, zal de aannemer onverwijld de betreffende administratie en (opgeslagen) documenten overleggen. Bij welke overtreding van de Wav dan ook, geconstateerd door de Inspectie SZW of enig ander orgaan, komen boetes die daaruit voor de opdrachtgever voortvloeien, voor rekening van de aannemer en vrijwaart de aannemer de opdrachtgever ter zake.

De opdrachtgever zal deze boetes aan de aannemer doorbelasten en de aannemer zal deze op eerste verzoek aan de opdrachtgever vergoeden dan wel zal de opdrachtgever deze boetes verrekenen met de eerstvolgende (termijn)betaling(en) door de opdrachtgever aan de aannemer te doen, zonder dat deswege een ingebrekestelling nodig is en ongeacht een eventueel bezwaar of beroep van de aannemer tegen de opgelegde boete.

Het voorgaande laat alle overige rechten en aanspraken van de opdrachtgever onverlet.

05. ONGEVALLEN

De aannemer moet de directie terstond op de hoogte stellen van alle ongevallen op het werkterrein, met verstrekking van alle ter zake doende inlichtingen.

06. ONDERAANNEMERS/PERSONEEL VAN DERDEN

De aannemer mag bij de uitvoering van het werk slechts gebruik maken van:

dat hem door derden ter beschikking is gesteld, indien hij daarvoor schriftelijke toestemming van de directie heeft gekregen. De aannemer blijft niettemin jegens de opdrachtgever voor bedoeld personeel ten volle verantwoordelijk;

- onderaannemers, indien hij daarvoor schriftelijke goedkeuring van de directie heeft gekregen;

Onderaannemers zijn niet bevoegd het aan hen opgedragen werk, of een deel daarvan, door een in derden onder aanneming te laten uitvoeren dan na schriftelijke goedkeuring door de aannemer.

Alle voor het werk in te schakelen onderaannemers moeten een geblokkeerde rekening hebben geopend als bedoeld in de **Bouw 12/17** regeling inleners-, keten- en opdrachtgeversaansprakelijkheid 2004. De aannemer moet deze bepaling in eventueel door hem af te sluiten (onderaannemings-)overeenkomsten opnemen en de onderaannemer verplichten deze bepaling in eventueel door hem af te sluiten (onderaannemings-) overeenkomsten op te nemen.

08. RAPPORT BELENDINGEN

N.V.T.

10. WERKZAAMHEDEN BUITEN OVEREENGEKOMEN WERKTIJDEN

De normale werktijden van de aannemer worden in principe beperkt tot elke werkdag (ma, di, wo, do, vrij) van 07.00 uur tot 19.00 uur. Met dien verstande, dat geen enkele medewerker van de aannemer (incl. onderaannemers) zich na 19.00 uur meer binnen het gebouw en het terrein rond het gebouw bevindt.

Indien de aannemer voornemens is werkzaamheden te verrichten buiten de werktijden zoals hierboven omschreven, brengt hij dit voornemen minstens 5 (vijf) werkdagen van tevoren ter kennis van de directie. Standaard gewenste afwijkingen tijdens de gehele uitvoeringsperiode van het hierboven voorgestelde is bespreekbaar, mits dit gebeurt in de Bouwvergadering ter vastlegging in de notulen.

De werkzaamheden buiten de normale werktijden om, mogen enkel worden uitgevoerd indien hiervoor bij de betreffende instanties ontheffing is aangevraagd en goedgekeurd. Indien de directie toestemming verleent voor het verrichten van werkzaamheden buiten de overeengekomen werktijden, dan zijn de kosten, verbonden aan het hiervoor eventueel benodigde extra toezicht door personeel van de opdrachtgever, geheel voor rekening van de aannemer.

Bewoners en/of gebruikers van de naastgelegen panden dienen door de aannemer regelmatig en tijdig op de hoogte gesteld te worden over de geplande bouwwerkzaamheden.

11. WERKTIJDEN, BIJZONDERE OMSTANDIGHEDEN

Tijdens de reguliere overeengekomen werktijden kunnen zich situaties voordoen waardoor de aannemer haar werk tijdelijk of gedeeltelijk (geluidsoverlast) niet uit kan voeren i.v.m. belangrijke ceremoniële of onderwijs gerelateerde activiteiten van de Universiteit Leiden. Dergelijke activiteiten zullen in elke Bouwvergadering worden vastgelegd. Vast agendapunt

12. BEPERKINGEN M.B.T. GELUIDNIVEAU

Ten aanzien van het geluidniveau, veroorzaakt door materieel op het werk, gelden de volgende beperkingen:

- Ter voorkoming van hinder door geluid dient het type materieel te worden afgestemd op de plaatselijke situatie.
- Door de aannemer dienen gedurende de werkzaamheden op voldoende plaatsen het geluidniveau ter plaatse van belendingen te worden gemeten.
- Vanzelfsprekend dient de aannemer tijdens de bouwwerkzaamheden ten alle tijden te voldoen aan de, in het Bouwbesluit gestelde, eisen.
- De aannemer stelt een werkplan op om geluid en trillingen in kaart te brengen en te beheersen. Als blijkt dat het geluid van het materieel zodanig is dat schade en of storingen aan eigendommen van opdrachtgever, omwonenden, gebruikers van de naast gelegen panden en/of derden is te verwachten of ontstaat, moet met de betreffende werkzaamheden worden gestopt.

In overleg met de gemeente, directie en opdrachtgever zal worden bepaald, welke maatregelen moeten worden genomen. Eventuele maatregelen ter beperking van het geluidsniveau zijn voor rekening van de aannemer

13. BEPERKINGEN M.B.T. TRILLINGEN

Ten aanzien van trillingen, veroorzaakt door materieel op het werk, gelden de volgende beperkingen:

- Ter voorkoming van hinder door trillingen dient het type materieel te worden afgestemd op de plaatselijke situatie.
- Door de aannemer dienen gedurende de werkzaamheden op voldoende plaatsen het trillingsniveau ter plaatsen van belendingen te worden gemeten.
- Vanzelfsprekend dient de aannemer tijdens de bouwwerkzaamheden ten alle tijden te voldoen aan de, in het Bouwbesluit gestelde, eisen.

De aannemer stelt een werkplan op om geluid en trillingen in kaart te brengen en te beheersen.

14. WET AANPAK SCHIJNCONSTRUCTIES (WAS)

a. Onder verwijzing naar paragraaf 6, lid 11 van de UAV 2012 houdt de aannemer zich bij de uitvoering van het werk aan de geldende wet- en regelgeving op het gebied van arbeidsvoorwaarden en aan de CAO die voor hem van toepassing is.

b. De aannemer legt alle arbeidsvoorwaardelijke afspraken ten behoeve van de uitvoering van het werk op een inzichtelijke en toegankelijke wijze vast.

c. De aannemer verschaft desgevraagd en onverwijld aan bevoegde instanties toegang tot deze arbeidsvoorwaardelijke afspraken en werkt mee aan controles, audits en/of loonvalidatie.

d. De aannemer verschaft desgevraagd en onverwijld aan de opdrachtgever, dan wel aan de door hem aangewezen persoon, toegang tot de onder sub c genoemde arbeidsvoorwaardelijke afspraken indien de opdrachtgever dit noodzakelijk acht in verband met het voorkomen of de behandeling van een loonvordering aangaande verrichte arbeid ten behoeve van de uitvoering van het werk.

e. De aannemer is verplicht om deze bestek bepaling in eventueel door hem af te sluiten (onderaannemings)overeenkomsten op te nemen en de onderaannemer en/of andere partijen te verplichten deze bepaling in eventueel door hen af te sluiten (onderaannemings)overeenkomsten op te nemen.

15. ONDERAANNEMING

Indien onderdelen van het werk in onderaanneming worden uitgevoerd verstrekt de aannemer op verzoek een schriftelijke verklaring van de onderaannemer waarin deze verklaart volledig bekend te zijn met de bepalingen en voorwaarden van het bestek en het door de aannemer vervaardigde werkplan en dat hij zich daaraan zal onderwerpen.

Voor het uitbesteden van werkzaamheden door een onderaannemer gelden dezelfde voorwaarden zoals die gelden tussen aannemer/onderaannemer.

Bladz. 13/47
Aan de aannemer moet worden op verzoek, dat de onderaannemer in het bezit is van een geldig Registratienummer van de Kamer van Koophandel.

De directie is niet verplicht de reden of redenen op te geven, waarom een bepaalde onderaannemer niet wordt geaccepteerd. Indien de schriftelijke goedkeuring zoals bedoeld in paragraaf 6, lid 26 van de UAV 2012 door de directie wordt onthouden zijn de hieruit voortvloeiende financiële gevolgen geheel ten laste van de aannemer.

19. INSCHRIJVING

Voor de inschrijving dient gebruik te worden gemaakt van het bij het bestek gevoegde model inschrijfbijlet.

Dit dient volledig ingevuld, gedateerd en ondertekend te zijn door de inschrijver.

Het inschrijfbijlet dient vergezeld van tenminste een openbegroting te worden ingediend van het perceel/de percelen waarop de inschrijving is gebaseerd.

Deze openbegrotingen dienen tevens als basis voor de beoordeling van verrekennvoorstellen voor meer en minderwerken.

De openbegrotingen dienen als volgt inzicht te geven in de kostenopgave waarop de inschrijving is gebaseerd.

Perceel installatiewerk, W-INSTALLATIES

De kosten voor het verwerken van werktuigbouwkundige bouwstoffen (montagetijden) worden bepaald volgens de tabellen van de "Kalkulationstabellen für Heizungs-, Lüftungs- und Sanitäreinrichtungen von Oberingenieur Gustaf Ende, Krammer Verlag Düsseldorf" in de uitgave zoals deze drie maanden voor de dag van aanbesteding luidde, zonder de in dit boek vermelde factoren. Of volgens "Uneto Calculatietijdnormen voor Werktuigbouwkundig installatiewerk in de Utiliteit", samengesteld door de unie van elektrotechnische ondernemers, Uneto, in de uitgave zoals deze drie maanden voor de dag van aanbesteding luidde, zonder de in dit boek vermelde toeslagen.

Perceel installatiewerk, E- INSTALLATIES

De kosten voor het verwerken van Elektrotechnische bouwstoffen (montagetijden) worden bepaald volgens "Uneto Calculatietijdnormen voor Elektrotechnisch installatiewerk in de Utiliteit", samengesteld door de unie van elektrotechnische ondernemers, Uneto, in de uitgave zoals deze drie maanden voor de dag van aanbesteding luidde, zonder de in dit boek vermelde toeslagen.

Perceel BOUWKUNDIG

De aannemer moet bij zijn prijsaanbieding het gemiddelde CAO-uurloon incl. toeslagen, sociale lasten, verlet en reiskosten opgeven; deze opgave moet gespecificeerd zijn met als peildatum de datum van prijsaanbieding. Bij de inschrijving moet de aannemer, het door middel van B.D.B.-cijfers tot de datum van prijsaanbieding geïndexeerde bovengenoemde CAO-uurloon hanteren. De prijzen van de bouwstoffen en het tarief van de B.T.W. moeten worden aangehouden zoals deze gelden op de datum van prijsaanbieding. De opgaven moeten gespecificeerd worden (loon en manuren).

Naast bovenstaande moet op regelniveau inzicht worden gegeven in kosten van materiaal, arbeid en materieel.

Beoordeling van de inschrijving door of namens de opdrachtgever ontheft de inschrijver op geen enkele wijze van zijn verantwoordelijkheid over de inhoud of strekking van de door hem ingediende stukken en kan geen aanleiding geven tot het recht op verrekening.

39. WERKZAAMHEDEN IN/NABIJ IN GEBRUIK ZIJNDE RUIMTEN

Voor het verrichten van werkzaamheden in en/of nabij ruimten, die door of namens de opdrachtgever in gebruik zijn, moet vooraf overleg plaats vinden tussen opdrachtgever/beheerder, directie en aannemer over de werkwijze en te treffen tijdelijke voorzieningen ter voorkoming van water-, stof-, geur- en geluidsoverlast.

Verlangd kan worden, dat deze werkzaamheden buiten de werkuren van de opdrachtgever plaats moeten vinden.

Boor- en sloopwerkzaamheden in/aan de bestaande constructie dienen, na goedkeuring van de directie uit te voeren.

Werkuren van het personeel van de opdrachtgever zijn regulier (maandag t/m vrijdag, 9u00-18u00), openingstijden van het gebouw zijn regulier (maandag t/m vrijdag 8u00-18 u00). Vanwege duurproeven in het gebouw is dit continue in gebruik en treedt ook buiten de werkuren overlast op.

49. GEHEIMHOUDINGSPLICHT

Het is de aannemer niet toegestaan uitwendige en inwendige foto's, tekeningen (incl. 3Dmodel), tekst en/of andere gegevens van het werk openbaar te maken, anders dan op een door opdrachtgever nog nader in te richten projectwebsite. De aannemer behoeft toestemming van de opdrachtgever (na oplevering: de afdeling communicatie van de Universiteit Leiden) voor het openbaar maken van foto's, tekeningen en/of andere gegevens die het inwendige van het object tonen zowel tijdens de ontwerp- en realisatiefase als na ingebruikneming. Aan zijn toestemming kan de opdrachtgever voorwaarden verbinden. Over en weer zijn geen vergoedingen ter zake van het in dit lid bepaalde verschuldigd.

59. AUTEURS- EN OCTROOIRECHTEN

De aannemer vrijwaart de opdrachtgever tegen alle aanspraken en eisen tot schadevergoeding van derden wegens door de uitvoering van het werk gepleegde inbreuk op auteurs- en octrooirechten van deze derden, tenzij de inbreuk voortvloeit uit door of namens de opdrachtgever voorgeschreven constructies en werkwijzen.

Alle software, systeemprogrammatuur en specifieke programmatuur, inclusief broncode en administrator/rechten, ten behoeve van de werking en beheer van apparatuur en of systemen wordt eigendom van de Opdrachtgever

Alle software, systeemprogrammatuur en specifieke programmatuur, inclusief broncode en administrator/rechten, ten behoeve van digitale modellen gebruikt bij de werkvoorbereiding en/of revisie van het werk wordt eigendom van de Opdrachtgever.

69. GOEDKEURING ALTERNATIEVE BOUWSTOFFEN

De aannemer verzoekt de directie om goedkeuring, van alternatieve bouwstoffen, werk c.q. uitvoeringswijze op een zodanig tijdstip, dat de directie zich na ontvangst van de complete bescheiden en gegevens nog tenminste tien werkdagen kan beraden

Verzoek van de aannemer, zonder dat daardoor de totstandkoming van het werk binnen de gestelde termijn beïnvloed kan worden. De kosten voor het onderzoek of aantonen gelijkwaardigheid zijn volledig voor rekening aannemer.

79. MERKNAMEN VAN BOUWSTOFFEN

Indien in het bestek merken of merknamen zijn genoemd is dat geen "voorgeschreven bouwstof" als bedoeld in paragraaf 5 van de UAV 2012 en kan een gelijkwaardige bouwstof ter goedkeuring aan de directie worden voorgelegd.

80. OVEREENSTEMMENDE BOUWSTOFFEN

Voor bouwstoffen die in het bestek zijn aangeduid met fabrikantnaam is deze aanduiding gehanteerd in plaats van een uitgebreide technische specificatie.

Voor deze bouwstoffen kan een gelijkwaardig product met overeenstemmende technische (en esthetische) specificaties ter goedkeuring aan de directie worden voorgelegd, evenwel dient de aannemer de gelijkwaardigheid hiervan aan te tonen, zulks uitsluitend ter beoordeling van de directie.

91. VOORGESCHREVEN BOUWSTOFFEN-LEVERANCIERS-ONDERAANNEMERS

Voor uitbreidingen van Universitaire systemen en of systemen waarvoor raamcontracten van toepassing zijn worden voor de volgende installatieonderdelen, indien deze onderdeel zijn van het bestek, het fabricaat en type bindend voorgeschreven vanuit het oogpunt van uitbreiding van Universitaire systemen. Het type zou anders kunnen in het kader van voortschrijdende technieken.

- Luidsprekers: Deze zijn onderdeel van de ontruimingsinstallatie. Het betreft een uitbreiding van het Universitair systeem en derhalve is het merk Securiton, en leverancier Akobe voorgeschreven.
- CCTV camera's en decoders Uitbreiding van het Universitair systeem en daarmee voorgeschreven (OD-IT)
- VMS (VideoManagementSysteem) Uitbreiding van het Universitair systeem en daarmee voorgeschreven (Nsecure)
- Ruimte bediëneenheden: Het betreft een uitbreiding van het Universitair systeem systeem (MyMesh) en is daarmee voorgeschreven;
- Regelapparatuur: Uitbreiding van het Universitair systeem en daarmee voorgeschreven (MyMesh);
- Intercom; Uitbreiding van Universitair systeem en daarmee voorgeschreven (Commend)
- Passieve Communicatie Infrastructuur (data-installatie): Is in de Richtlijn databekabeling van de Universiteit Leiden omschreven. Richtlijn databekabeling van de Universiteit Leiden schrijft merk en type voor;
- Brandmeld- en ontruimingsinstallatie (centrale en zichtbare elementen): Uitbreiding van het Universitair systeem en daarmee voorgeschreven (Akobe);
- Toegangscontrole installatie met opnemers en deuropeners: Uitbreiding van Universitair systeem en daarmee voorgeschreven (Nsecure/Nedap.);
- Inbraakmeldinstallatie met opnemers en centrale: in Nsecure/ Nedap systeem.

Vanuit de verzekeraar van de opdrachtgever is voor de dakisolatie onder de PV-panelen een FM Approved dakisolatie dwingend voorgeschreven.

In afwijking van paragraaf 5, lid 4 en paragraaf 6, lid 27 van de UAV 2012 is de aannemer aansprakelijk, als waren zij niet voorgeschreven, voor:

- a. De niet of niet tijdige levering van bouwstoffen die bij een voorgeschreven leverancier moeten worden betrokken;
  - tenzij aannemer het redelijkerwijs mogelijke heeft gedaan om tijdige levering te verkrijgen. Aannemer zal opdrachtgever waarschuwen als een hiervoor bedoelde situatie zich voordoet en zal op verzoek van opdrachtgever met hem in overleg treden en de noodzakelijke maatregelen treffen.
- b. De niet of niet tijdige levering van voorgeschreven bouwstoffen waarvoor geen keuzemogelijkheid bestaat met betrekking van de leverancier van deze bouwstoffen;
  - tenzij aannemer het redelijkerwijs mogelijke heeft gedaan om tijdige levering te verkrijgen. Aannemer zal opdrachtgever waarschuwen als een hiervoor bedoelde situatie zich voordoet en zal op verzoek van opdrachtgever met hem in overleg treden en de noodzakelijke maatregelen treffen.
- c. Het niet of niet tijdig of niet deugdelijk presteren van een voorgeschreven onderaannemer;
  - tenzij aannemer het redelijkerwijs mogelijke heeft gedaan om nakoming en/of schadevergoeding te verkrijgen. Aannemer zal opdrachtgever waarschuwen als een hiervoor bedoelde situatie zich voordoet en zal op verzoek van opdrachtgever met hem in overleg treden en de noodzakelijke maatregelen treffen.
- d. De financiële gegoedheid van voorgeschreven leveranciers of onderaannemers.
  - tenzij aannemer het redelijkerwijs mogelijke heeft gedaan om nakoming en/of schadevergoeding te verkrijgen. Aannemer zal opdrachtgever waarschuwen als een hiervoor bedoelde situatie zich voordoet en zal op verzoek van opdrachtgever met hem in overleg treden en de noodzakelijke maatregelen treffen.

Door de opdracht aan te nemen gaat de aannemer akkoord met de voor het werk voorgeschreven leveranciers en onderaannemers te accepteren in het licht van de Wet Ketenaansprakelijkheid.

Daar waar een product, fabrikant, leverancier of merk in dit bestek wordt voorgeschreven mag de aannemer een gelijkwaardig product voorstellen. De aannemer moet hierbij aan opdrachtgever aantonen dat dit product gelijkwaardig is aan het product dat in bestek staat voorgeschreven en pas bij akkoord opdrachtgever mag het alternatieve product, fabrikant, leverancier of merk worden toegepast.

92. TIJDSTIP VERVAARDIGEN ONDERDELEN

De aannemer mag niet tot het bestellen of doen fabriceren van esthetische of constructieve onderdelen overgaan, alvorens de hiervoor benodigde door of namens de directie voor gezien geparafeerde tekeningen zijn ontvangen en de vereiste toestemmingen van de betreffende overheidsinstanties zijn verkregen.

93. VERREKENING GEMAAKTE KOSTEN T.B.V. AANNEMER

De door de directie/ adviseurs gemaakte kosten ten gevolge van werkzaamheden t.b.v. de aannemer zullen door de aannemer rechtstreeks aan de directie/ adviseurs worden vergoed op basis van bestede tijd en kosten conform de DNR, na een voorafgaande en goedgekeurde kostenopgave.

Tenzij op verzoek van de aannemer andere afspraken worden gemaakt, zullen de hierboven genoemde kosten na het gereedkomen van de betreffende werkzaamheden worden verrekend.

94. VOERTAAL NEDERLANDS

Alle correspondentie, verslagen, lijsten, rapporten, productcertificaten, garantieverklaringen, gebruiksaanwijzingen, onderhoudsvoorschriften enzovoorts, dienen in de Nederlandse taal te zijn opgesteld, evenals alle door of vanwege de aannemer te maken tekeningen, berekeningen en begrotingen.

Niet in het Nederlands opgestelde documenten dienen te zijn voorzien van een door of vanwege de aannemer gewaarmerkte vertaling in het Nederlands.

Bij de vergaderingen en besprekingen, en tijdens de uitvoering van het werk in het algemeen is de voertaal Nederlands.

Indien vanwege de aannemer aan vergaderingen en besprekingen wordt deelgenomen door mensen welke de Nederlandse taal niet beheersen, dient de aannemer zorg te dragen voor een adequate vertaling.

95. VERGUNNINGEN DOOR DE AANNEMER

De aanvraag van alle voor de uitvoering van het werk benodigde tijdelijke vergunningen, zoals parkeervergunningen, hijsvergunningen, het plaatsen van containers, etc. behoort tot de werkomvang van de aannemer.

Precario, leges, zegel- en overige kosten voortvloeiend uit de door de aannemer aangevraagde vergunningen, ontheffingen e.d. komen ten laste van de aannemer.

De aannemer heeft de plicht om zorg te dragen voor naleving van de eisen die gesteld zijn aan door hem en/ of de opdrachtgever verkregen vergunningen/ ontheffingen.

Van alle door de aannemer verzorgde, tijdelijke vergunningen/ ontheffingen met de daarbij behorende voorwaarden/ bepalingen zal de aannemer een afschrift verstrekken aan de directie.

De kosten voor het naleven van deze vergunningen zijn voor rekening van de aannemer.

96. AANVULLENDE EISEN

CERTIFICAAT VCA (Veiligheid, Gezondheid en Milieu Checklist Aannemers):

- Het VCA-basis certificaat wordt door de Universiteit Leiden verplicht gesteld voor iedere werknemer van de aannemer.
- VCA-Vol voor leidinggevenden en Basis VCA voor alle andere werknemers.

97. WERKNEMERSBEPALINGEN - GELUIDSAPPARATUUR

Personeel van de aannemer of zijn onderaannemers mag zich niet ophouden in gebouwen of gedeelten van een gebouw, waar geen werkzaamheden door de aannemer moeten worden verricht. Binnen het gehele terrein van de opdrachtgever, zowel binnen als buiten de gebouwen is ingeschakelde audio-geluidsapparatuur, zonder uitdrukkelijke toestemming van de directie, niet toegestaan.

98. PROJECTGERICHTE VERPLICHTINGEN AANNEMER

De aannemer dient her te gebruiken bouwkundige inventaris zoals trappen, wanden, plafonds, deuren, ornamenten en dergelijke zorgvuldig te demonteren, deugdelijk beschermd op te slaan en terug te plaatsen naderhand, indien hij dit nodig acht voor een correcte en schadevrije uitvoering van het werk.

00.02.07 DATUM VAN AANVANG

01. DATUM VAN AANVANG

In uitdrukkelijke afwijking van paragraaf 7, lid 1 van de UAV 2012 zal als datum van aanvang worden aangemerkt:

- de dag dat er schriftelijk opdracht wordt verstrekt door de Universiteit Leiden

02. AANVANG WERKZAAMHEDEN

Het is de aannemer niet toegestaan met het werk aan te vangen voor de datum van aanvang, als bedoeld in paragraaf 7, lid 1 van de UAV 2012.

90. VERVROEGDE AANVANG

Indien de aannemer met het werk wenst te beginnen, voordat het werk is opgedragen, dient dit altijd in overleg met de directie/opdrachtgever te gebeuren en is dit geheel voor risico van de aannemer.

91. ONAFGEBROKEN VOORTZETTEN

De aannemer zal het werk na aanvang onafgebroken voortzetten, conform de op de contract planning gebaseerde bouwplanning/tijdschema zoals deze na coördinatie met neven aannemers en derden wordt vastgesteld in de bouwvergadering.

00.02.08 UITVOERINGSDUUR, UITSTEL VAN OPLEVERING, BEPROEVING

02. DATUM VAN OPLEVERING

Het werk moet uiterlijk worden opgeleverd op:

- de datum zoals vermeld in de aannemingsovereenkomst, indien hier niets is aangegeven is hiervoor 1 september 2025 aan te houden.

20. WERK IN PLAATS VAN TECHNISCHE INSTALLATIEWERK

In uitdrukkelijke afwijking van paragraaf 8a van de UAV 2012, dient waar staat, "technische installatiewerk" te worden gelezen, "werk".

21. BEPROEVING IN AANVULLING OP PAR. 8A VAN DE UAV 2012

Alvorens het werk of onderdelen daarvan in bedrijf worden gesteld of in gebruik worden genomen, moeten zijn beproefd:

- alle onderdelen waarvoor dit vanuit wet- en regelgeving noodzakelijk is.
- het bedrijfsgereed functioneren van alle aan te brengen, te herstellen en uit te breiden installaties en installatie-onderdelen.
- de onderlinge samenhang van de geleverde (installatie)onderdelen; integrale beproeving
- beproeving en controle dient te geschieden voordat onderdelen aan het zicht worden onttrokken. Dit geldt

maar niet uitsluitend voor (brandwerende) doorvoeringen, dichtheidstesten van (watervoerende)leidingen etc. Zie ook de paragraaf 8a van de UAV 2012.

De beproeving geschiedt door de aannemer in aanwezigheid van de directie en dient om vast te stellen of het werk, of het desbetreffende onderdeel daarvan, op het gebied bestreken door de beproeving, voldoet aan hetgeen is overeengekomen, voor zover dit op het tijdstip van de beproeving mogelijk is.

Aannemer en directie stellen in onderling overleg het tijdstip van de beproeving vast.

Indien aannemer en directie niet komen tot gemeenschappelijke vaststelling van het tijdstip van de beproeving stelt de aannemer dit tijdstip vast en geeft van dit tijdstip ten minste acht dagen tevoren schriftelijk kennis aan de directie.

Ten behoeve van de beproeving stelt de aannemer voor zijn rekening het nodige materieel en het personeel voor de bediening daarvan beschikbaar. De kosten van de voor de beproeving benodigde hoeveelheid water en energie zijn voor rekening van de aannemer, zulks in afwijking van par. 8a lid 3 van de UAV 2012.

Beproevingen vinden plaats conform het door de aannemer op te stellen en door de directie goedgekeurde beproevingsplan en/of testprotocollen.

De integrale beproeving vindt plaats nadat de afzonderlijke onderdelen met goed resultaat zijn beproefd. Een integrale beproeving is een beproeving, waarbij gecontroleerd wordt of sturingen, respectievelijk sturingen van een installatie en/of gebouwdeel de overeengekomen acties genereren bij andere installaties en/of gebouwdelen en of die acties correct worden uitgevoerd. Deze andere installaties of gebouwdelen kunnen onderdeel zijn van het werk volgens het bestek, alsmede van werken van derden en van bestaande installaties of gebouwdelen. De aannemer coördineert de voorbereiding en uitvoering van de integrale beproeving. De beproeving moet worden uitgevoerd onder leiding van een door de directie aangewezen persoon.

Indien op grond van de beproeving is vastgesteld dat het werk, op het gebied bestreken door de beproeving, niet voldoet aan hetgeen is overeengekomen, zal, nadat de aannemer de nodige verbeteringen heeft aangebracht, de beproeving worden herhaald.

Op deze herhaalde beproeving is het hierboven vermelde van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat in dit geval de kosten van water en energie, benodigd voor de beproeving, voor rekening van de aannemer zijn.

Indien op grond van de beproeving is vastgesteld dat het werk, op het gebied bestreken door de beproeving, voldoet aan hetgeen is overeengekomen en het werk ook overigens is voltooid, vindt opnemning van het werk plaats

29. VOORAFGAANDE BEPROEVING DOOR DE AANNEMER

- Voorafgaande aan de keuring en beproeving door de directie heeft de aannemer een beproeving verricht, waarbij is nagegaan of aan alle ontwerp- en fabricage-eisen is voldaan.

- Van alle keuringen vervaardigt de aannemer een opnamerapport waarin wordt vermeld:

- . instelwaarde(n) van apparatuur en de desbetreffende meetpunten;
- . de uitgevoerde metingen, keuringen en dergelijke;
- . de uitgevoerde wijzigingen.

- Na het gereed komen van de montage van een deel van het werk, voert de aannemer een controle uit op de veiligheid, getoetst aan de desbetreffende veiligheidsvoorschriften. Hij controleert de installatie op de juiste opstelling, bevestiging en aansluitingen.

Tevens controleert hij de draairichtingen van motoren en kleppen, de stromingsrichting van de appendages, de schakelingen met onderlinge vergrendelingen, de afstelling van tijdrelais, thermische relais en dergelijke aan de hand van de bijbehorende schema's.

- Na uitvoering van deze controles worden de installaties in bedrijf gesteld volgens het overeengekomen protocol uit het draaiboek.

- Als tijdens het beproeven en of in bedrijf stellen blijkt dat er onjuistheden zijn ten gevolge van principiefouten in de bestektekeningen, betrekking hebbende op de werking en de algemene uitvoering, dan stelt de aannemer de directie hiervan onverwijld op de hoogte en dient voorstellen ter verbetering in.

39. BEPROEVING EN OPNEMING, AANVULLEND

- De aannemer beproeft het werk zo nodig in gedeelten;

- De beproeving van het werk geschiedt zodra het werk daartoe genoegzaam is gevorderd;

- Onder het materieel zoals genoemd in bepaling 21 wordt mede verstaan de nodige toestellen, deugdelijk en recent volgens NKO-voorschriften gekalibreerde meetinstrumenten en overige gereedschappen en hulpmiddelen, alsmede het materiaal voor proefbelasting;

- De directie aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten of onvolkomenheden, die bij de opname en beproeving niet zijn geconstateerd;

- De beproeving dient volgens een door de aannemer op te stellen draaiboek te worden uitgevoerd. Een dergelijk draaiboek dient een scenario te geven voor:

- . De beproevingen in de fabriek voorafgaande aan de fabriekskeuring;
- . De fabriekskeuring door de directie;
- . Het in bedrijf stellen van de installaties;
- . De beproevingen voorafgaande aan de opnemning en installatiebeproeving door de directie;
- . De installatiebeproeving door de directie.

Het draaiboek dient minimaal drie weken voor de eerste keuring door de aannemer ter goedkeuring aan de directie te worden ingediend; opmerkingen van de directie moeten binnen 1 week in een herziene versie zijn verwerkt.

- De aannemer kan voorstellen bepaalde tijdrovende beproevingen alleen tijdens een voorafgaande beproeving uit te voeren en/of voorstellen bepaalde beproevingen in het bijzijn van de directie alleen steekproefsgewijs uit te voeren.

- Tijdens elke beproeving is een monteur aanwezig die betrokken is geweest bij de fabricage of montage en die uitleg kan verstrekken omtrent de werking, bediening en dergelijke van de installaties.

Van alle werktekeningen is een bijgewerkt exemplaar voorhanden.

- De door of vanwege de opdrachtgever te maken kosten voor een noodzakelijk geachte herhaalde keuring c.q. beproeving dienen door de aannemer aan de opdrachtgever te worden vergoed.

91. VERLENGING OPLEVERINGSTERMIJN

Indien volgens het gestelde in paragraaf 8, lid 4 van de UAV 2012 een verlenging van de opleveringstermijn wordt verleend, zijn de hieruit voortvloeiende kosten (inclusief kosten van toezicht en mogelijke claims van derden) voor rekening van de aannemer.

Indien de aannemer volgens het gestelde in paragraaf 8, lid 5 van de UAV 2012 meent recht te hebben op een verlenging van de opleveringstermijn dient de aannemer per omgaande de directie schriftelijk op de hoogte te stellen dat hij gebruik wil maken van dit vermeende recht.

00.02.09 OPNEMING EN GOEDKEURING

01. OPNEMING EN GOEDKEURING ALGEMEEN

Indien op grond van de beproeving is vastgesteld dat het werk, op het gebied bestreken door de beproeving, voldoet aan hetgeen is overeengekomen en het werk ook overigens is voltooid, vindt opnemning van het werk plaats.

In de definitieve door de aannemer opgestelde overall-planning dient de opnemning minimaal vier kalenderweken vóór de opleveringsdatum te worden vastgesteld.

Opnemning geschiedt slechts indien het werk naar beoordeling van de opdrachtgever opgeruimd, "vlek- en smetvrij en bezemschoon" is. Beglazing dient bewassen te zijn en tegelwerk, sanitair, spiegels en RVS-elementen met een vochtige doek afgenomen, om duidelijk zicht te kunnen krijgen op eventuele krassen.

Het werk wordt goedgekeurd voor oplevering indien geen relevante aanmerkingen op de opnamelijst voorkomen. Of aanmerkingen relevant zijn is ter beoordeling van de directie.

03. OPNEMING EN GOEDKEURING

De schriftelijke of mondelinge aanvraag van de aannemer, genoemd in par. 9, lid 1 van de UAV 2012, zal tenminste 10 werkdagen voor de datum dat het werk naar verwachting van de aannemer voltooid zal zijn in het bezit van de directie zijn, respectievelijk in het dagboek of weekrapport zijn aangetekend.

Indien, ongeacht de oorzaak, een heropnemning plaats moet vinden zijn de hieruit voortvloeiende kosten, ook die van de directie, zijn adviseurs en medewerkers, voor rekening van de aannemer.

92. PROJECTDOSSIER

Bij de opnemning van het gehele werk als bedoeld in par. 9 van de UAV 2012 dient een projectdossier digitaal en in enkelvoud, aan de directie te worden aangeboden.

De aanvullende eisen met betrekking tot inhoud, omvang, aantallen e.d. van de revisiegegevens zijn in de desbetreffende hoofdstukken in het T.O. aangegeven.

Indien de aannemer bovengenoemde gegevens niet tijdig dan wel onvolledig indient, worden deze zonder voorafgaande ingebrekestelling op kosten van de aannemer door de opdrachtgever gemaakt, en deze kosten worden op de eindafrekening in mindering gebracht.

Voor de nadere uitwerking van het projectdossier wordt verwezen naar par.00.05.10.

96.INSTRUCTIE

Na beproeving en inbedrijfstelling van de installaties, doch vóór de oplevering, geeft de aannemer aan de beheerder van het gebouw, ter plaatse, instructie over de bediening, regeling en het onderhoud van de installaties.

00.02.10 OPLEVERING

09. OPLEVERING

Oplevering geschiedt indien het werk naar beoordeling van de opdrachtgever grondig opgeruimd, "vlek- en smetvrij en bezemschoon" is. Beglazing dient wederom bewassen te zijn en tegelwerk, sanitair, spiegels en RVS-elementen met een vochtige doek afgenomen, om duidelijk zicht te kunnen krijgen op eventuele krassen.

Als, ten gevolge van de uitvoering van zijn werkzaamheden, eigendommen en werken van opdrachtgever en/of derden zijn verontreinigd, dienen deze eveneens door de aannemer gereinigd te worden.

Bij oplevering dient:

- het (deel van het) werk geheel gebruiksklaar te zijn; conform de Aannemingsovereenkomst.

- sprake te zijn van een volledig en normaal functionerend werk

- op de datum oplevering het werk voldoet aan en in overeenstemming is met de door of vanwege de overheid en/of nutsbedrijven gestelde eisen, beschikkingen en (wettelijke) voorschriften zoals deze gelden op de dag van oplevering respectievelijk alle ter zake geldende of benodigde vergunningen.

Aannemer zal op eerste verzoek van opdrachtgever door overlegging van de ondertekende originele certificaten respectievelijk het originele proces-verbaal (van oplevering) aantonen dat aan de betreffende eisen, voorschriften is voldaan, en dat de betreffende vergunningen zijn verkregen.

Na oplevering van een bouwdeel is de opdrachtgever gerechtigd het bouwdeel in gebruik te nemen dan wel hierin werkzaamheden uit te voeren of te laten uitvoeren.

19. AANVULLING UAV 2012

- Aanvullend op paragraaf 9, lid 7 van de UAV 2012 geldt het volgende: De aannemer zal de gebreken en tekortkomingen die blijken ondertekend proces-verbaal van oplevering zijn binnen drie weken na de oplevering van het werk verhelpen. Is het niet mogelijk om binnen drie weken de gebreken en ontbrekende zaken te herstellen, dan zal in samenspraak met de directie een andere termijn afgesproken worden.

Gebreken en tekortkomingen nog niet verholpen zijn binnen de hierboven staande termijnen kan een korting per kalenderdag worden opgelegd van € 5000,- excl. BTW, tot aan de afwerking van het proces verbaal van oplevering (PvO). Het totaal van deze boete zal het maximum van 5% van de aanneemsom niet overschrijden.
De aannemer dient binnen één week na ondertekening van het proces-verbaal van oplevering een planning voor de herstelwerkzaamheden van de gebreken en tekortkomingen aan de directie te verstrekken.
Schade direct of indirect het gevolg van het niet nakomen van de verplichtingen van de aannemer op basis van paragraaf 9, lid 7 van de UAV 2012 komt voor rekening van de aannemer.
Blad 18/47

29. PROCES VERBAAL VAN OPLEVERING

Na goedkeuring van het werk zal door de directie een 'Proces-verbaal van oplevering' worden opgesteld. Eventuele gebreken en/of tekortkomingen worden in dit PvO vermeld. Het werk wordt in uitdrukkelijke afwijking op de UAV art. 9 lid 5 uitsluitend als goedgekeurd en opgeleverd beschouwd, indien genoemd document door alle partijen (opdrachtgever, aannemer en directie) voor akkoord is ondertekend. Oplevering kan derhalve niet stilziggend plaatsvinden.

39. INGEBRUIKNEMING BIJ TE LATE OPLEVERING

Indien de termijn, waarbinnen het werk moet worden opgeleverd, wordt overschreden en dit toerekenbaar is aan aannemer, is de opdrachtgever gerechtigd het werk of gedeelte daarvan in gebruik te nemen dan wel hierin inrichtingswerkzaamheden uit te (laten) voeren.

De procedure conform par. 10 lid 3 UAV 2012, de vervroegde ingebruikneming is hierbij van toepassing.

Onder inrichtingswerkzaamheden wordt hier verstaan het plaatsen van directie leveringen o.a. vast en los meubilair, stoffering, binnen lichtwering, AV-apparatuur, (dranken) automaten en (elektrische) sloten. Plaatsing hiervan vindt plaats onder coördinatie van de aannemer en valt derhalve niet onder een vervroegde ingebruikname. Doelstelling is dat sprake is van 1 oplevering.

De aannemer treft op aanzegging van de directie alle redelijke maatregelen en voorzieningen voor de veiligheid van gebruikers.

Hieruit voortvloeiende extra kosten en schaden geeft de aannemer generlei recht op schadevergoeding en laat onverlet alle rechten van de opdrachtgever.

91. OPLEVERINGSBESCHIEDEN

Voor de oplevering moeten door de aannemer, de in de afzonderlijke hoofdstukken van deze administratieve voorwaarden genoemde bescheiden indienen.

Voor de nadere uitwerking van de revisiebescheiden wordt verwezen naar par. 00.05.10.

00.02.11 ONDERHOUDSTERMIJN

01. ONDERHOUDSTERMIJN

De onderhoudstermijn bedraagt in maanden:

- voor bouwkundig werk 6 maanden.
- voor installatiewerk 12 maanden.

De kosten voor het onderhoud worden op het inschrijfbiljet separaat aangegeven.

De kosten verdeeld in:

- periodiek onderhoud; alle werkzaamheden en materialen, die benodigd zijn of ten doel hebben de installaties binnen de nominale randvoorwaarden en toleranties te laten functioneren.
- preventief onderhoud: alle werkzaamheden, die ten doel hebben de installaties in de aangegeven technische staat te houden;
- correctief onderhoud: alle werkzaamheden, die ten doel hebben de installaties in de omschreven technische staat terug te brengen;
- storingsonderhoud: het op afroep opheffen van een niet geplande onderbreking in het functioneren van de installaties.

Afwijkend van paragraaf 10, lid 3 van de U.A.V. gaat de onderhoudstermijn niet in onmiddellijk na de dag van ingebruikneming, maar onmiddellijk na de dag van volledige oplevering"

Zie voor de hieraan gekoppelde betalingstermijn 00.02.40-01-

Tot het onderhoud behoort in het algemeen het herstellen van gebreken welke zich na de oplevering openbaren. Indien er discussie ontstaat of er wel of geen sprake is van een gebrek, dan treden directie en Aannemer in overleg om op basis van objectieve criteria tot een besluit te komen. Mochten directie en aannemer onverhoopt niet tot overeenstemming komen, dan zal het verschil van inzicht voorgelegd worden aan een onafhankelijke deskundige derde welke in overleg tussen directie en aannemer zal worden gekozen.

De tijdstippen en de manier waarop werkzaamheden tijdens de onderhoudstermijn zullen worden uitgevoerd, moeten in overleg met de opdrachtgever en/of gebruiker worden vastgesteld.

De herstelverplichting berust bij de aannemer, ongeacht of het gebrek bij regelmatig toezicht en bij de opname/oplevering als zodanig door de directie onderkend had kunnen worden, dan wel het gevolg is van het aanwenden van gebrekkige materialen en ongeacht of deze door de directie zijn goedgekeurd.

Gedurende deze termijn voert de aannemer het onderhoud uit zoals dit behoort conform het bestek installaties en overeenkomstig de richtlijnen van de leveranciers, waarbij het conditieniveau volgens NEN 2767-1(+C1:2019), score 1, gehandhaafd dient te blijven.

Contractuele verplichtingen voor onderhoud/garantie van partijen, welke als onderaannemer binnen de levering van het bestek voorzien is, dienen hierin opgenomen te zijn.

Binnen deze termijn dienen ook alle wettelijk verplichte meet- en controlewerkzaamheden uitgevoerd te worden, die in het kader van onderhoud verplicht zijn.

Bepalingen, die tijdens de uitvoering van het werk van kracht zijn, zijn ook van toepassing op de onderhoudsperiode.

Tijdens de onderhoudstermijn dient de aannemer een logboek bij te houden.

90. ONDERHOUDSVERPLICHTINGEN, AANVULLEND

Tot het onderhoud van de installaties behoren ook verplichtingen voortvloeiend uit de gebruiksvoorwaarden, attesten, garanties etc. zoals gesteld door de fabrikant/leverancier, inclusief de vervanging van onderdelen en inclusief installatieonderdelen die seizoensgebonden moeten worden beproefd.

De volledige garantieperiode van vervangende onderdelen gaat opnieuw in op de dag na vervanging en loopt tenminste tot en met een beproevingsseizoen na reparatie- of vervangingsdatum.

De onderhoudswerkzaamheden worden verstaan die werkzaamheden die de opdrachtgever respectievelijk gebruiker behoort te verrichten voor een goede instandhouding en functioneren van het opgeleverde werk.

De aannemer is verplicht van alle wijzigingen gedurende de onderhoudsperiode aantekeningen bij te houden en deze punten alsnog in de revisiebescheiden te verwerken, en bij einde onderhoudstermijn aan de directie te verstrekken.

91. VERLENGEN ONDERHOUDSTERMIJN

Van onderdelen van het bouwwerk waaraan bij de opname of tijdens de laatste 3 maanden van de onderhoudsperiode ernstige gebreken zijn geconstateerd kan de directie eisen dat de onderhoudstermijn wordt verlengd tot 3 maanden na de dag dat waarop het gebrek/gebreken is/zijn hersteld.

Voor lekkages geldt dat na herstel de periode van oktober tot april in de onderhoudstermijn voorkomt.

Onder gebreken zullen mede worden verstaan:

-het onvoldoende functioneren of sluiten zijn van beweegbare onderdelen.

De aannemer kan zich in deze niet beroepen op onderaannemers, garantieverklaringen of leveringsvoorwaarden.

De beoordeling van de ernst van de gebreken berust uitsluitend bij de directie. Het oordeel van de directie dient na onderling overleg onderbouwd te zijn met voldoende objectieve bewijslast en gegronde redenen.

Overigens geldt dat voor bouw- en installatiedelen, die in de onderhoudsperiode zijn vervangen en seizoensgebonden moeten worden beproefd, de volledige periode opnieuw in gaat op de dag na vervanging en tenminste loopt tot en met een beproevingsseizoen na vervanging.

Wanneer de door de directie gestelde termijnen voor het herstellen van gebreken de einddatum van de hierboven genoemde onderhoudsperiode overschrijden, zal de onderhoudsperiode met deze overschrijding worden verlengd.

94. VOORWAARDEN EN BEPALINGEN TIJDENS ONDERHOUDSTERMIJN

Voorwaarden en bepalingen welke van kracht zijn tijdens de uitvoering van het werk, zijn redelijkerwijs ook van kracht tot het einde van de onderhoudstermijn. Het betreft dan hier de uitvoeringsvoorwaarden.

93. HERSTEL GEBREKEN

Indien gedurende de onderhoudsperiode op aanzegging van de opdrachtgever herstelwerkzaamheden moeten worden uitgevoerd, geldt voor het uitvoeren van deze werkzaamheden een termijn van:

- binnen 15 kalenderdagen na de 1e aanzegging van de opdrachtgever. Het betreffende gebrek geeft op korte termijn geen gevolgschade.

- per omgaande en binnen 12 uur na 1e aanzegging van de opdrachtgever voor urgente gevallen. Het betreffende gebrek geeft gevolgschade en staat het normaal door functioneren van het gebouw in de weg.

Na deze termijn houdt de opdrachtgever zich het recht toe om op kosten van de aannemer derden in te schakelen om de herstelwerkzaamheden uit te voeren.

Indien gedurende de onderhoudsperiode door de aannemer herstellingen aan het werk moeten worden verricht, waardoor eveneens werkzaamheden aan het werk van derden moet worden uitgevoerd, zijn alle kosten welke het gevolg zijn van, en verband houden met deze herstellingen voor rekening van de aannemer.

94. REACTIETIJD

Na melding van een storing, een niet geplande onderbreking in het functioneren van de installaties, moet binnen 4 uur een monteur ter plaatse zijn om de storing op te heffen; indien de storing gemeld wordt na 16.00 uur moet de monteur de volgende kalenderdag voor 09.00 uur ter plaatse zijn.

De aannemer geeft twee telefoonnummers op van werknemers die goed bekend zijn met de installaties.

Voor (urgente) storingen die het bedrijfsproces verstoren dient een 24uurs dienst beschikbaar te zijn welke direct ter plaatse komt.

95. IN GEBREKE BLIJVEN BIJ HERSTELWERK

Indien de aannemer niet of op onvoldoende wijze voldoet aan orders hem aangaande het herstel van gebreken gegeven, zullen herstelwerkzaamheden vanwege de directie, doch voor rekening van de aannemer geschieden.

Kosten van herstelwerkzaamheden zullen dan op de laatste termijn in mindering worden gebracht.

Indien gebreken vanaf het moment dat deze geconstateerd worden niet binnen één maand definitief zijn opgelost naar genoegen van de directie, dan worden de kosten van begeleiding, toezicht etc. gemaakt door directie, architect, adviseurs en/of opdrachtgever verhaald op de aannemer.

Als de gebreken binnen drie maanden vanaf het moment dat deze geconstateerd worden nog niet verholpen zijn kan er een korting per kalenderdag worden opgelegd waarvan de hoogte is vastgelegd in de aannemingsovereenkomst, tot aan de dag dat deze definitief verholpen zijn, met een maximum van 5% van de aanneemsom.

96. ONDERHOUD NA INGEBRUIKNEMING

Paragraaf 11, lid 1 van de U.A.V. wordt aangevuld met:

"Indien installaties of delen hiervan in gebruik genomen worden, dienen deze per direct onderhouden te worden tot aan de oplevering. In tegenstelling tot het gestelde in paragraaf 11 lid 4 van de U.A.V., blijft schade aan het werk, niet veroorzaakt door de vervroegde ingebruikneming, tot de oplevering voor rekening van de aannemer.

SCHORSING VAN HET WERK/BEEINDIGING IN ONVOLTOOIDE STAAT

01. VEILIGHEIDSMATREGELEN

De aannemer moet in overleg met de directie naast de gepaste maatregelen de nodige veiligheidsmaatregelen nemen.

09. SCHORSING VAN HET WERK/ONVOLTOOIDE STAAT

Als schorsing van het werk of een gedeelte daarvan geschiedt om reden van het niet voldoen door de aannemer aan zijn verplichtingen zijn alle hieruit voortvloeiende kosten voor rekening van de aannemer.

90. UITZONDERING UAV 2012

Schorsing:

- Onder schorsing wordt niet begrepen, het stilleggen van het werk of een gedeelte daarvan, wegens het niet voldoen door de aannemer aan hetgeen is opgenomen in de aanbestedingsstukken of aan door de directie gegeven orders en aanwijzingen of aan de door Bouw- en Woningtoezicht of door de Inspectie SWZ om welke reden dan ook gegeven orders en aanwijzingen.
- De leden 1, 2, 3, 7 en 9 van paragraaf 14 van de UAV 2012 zijn bij boven omschreven stillegging van toepassing, hierbij voor "schorsing" te lezen "stillegging".
- De leden 4, 5, 6, 8 en 10 van paragraaf 14 van de UAV 2012 zijn bij boven omschreven stillegging niet van toepassing

00.02.15 WERKTERREIN

01. AANDUIDING WERKTERREIN

De aannemer wordt geacht, zonder enige beperkingen, op de hoogte te zijn van de staat, de situering en de hoogteligging van, alsmede de toegangsmogelijkheden tot het werkterrein, zulks onverminderd het bepaalde in paragraaf 15 en 29 van de UAV 2012.

De aannemer is ten volle aansprakelijk voor schade(n) ten gevolge van werkzaamheden aan leidingen, kabels enzovoort, in en om het bouwterrein.

De aannemer zal voor en tijdens de uitvoering de nodige voorzorgsmaatregelen treffen ter voorkoming van schade van welke aard ook aan het werk, het werkterrein en belendingen.

00.02.16 AFSLUITING, RECLAME

01. FOTOGRAFEREN EN FILMEN

Voor het maken van foto's, films of video-opnamen en dergelijke van het werk, het verlenen van medewerking daaraan en het geven van publiciteit inzake het werk, is toestemming van de opdrachtgever noodzakelijk.

19 AFSCHERMING

Het werkterrein dient gedurende ieder moment van de bouwperiode op een doeltreffende wijze te zijn afgeschermd van aangrenzende wegen en terreinen en het bij de opdrachtgever in gebruik zijnde gedeelte van het gebouw.

De aannemer blijft aansprakelijk, ongeacht de aanwezigheid van afsluitingen, voor het werk, eigendommen van de opdrachtgever en/of gebruikerseigendommen, hulpwerken, materialen en al datgene dat t.b.v. het werk aanwezig is. Vernieling en/of diefstal alsmede de gevolgen van schade(n) is tot de oplevering voor eigen risico van de aannemer.

90. AFSLUITING

De aannemer is toegestaan gedurende de bouw onbevoegden niet toe staan het bouwterrein cq het bouwwerk zelf, te betreden.

De mate van te treffen veiligheidsvoorzieningen is voorbehouden aan de aannemer.

Het is de aannemer niet toegestaan personeel van de Universiteit Leiden of personen die in opdracht van de Universiteit Leiden zijn de toegang tot te ontzeggen, tenzij met uitdrukkelijke toestemming van de opdrachtgever. De vluchtwegen blijven te alle tijden toegankelijk voor personeel van de Universiteit Leiden en alle overige bezoekers en gebruikers van het gebouw.

Indien de aannemer werk moet verrichten buiten het aan hem toegewezen bouwterrein vindt dit uitsluitend plaats na overleg met de directie.

00.02.17 VERWERKING VAN BOUWSTOFFEN

01. DUURZAAM GEPRODUCEERD HOUT

Te leveren hout of hout verwerkt in te leveren (hout)producten, voor zover die dienen ten behoeve van de uitvoering van het werk en deze in het werk achterblijven, dient te voldoen aan de Dutch Procurement Criteria for Timber, waarbij geldt dat het voldoet aan ten minste 7 van de 9 principes voor duurzaam bosbeheer (sustainable forest management); volgens de bijbehorende beoordelingsmethode, zoals op 24 juli 2008 vastgesteld door de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, Kamerstukken II, 2007-08, 30196, 35, inclusief bijlage 2 (hierna minimumeis).

De criteria zijn te vinden op www.tpac.smk.nl, onder "Documents".

1. Alvorens hout of (hout)producten in het werk worden verwerkt dient de aannemer een verklaring te overleggen waarin wordt aangegeven onder welk certificatiesysteem het hout wordt geleverd en waaruit blijkt dat aan de minimumeis wordt voldaan.

Indien het hout wordt geleverd onder een certificatiesysteem wordt in ieder geval aan de minimumeis voldaan, indien:

a. de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu (IenM) het betreffende certificatiesysteem heeft toegelaten tot het inkoopbeleid; of

b. de Timber Procurement Assessment Committee (TPAC) heeft geoordeeld dat het certificatiesysteem voldoet aan de Dutch Procurement Criteria for Timber, waarbij geldt dat het voldoet aan ten minste 7 van de 9 principes voor duurzaam bosbeheer (sustainable forest management).

Een overzicht van toegelaten en beoordeelde certificatiesystemen vindt u op www.tpac.smk.nl of www.inkoopduurzaamhout.nl.

93. VERWERKEN BOUWSTOFFEN MET CERTIFICAAT

Voor zover leverbaar onder kwaliteitsverklaringen moeten bouwstoffen zijn voorzien van kwaliteitsverklaringen (certificaten, attesten e.d.) van een door de Raad voor Accreditatie erkende certificerende en attesterende instelling of zijn voorzien van kwaliteitsverklaringen waarvan de gelijkwaardigheid met vorenbedoelde kwaliteitsverklaringen door de aannemer moet worden aangetoond.

Bouwstoffen transporteren, opslaan en verwerken overeenkomstig hetgeen is bepaald in het verstrekte bewijs en/of in de desbetreffende normen, voornormen, normontwerpen, richtlijnen, voorschriften en eisen. Op verzoek van de directie dient, ~~Bladz. 21/47~~

Bouwstoffen worden verwerkt en/of aangebracht, de aannemer een verklaring te verstrekken waarin vermeld staat dat bouwstoffen vrij zijn van asbest of asbesthoudende stoffen. De verklaring wordt ondertekend door zowel de aannemer als door de betrokken fabrikant/leverancier.

92. VERWERKING VAN BOUWSTOFFEN

Als aanvulling op paragraaf 17, lid 5 van de UAV 2012 geldt, dat de directie slechts zijn goedkeuring zal verlenen, indien de aannemer de overeenkomstige hoedanigheid op voldoende wijze heeft aangetoond, zulks uitsluitend ter beoordeling van de directie. De aannemer meldt hierbij de eventuele prijsconsequenties, waarbij geen meerdere kosten zijn toegestaan, tenzij de directie anders beslist.

94. AANVOER BOUWSTOFFEN

Bouwstoffen mogen niet buiten de normale werktijden worden aangevoerd, tenzij daarvoor toestemming door de directie is gegeven. Over de wijze en tijden van aanvoer van bouwstoffen dient met de directie/ opdrachtgever en gemeente te worden overlegd teneinde overlast voor omwonenden en gebruikers van de omliggende panden zoveel mogelijk te beperken.

95. BRANDGEVAARLIJKE UITVOERINGSMETHODEN

Indien door de aannemer brandgevaarlijke uitvoeringsmethoden worden toegepast (elektrisch lassen, branden e.d.) dienen adequate maatregelen te treffen om brand te voorkomen, een en ander voorafgaand aan dergelijke werkzaamheden ter goedkeuring van de directie

96. HERGEBRUIK

Hergebruik van materialen vanuit duurzaamheid overweging en als onderdeel van circulair bouwen is toegestaan indien dit uitdrukkelijk is toegestaan door de opdrachtgever. Indien de aannemer materialen circulair wil inzetten dient hij hiertoe onderbouwde voorstellen voor te leggen aan de directie. De herkomst, geschiktheid, brandgedrag en kwaliteit van dergelijke materialen dient te worden aangetoond. De geschiktheid van constructie delen die de aannemer circulair wil inzetten dient door een door de opdrachtgever aan te wijzen adviseur te worden bepaald. Circulair ingezet materiaal is onderdeel van het werk en valt binnen de garantie op het werk.

Alle overige bouwstoffen dienen nieuw te zijn.

97. VOORSCHRIFTEN BOUWSTOFFEN

De aannemer dient de directie, op verzoek daartoe, van bouwstoffen tijdig vóór de aanvoer, de voorschriften ten aanzien van opslag, transport, verwerking en keuring ter beschikking te stellen en deze voorschriften nauwgezet op te volgen.

98. BESCHERMING TEGEN WEERSINVLOEDEN

Indien tijdens ongunstige weersomstandigheden wordt gewerkt, moeten de onderdelen zorgvuldig worden beschermd tegen inwerking van koude en/of vocht of storm. Na afloop van ongunstige weersomstandigheden de onderdelen welke hebben geleden, voor zover nodig vervangen.

99. BOUWPRODUCTEN ONDER CE

Bouwproducten die vallen onder een geharmoniseerde Europese norm (h'EN) of Europese technische beoordeling (ETA), zoals bedoeld in de Europese Verordening bouwproducten (305/2011/EU), dienen te zijn voorzien van CE-markering. Bijbehorende prestatieverklaringen dienen bij levering van de bouwproducten aan de directie (opzichter) te worden verstrekt. Mochten binnen het bestek bouwproducten zijn toegepast onder een ander certificaat, welke afwijken van de geharmoniseerde Europese normen, dan mag de aannemer een voorstel doen voor een product van overeenkomstige hoedanigheid, maar met CE-markering.

In al deze gevallen zal de aannemer in overleg treden met de directie.

00.02.18 KEURING VAN BOUWSTOFFEN

01. KEURING VAN BOUWSTOFFEN

De door de directie te keuren bouwstoffen als bedoeld in paragraaf 17, lid 2 en paragraaf 18, lid 1 van de UAV 2012 zijn de volgende:

- bouwstoffen waarvan in het Technisch Ontwerp (TO) of (werkbeschrijving) een keuring wordt verlangd.

De betreffende bouwstoffen hebben een CE-markering, in lijn met de Europese Verordening bouwproducten (305/2011/EU), ook wel bekend als de Construction Products Regulation (CPR).

De uitwendige visuele keuring van monsters wordt beschouwd als keuring van bouwstoffen in de zin van paragraaf 18 van de UAV 2012. Zie hiervoor de bepaling 04 in deze paragraaf.

02. BOUWSTOFFEN MET KWALITEITSVERKLARING

Een gebrek dat zich na deze goedkeuring in de bouwstoffen met kwaliteitsverklaring openbaart en dat bij uitwendige visuele beoordeling redelijkerwijs niet onderkend had kunnen worden, wordt aangemerkt als een gebrek in de zin van de paragrafen 12 en 17, lid 3 van de UAV 2012.

De aannemer is bij goedkeuring door de directie van door de opdrachtgever ter beschikking gestelde bouwstoffen niet ontheven van zijn verplichting, eerder omschreven in par. 6 lid 14 van de UAV 2012.

03. BESLUIT BODEMKWALITEIT

De aannemer overlegt van de door hem te leveren bouwstof, die op of in de bodem of in het oppervlaktewater moet worden aangebracht, een door het Besluit Bodemkwaliteit toegelaten bewijsmiddel, waaruit blijkt dat de desbetreffende bouwstof aan de eisen van dit besluit voldoet.

Een ander bewijsmiddel dan een erkende kwaliteitsverklaring of een partijkeuring volgens de regels van het Besluit Bodemkwaliteit is, tenzij dit bestek anders vermeldt, niet toegestaan.

De aannemer verstrekt het bewijsmiddel schriftelijk aan de directie binnen een met de directie afgesproken termijn, waarbij met het gestelde in het Besluit Bodemkwaliteit rekening wordt gehouden.

Blad 22/47

04. MONSTERS TER BEOORDELING

Voordat onderstaande bouwstoffen door de aannemer worden besteld dient hiervan een monster ter beoordeling aan de directie te worden voorgelegd:

- Bouwstoffen waarvan in het bestek (werkbeschrijving) een bemonstering en of mock-up wordt verlangd

Beoordelingskenmerk:

- Conform de in het bestek (werkbeschrijving) omschreven eigenschappen, ergonomie en/of functionaliteit

De aannemer levert ter goedkeuring een bemonsteringsplanning aan, met als uitgangspunt dat alle zichtbare/samenhangende onderdelen gelijktijdig worden beoordeeld in compacte sessies.

Ten behoeve van het schouwen van de volgens het bestek dan wel door de directie gevraagde monsters dient de aannemer 2 bemonsteringsdagen te organiseren. Goedgekeurde monsters worden als zodanig gemerkt en in een daartoe geschikte ruimte bewaard.

Voor alle bovenstaande ter beoordeling voor te leggen monster geldt:

- elk monster dient een dusdanige afmeting te hebben zodat een goede beoordeling mogelijk is;
- van materialen met variabele beoordelingskenmerken dienen ten minste 4 representatieve monsters te worden voorgelegd;
- elk monster dient met specificatieformulier te worden aangeboden;
- indien de beoordelingskenmerken akkoord zijn bevonden door de directie mogen monsters worden beschouwd als circulair in te zetten materiaal.

09. LEVERING VAN MONSTERS

De aannemer is verplicht vroegtijdig monsters van materialen ter goedkeuring aan de directie aan te bieden zodat de directie voldoende tijd beschikbaar heeft voor het beoordelen.

De aannemer garandeert dat van de getoonde monsters de benodigde hoeveelheden tijdig leverbaar zijn.

De aannemer heeft geen recht op schadeloosstelling, noch op verlenging van de bouwtijd, als door het niet tijdig leveren van materialen, schade en/of oponthoud worden veroorzaakt. De goedgekeurde monsters dienen te worden voorzien van:

- een sticker met daarop de paraaf van de directie, architect en aannemer alsmede datum van keuring.

Kosten, verbonden aan het verstrekken en vervaardigen van monsters, het opzetten van proefvlakken en kwaliteitsmonsters worden geacht in de aanneemsom te zijn begrepen. Afkeuring van voor verwerking bestemde materialen of afkeuring van aangevoerde of in het werk vervaardigde onderdelen ontheffen de aannemer niet van zijn verplichting tot tijdige (op)levering.

90. MOCKUP (INDIEN DIT BLIJKT UIT HET TO)

Voordat de bouwstoffen voor onderstaande gebouwonderdelen door de aannemer worden besteld dient hiervan een mock-up ter beoordeling aan de directie te worden voorgelegd:

- gebouwonderdelen waarvan in het bestek (werkbeschrijving) een mock-up wordt verlangd
- conform de in het bestek (werkbeschrijving) omschreven eigenschappen, ergonomie en/of functionaliteit

91. AANVULLINGEN EN WIJZIGINGEN, UAV 2012

Paragraaf 18, lid 8 aanvullen:

- Voor geprefabriceerde onderdelen moet onder "gereedkoming" worden verstaan: "na montage in het werk". Controle op het vooraf vervaardigde van bedoelde onderdelen zal steekproefsgewijs in de desbetreffende fabriek of werkplaats plaats vinden.

92. BEPROEVEN EN KEUREN VAN BOUWSTOFFEN

In afwijking van het gestelde in paragraaf 18, lid 5 en 6 van de UAV 2012 geldt het volgende: Alle kosten voor in het bestek genoemde en door directie en/of overheidsinstanties nog te eisen beproevingen en keuringen zijn, inclusief de bijkomende kosten van materiaal, transport en opslag, geheel voor rekening van de aannemer.

Beproevingen en keuringen dienen door erkende keuringsinstanties te worden uitgevoerd.

Afschriften van beproevingsrapporten dienen door voornoemde instanties rechtstreeks naar de directie te worden gezonden

93. OPONTHOUD DOOR KEURING

Indien door het niet tijdig beschikbaar zijn van te keuren onderdelen, monsters e.d. schade en/of oponthoud wordt veroorzaakt, kan de aannemer met betrekking tot deze schade en/of dit oponthoud geen aanspraak doen gelden op schadeloosstelling, latere oplevering of verlenging van de bouwtijd.

Dit geldt eveneens bij afkeuring van voor verwerking bestemde bouwstoffen en/of aangevoerde c.q. in het werk vervaardigde onderdelen.

94. KWALITEITSVERKLARINGEN

In nadrukkelijke afwijking van paragraaf 18, lid 1 van de UAV 2012 geldt, dat indien door de Raad voor de Accreditatie een kwaliteitsverklaring is afgegeven, die afwijkt van een Declaration of Performance (DoP) behorende bij een geharmoniseerde Europese norm (h'EN) de genoemde kwaliteitsverklaring op die onderdelen nietig wordt verklaard voor zover zij afwijken van de DoP. De door de Raad van Accreditatie afgegeven kwaliteitsverklaringen zijn in overeenstemming gebracht met het bouwbesluit en als zodanig in overeenstemming met de Nederlandse regelgeving. In alle gevallen blijven deze aanvullingen op de kwaliteitsverklaringen van toepassing.

Voor een product geleverd onder een h'EN geldt in principe hetgeen is gesteld in 00.02.18.01.

95. FABRIEKSKEURING

Tenzij door de directie anders wordt bepaald, vinden keuringen voor niet op het werkterrein samengebouwde of in kasten gebouwd materiaal en dergelijke, plaats in de fabriek van vervaardiging, montage of samenbouw.

Keuringen moet een certificaat of keuringsrapport aanwezig zijn, waaruit blijkt dat de keuring voor hetzelfde type installatie of installatiedeel heeft plaatsgevonden. Keuringen worden verricht door de fabrikant/ leverancier en de aannemer, hierbij kan de directie aanwezig zijn.

Indien noodzakelijk voor een complete functionele test wordt het gedrag van externe in de fabriek niet aanwezige delen van de installatie gesimuleerd met behulp van een simulatiepaneel.

00.02.19 EIGENDOM VAN BOUWSTOFFEN

Blad 23/47

01. OVERGEBLEVEN BOUWSTOFFEN

Het bepaalde in paragraaf 19, lid 3 van de UAV 2012 is niet van toepassing op de door de opdrachtgever ter beschikking gestelde bouwstoffen.

09. EIGENDOM VAN BOUWSTOFFEN

Het in paragraaf 19, lid 1 van de UAV 2012 gestelde na "zodra zij zijn goedgekeurd" vervalt.

90. LEVERING VAN BOUWSTOFFEN

De aannemers mogen bij de levering van materialen geen eigendomsvoorbehoud van derden aanvaarden, noch overeenkomsten sluiten waarbij enig recht op de materialen als zekerheid dient voor de verplichtingen van de aannemers jegens derden.

00.02.20 ZORG VOOR BOUWSTOFFEN

01. ZORG VOOR BOUWSTOFFEN

De aannemer draagt er zorg voor dat:

- geleverde en te verwerken onderdelen onbeschadigd op het werk worden aangevoerd, opgeslagen en tot de oplevering in onbeschadigde staat aanwezig blijven.

De aannemer neemt de volgende maatregelen:

- alle onderdelen moeten, op aangeven van de directie, worden gemerkt; de wijze van merken moet in overleg met de directie worden vastgesteld;

- bij het transport en opslag van onderdelen moeten voldoende voorzorgen worden genomen tegen beschadigingen, vervorming en tegen aantasting van het oppervlak;

- opslag van constructiedelen moet plaatsvinden op stophout, stellingen, rekken e.d. waarbij de delen tenminste 15 cm vrij van de grond blijven;

- het is niet toegestaan installatieonderdelen onbeschermd op het werkteerrein of in een open bouwwerk op te slaan;

- indien constructiedelen worden uitgelegd of voor gemonteerd, moet dit vrij van de grond en op stophout plaatsvinden;

- wanneer volgens het oordeel van de directie een te lange tijd verloopt tussen het gereedkomen en de montage van de onderdelen, is de aannemer verplicht op eerste aanzegging de opgeslagen delen op doeltreffende wijze tegen de invloed van de omgeving te beschermen. De kosten komen voor rekening van de aannemer, tenzij deze redelijkerwijze niet te zijnen laste kunnen worden gebracht;

- opslag van bouwstoffen tegen bestaande installatie-onderdelen en hekwerken is niet toegestaan.

00.02.21 OUDE BOUWSTOFFEN

01. EIGENDOM OUDE BOUWSTOFFEN

De volgende uit het werk komende oude bouwstoffen worden eigendom van de aannemer, die door deze moeten worden weggevoerd:

- voor zover niet anders in deze bepalingen, in de overige aanbestedingsstukken is vermeld of op het werkgebied door de directie aangewezen, zijn de uit het werk komende oude bouwstoffen(*) niet van waarde voor de opdrachtgever.

* Afvoer van oude bouwstoffen, van welke aard dan ook (oud, overgebleven nieuw en bouwafval).

Onder oude bouwstoffen worden bij sloop- en demontagewerkzaamheden verstaan, de afkomende bouwstoffen die permanent van het werkteerrein afgevoerd zullen worden.

93. SCHEIDEN UITKOMENDE MATERIALEN

De sloop moet zodanig plaatsvinden dat uitkomende materialen op een voor het milieu verantwoorde manier worden gescheiden conform de geldende wettelijke bepalingen en plaatselijke voorschriften en richtlijnen.

94. VOOR HERGEBRUIK BESTEMDE MATERIALEN

Rekenen op voor hergebruik bestemde materialen; deze materialen mogen niet vervuild raken door menging met andere materialen. Opslag uitkomend materiaal te behouden onderdelen voor hergebruik opslaan.

00.02.22 GARANTIE VOOR EEN ONDERDEEL

01. TE GARANDEREN ONDERDELEN

Voor de volgende onderdelen wordt een garantie verlangd die moet gelden vanaf het gereedkomen van het onderdeel tot aan de oplevering van het werk en in aansluiting daarop gedurende de vermelde periode.

- te garanderen door: de aannemer.

- onderdelen zoals genoemd in het bestek

- periode: zoals genoemd in het bestek

De volledige garantieperiode van vervangende onderdelen gaat opnieuw in op de dag na vervanging en loopt tenminste tot en met een beproevingsseizoen na reparatie- of vervangingsdatum.

Deelsgaranties op alle voorkomende gebreken.

Bovengenoemde garanties zijn van toepassing op alle nieuw aan te brengen bouwstoffen.

Indien toe te passen onderdelen niet in het bestek voorkomen dan wel geen garantietermijn is vermeld in het bestek, dient voor het betreffende onderdeel een garantieperiode van 10 jaar voor dakwerk, 1 jaar voor installatiewerk en 6 maanden voor overig werk te worden aangehouden.

Indien toe te passen onderdelen circulair zijn toegepast, dient voor het betreffende onderdeel een garantieperiode conform de in het bestek aangegeven vervangend onderdeel te worden aangehouden of anderszins de garantieperiode die in onderling

Bestek 24/27 worden vastgesteld als onderdeel van de goedkeuringsprocedure hergebruik.

02. GARANTIEVERKLARING

Met betrekking tot onderdelen waarvoor een garantie wordt verlangd van een onderaannemer of leverancier, dient een garantieverklaring volgens het bij dit bestek gevoegde model overlegd te worden aan de opdrachtgever.

De garantieverklaring dient te worden overlegd bij de levering van het gegarandeerde onderdeel.

Aan de garantieverklaringen dienen de juiste onderhoudsvorschriften en -adviezen te worden toegevoegd, welke door of vanwege de opdrachtgever moeten worden gehanteerd. Garantiebeperkingen zoals opgelegd door onderaannemers c.q. leveranciers hebben geen beperkende invloed op de van de aannemer hierboven verlangde garantie van een onderdeel.

De aannemer garandeert het werk dat door hem is opgeleverd, ook indien een garantieverklaring nog niet is overlegd of een andersluidende garantieverklaring (nog) niet overlegd. Aanvullende eisen ten aanzien van garanties staan eventueel genoemd in het bestek.

Deze aanvullende eisen maken onlosmakelijk deel uit van bovengenoemde garantie.

09. AFWIJKING VAN PARAGRAAF 22, LID 2 VAN DE UAV 2012

De in paragraaf 22 lid 2 van de UAV 2012 opgenomen tekst "Gebreken in de zin van deze bepaling zijn gebreken, waarvan de opdrachtgever aannemelijk maakt dat die met grote mate van waarschijnlijkheid moeten worden toegeschreven aan een omstandigheid, die aan de aannemer kan worden toegerekend" vervalt.

90. GARANTIE VOOR EEN ONDERDEEL, INHOUD

In aansluiting op paragraaf 22, lid 1 van de UAV 2012 vervalt het gestelde in de leden 2, 3 en 4 en wordt dit vervangen door de volgende bepalingen:

1. Met betrekking tot een onderdeel van het werk waarvoor een garantie wordt verlangd, dient voor de aanvang van de uitvoering van dat onderdeel een garantieverklaring, volgens het bij dit bestek gevoegde model, overgelegd te worden, inhoudende:

a. dat de garant zich verbindt voor zijn rekening bij alle voorkomende gebreken op eerste aanzegging van de opdrachtgever per omgaande maatregelen nemen om gevolgschade te voorkomen en de gebreken zo spoedig mogelijk te herstellen. Herstel tenzij de garant aantoont dat de gebreken niet voor zijn risico komen;

b. dat de garantieverklaring zal gelden van het gereedkomen van het onderdeel af tot aan de oplevering van het werk en in aansluiting daarop gedurende de in het bestek genoemde periode.

2. Bij elk onderdeel van het werk, waarvoor het geven van garantie wordt gevorderd, zal de garantieverklaring worden verstrekt door de aannemer op naam van opdrachtgever en diens rechtsopvolger(s).

De aannemer draagt verder zorg voor het verstrekken van één eventueel gecombineerde garantieverklaring op naam van de aannemer, de opdrachtgever en diens rechtsopvolger(s) ter zake van het totale werk. De onderliggende garantieverklaringen van onderaannemer(s) of leveranciers ter zake van die onderdelen van het werk welke door onderaannemers of leveranciers worden uitgevoerd of aangebracht dienen te worden bijgesloten. De opdrachtgever is verplicht om ter zake een onderdeel van het werk waarvoor door zowel de aannemer als een onderaannemer /leverancier een garantie is afgegeven de aannemer aan te spreken.

3. Indien een garantieverklaring als bedoeld in het eerste lid niet is overgelegd of een andersluidende garantieverklaring is overgelegd, kan daaruit geen afstand of wijziging van de in het eerste lid omschreven garantieverplichting worden afgeleid.

4. Alle tijdens de garantieperiode aan het gegarandeerde onderdeel van het werk optredende gebreken worden geacht het gevolg te zijn van minder goede hoedanigheid of gebrekkige uitvoering.

91. OVERDRAAGBAARHEID

De garanties moeten overdraagbaar zijn naar toekomstige nieuwe eigenaren.

93. AFWIJKINGEN VAN DE GARANTIEBEPALINGEN

De door de aannemer, onderaannemers en leveranciers te vertrekken garanties c.q. garantiecertificaten dienen geheel overeenkomstig de in het bestek genoemde garantiebepalingen en termijnen te zijn.

Afwijkingen hiervan zullen altijd als nalatigheid van de aannemer worden beschouwd.

Ze zullen nimmer geïnterpreteerd kunnen worden als aanvaarding van door de aannemer verstrekte garantie(certificaten) door de opdrachtgever, of als aanvulling op c.q. vervanging van de in het bestek gestelde garantiebepalingen, tenzij de door de aannemer verstrekte garanties nadrukkelijk middels een schriftelijke goedkeuring van de opdrachtgever zijn geaccepteerd.

94. GEBREKEN

Onder een gebrek wordt in dit bestek verstaan het niet kunnen bewerkstelligen en/of in standhouden van de functionaliteit zoals die verwacht mag worden op basis van hetgeen in het bestek is omschreven.

Alle gebreken die zich binnen de garantieperiode aan de te garanderen onderdelen mochten voordoen op punten waarvoor garantie is verstrekt zullen, op eerste aanzegging van de opdrachtgever, door en voor rekening van de aannemer worden hersteld.

Met de herstelwerkzaamheden dient de aannemer binnen 10 (werkbare) werkdagen na aanzegging, nadat oorzaak en oplossing zijn vastgesteld, een aanvang te maken en deze zo spoedig mogelijk te voltooien.

Bij in gebreke blijven van de aannemer heeft de opdrachtgever het recht herstellingen voor rekening en risico van de aannemer door derden te laten uitvoeren.

95. SPOEDEISENDE GEBREKEN

Gebreken betreft met een dusdanig spoedeisend karakter, dat niet van degene, aan wie de garantie is verstrekt, gebreken kan worden de genoemde periode van 10 dagen te wachten, zal worden afgezien van deze periode van 10 dagen en dient de aannemer het herstel op eerste aanzegging per ommekeer aan te vangen.

Indien de aannemer op eerste aanzegging het herstel niet aanvangt om welke reden dan ook, is degene aan wie de garantie is verstrekt gerechtigd onverwijld de gebreken te laten herstellen, door en voor rekening van de aannemer.

96. GEVOLGSCHADE

Buiten de garantie valt de bepaling 95 van deze paragraaf genoemde gebreken zich manifesteren na de oplevering, kan de aannemer -onder meer op grond van paragraaf 12, lid 2 van de UAV 2012 - aansprakelijk worden gehouden voor verdere door de opdrachtgever of diens rechtsopvolger geleden of nog te lijden schade, de zogenaamde gevolgschade, voor zover deze betrekking hebben op het gebouw.

97. VOORWAARDEN GARANTIE

Voor beoordeling van de vraag of er sprake is van gebreken als hiervoor bedoeld, zal bepalend zijn de stand van de wetenschap en techniek op het moment van vervaardiging van het desbetreffende onderdeel.

De garantie omvat uitsluitend de vervanging of herstel van onderdelen waaraan de opdrachtgever gebreken kan aantonen.

Voorts geschiedt de vervanging voor rekening van de aannemer, indien ten tijde van de keuring de gebreken bekend hadden kunnen zijn of hadden behoren te zijn aan de aannemer, of indien het opmerken van de gebreken redelijkerwijs bij de keuring niet van de directie had kunnen worden verwacht.

De wijze van vervanging of herstel van onderdelen zal tussen garant en opdrachtgever worden overeengekomen; vooralsnog zal de vervanging of herstel door garant geschieden.

De opdrachtgever zal eventuele gebreken onverwijld ter kennis brengen van de garant en deze gelegenheid geven de gebreken op te heffen en daarbij toestaan dat gebruik wordt gemaakt van de aan de opdrachtgever ten dienste staande faciliteiten, voor zover dit redelijkerwijs, met inachtneming van de bedrijfsprocessen, haalbaar is.

M.b.t de daarmee gemoede kosten zullen ter zake afspraken worden gemaakt.

De opdrachtgever zal na de oplevering van het project de in zijn branche gebruikelijke verzekeringen afsluiten, zodanig dat de garantie op de onderdelen zal voorgaan en de verzekeraar geen regres kan halen op de uit deze garantie(s) voortvloeiende rechten.

Buiten de garantie vallen:

1. Gebreken als gevolg van het toepassen van constructies, installaties, werkwijzen of materialen op voorschrift van de opdrachtgever of haar adviseurs, waartegen garant schriftelijk bezwaar heeft gemaakt;
2. Gebreken die het gevolg zijn van normale slijtage, onoordeelkundig of onjuist gebruik, onvoldoende onderhoud, niet naleven van verstrekte gebruiksvorschriften, of anderszins te wijten zijn aan het handelen of nalaten van de opdrachtgever;
3. Gebreken ten gevolge van onbedoelde mechanische belasting, overstrooming, stuifsnieuw, wind van meer dan 22 m/sec. Alsmede beschadigingen als gevolg van een tijdelijke of blijvende schadelijke verandering in het milieu of als gevolg van brand, molest, oorlog, natuurrampen, kernreacties en andere calamiteiten;
4. Bedrijfsongevallen.

De garantie vervalt niet indien de opdrachtgever zonder de uitdrukkelijke toestemming van de garant reparaties aan het geleverde verricht dan wel doet of laat verrichten.

98. GARANTIES FABRIKANT - LEVERANCIER

Garanties, verstrekt door de fabrikant-leverancier van bouwstoffen en/of bouwonderdelen welke de duur van de in het bestek genoemde garantietermijn overschrijden, zullen onverkort blijven gelden voor de verkrijger van het gegarandeerde goed en zullen ook bij overdracht van het goed binnen de door de fabrikant-leverancier genoemde garantietermijn in stand blijven. Dientengevolge heeft de verkrijger van het gegarandeerde goed regresrecht op de garant.

00.02.26 ALGEMEEN TIJDSHEMA, WERKPLAN

01. ALGEMEEN TIJDSHEMA

De indeling van de tijdsduur op het algemeen tijdschema moet worden aangegeven in:

- een schaalverdeling met kalenderdagen en weeknummers;
- een schaalverdeling met werkdagen (prognoseschaal).

Bij het algemeen tijdschema een hiervan afgeleid tekeningen- en gegevensverstrekking schema voegen, waarop de data van aanlevering van gegevens door alle partijen zijn aangegeven,

Zodra het tijdschema door de directie is goedgekeurd, zal het bindend zijn en tevens een basis vormen voor de verdere plannings en regelingen van de werkzaamheden en de voorbereiding hiervoor.

In overleg met de directie periodiek minimaal 1 keer per 4 weken wordt door de aannemer (tevens coördinerend) de stand van het werk middels een datum-standlijn op het overall schema aangegeven. De aannemer zorgt voor tijdige signalering van afwijkingen in de uitvoering van het werk, alsmede de daaraan verbonden consequenties.

Bij afwijkingen ten opzichte van de geprognosticeerde stand van het werk van meer dan 10 werkbare dagen stelt de aannemer binnen 5 werkdagen een aan de ontstane situatie aangepast nieuw tijdschema op, met opgave van de te nemen maatregelen, waarbij de in het bestek genoemde opleveringsdatum worden gehandhaafd.

02. INPASSING WERKZAAMHEDEN DERDEN

De door derden uit te voeren werkzaamheden dienen te worden opgenomen en ingepast zowel in het verlangde algemene tijdschema als ook in het gedetailleerde werkplan.

In de verlangde documenten dient een zo volledig mogelijk inzicht te worden gegeven in de hoedanigheid, de volgorde en de uitvoering van de werkzaamheden.

De betrokken derden zullen het algemene tijdschema en het gedetailleerde werkplan, na goedkeuring hunnerzijds, voor akkoord tekenen.

Derden nog niet bekend zijn, zal de directie, na goedkeuring, voor akkoord tekenen en zal de opdrachtgever de hierbij bedoelde derden binden aan het algemene tijdschema en het gedetailleerde werkplan.

05. GEDETAILLEERD WERKPLAN

Een gedetailleerd werkplan zoals bedoeld in paragraaf 26, lid 6 van de UAV 2012 wordt verlangd voor:

- alle uit te voeren werkzaamheden betreffende het project van de aannemer en derden
- de planning, voortgang en tijdstippen van levering van door derden ter beschikking te stellen onderdelen en volgorde van
- de planning van door derden uit te voeren werken, in overleg met de betreffende partijen vast te stellen.

- specifieke werkplannen.

Eisen werkplan:

- Distributielijst en controleschema.
- Bedrijfsinformatie, projectaanpak/organogram en gehanteerde kwaliteitssysteem (van belang bij onderaannemers en leveranciers);
- Gedetailleerde uitwerking (balkenplanning) van het algemene tijdschema waarin is aangegeven: tekenwerk, productie en assemblage/montage;
- Beschrijving van de productie-, transport- en montagemethode;
- Lijst van leveranciers;
- Beschrijving van de maatbeheersing (toleranties en maatcontrole) tijdens productie en assemblage;
- Omschrijving van in te zetten materieel en hulpmiddelen;
- Maatregelen met betrekking tot verletbestrijding;
- Verwerkingsvoorschriften van de leverancier;
- Beschrijving van het keuringsplan van de in het werkplan omschreven werkzaamheden (met vermelding van de keuringstaak of keuringsinstantie bij productie en assemblage). In het keuringsplan moet een overzicht worden opgenomen van de kwaliteitsmedewerker van de aannemer.
- V&G plan.
- Plan van aanpak beheersing bouwoverlast (geluid, trillingen, geur, vervuiling, verkeersshinder zowel binnen als buiten) buiten het werkgebied.
- Beschrijving van de afhandeling van tekortkomingen of afwijkingen;
- Beschrijving van de aanpak van de eindkeuring en het overleggen van het kwaliteitsdossier (keuringsresultaten, garantieverklaring en onderhouds- en gebruiksinstructies);
- In het werkplan dienen de door derden uit te voeren werkzaamheden te worden opgenomen en ingepast.
- tijdstippen aanvoer bouwstoffen en levering van in te storten onderdelen;
- tijdstippen start en de tijdsduur van alle soorten werkzaamheden;
- tijdstippen en tijdsduur bemonsteringsprocedure;
- tijdstippen beslissingen van aannemer(s), opdrachtgever/directie etc;
- tijdstip levering eventuele detail-, werk- en sparingstekeningen;
- tijdstippen van verhuizing en inbouw van diverse laboratorium-inrichting (door derden);
- tijdstippen beproevings-, opnemings- en opleveringsprocedures.
- de tijdstippen waarop de door de aannemer te vervaardigen documenten ter goedkeuring beschikbaar zullen zijn.
- de tijdstippen waarop de door de aannemer te vervaardigen werktekeningen beschikbaar zullen zijn.
- de tijdstippen waarop door de opzichter/directie te vervaardigen werktekeningen beschikbaar zullen zijn.
- tijdstippen start en de tijdsduur van alle soorten werkzaamheden; .

De indeling van de tijdsduur op het gedetailleerd werkplan moet worden aangegeven werkbare werkdagen en in kalenderdagen.

Tijdstip waarop het werkplan moet worden ingediend:

Het tijdstip van verstrekking van het goedgekeurde schema dient zodanig te zijn dat voldoende rekening gehouden wordt met:

- de voorbereidingswerkzaamheden zoals werktekeningen, sparingstekeningen, bestellingen, inrichting bouwterrein etc.;
- de controlewerkzaamheden, passend in een tekeningenroulatieschema;
- de uitvoeringswerkzaamheden;
- het aantal beschikbare kalenderdagen.

Aantal te verstrekken exemplaren:

- ter goedkeuring: digitaal.
- goedgekeurde: digitaal

Tijdstip waarop het werkplan moet worden ingediend:

- bij de eerste bouwvergadering.

09. TOT STAND KOMING GEZAMENLIJK ALGEMEEN TIJDSHEMA

Het in 00.02.26.01 genoemde tijdschema betreft alleen de eigen werkzaamheden van de aannemer en de reeds opgegeven derden. Hieruit moet blijken wat de werkvolgorde is en dat de oplevering gehaald wordt. De tijdschema's van alle betrokken nevenaannemers zullen door de coördinerend aannemer in elkaar gevoegd worden tot één algemeen tijdschema. Alle derden en nevenaannemers zullen het overeengekomen algemene tijdschema, na goedkeuring zijnerzijds, ondertekenen. Deze is vanaf dat moment van toepassing op het werk.

Dit tijdschema is de gedeelde verantwoording van alle betrokken nevenaannemers.

19. TOT STAND KOMING GEZAMENLIJK WERKPLAN

Het in 00.02.26.05 genoemde gedetailleerd werkplan betreft alleen de eigen werkzaamheden van de aannemer.

De werkplannen van alle betrokken derden en nevenaannemers zullen door de coördinerend aannemer in elkaar gevoegd worden tot één werkplan.

Alle nevenaannemers zullen het overeengekomen werkplan, na goedkeuring zijnerzijds, ondertekenen.

Deze is vanaf dat moment van toepassing op alle percelen. Dit werkplan is de gedeelde verantwoording van alle betrokken nevenaannemers.

90. SIGNALERINGS- EN DETAILSHEMA

Gedurende de uitvoeringsperiode maandelijks door de coördinerend aannemer bij de bouwvergaderingen aan de directie en neven aannemers een signalerings- en een detailschema verstrekken, waarop door middel van een datumlijn en een stand lijn de stand van de werkzaamheden ten opzichte van het werkplan zijn aangegeven en in vergadering worden toegelicht.

91. AFWIJKING UAV 2012

In afwijking van par. 26, lid 2 van de UAV 2012 geldt het volgende:

Paragraaf 26, lid 1 van de UAV 2012 verlangde tijdschema moet ingediend worden gezamenlijk met de overige stukken tijdens de Inschrijvingsfase.

92. AANVULLING UAV 2012

In aanvulling van par. 26, lid 7 van de UAV 2012 geldt het volgende:

De bedoelde aanspraak op bijbetaling is alleen van kracht indien dit als zodanig schriftelijk met de directie is overeengekomen.

00.02.27 DAGBOEK, LIJSTEN, RAPPORTEN, BOUWVERGADERINGEN

02. TE VERSTREKKEN LIJSTEN

De in paragraaf 27, lid 7 van de UAV 2012 genoemde lijsten worden verlangd.

03. TE VERSTREKKEN RAPPORTEN

De in paragraaf 27, lid 8 van de UAV 2012 genoemde rapporten worden verlangd.

04. BOUWVERGADERINGEN

De bouwvergaderingen zoals bedoeld in paragraaf 27, lid 9 van de UAV 2012 zullen worden gehouden: één keer per vier weken of zo dikwijls als de directie dit nodig oordeelt.

De volgende regels gelden:

- van de bouwvergaderingen maakt de directie de verslagen en draagt zorg voor de distributie aan de belanghebbende partijen.
- na goedkeuring dienen de verslagen door de partijen als bindend te worden beschouwd.
- de verslagen van de bouwvergadering worden geacht letterlijk in het weekrapport van de aannemer te zijn opgenomen.

90. WERKBESPREKINGEN

Naast de bouwvergaderingen zijn er werkbeprekingen, die op initiatief en onder de leiding van de aannemer worden gehouden.

Werkbesprekingen met derden, onderaannemers, gemeentelijke diensten, nutsbedrijven e.d. zullen zo vaak als de aannemer en/of directie dit nodig achten door de aannemer moeten worden gehouden.

De volgende regels gelden:

- de directie wordt voor deze werkbeprekingen uitgenodigd.
- van de werkvergaderingen maakt de aannemer de verslagen en draagt zorg voor de distributie aan de belanghebbende partijen.

91. NOTULEN WERKBESPREKINGEN

Notulen van werkbeprekingen zijn niet bindend voor de opdrachtgever/directie en hieraan kunnen door de aannemer geen rechten worden ontleend. Problemen welke niet op dit niveau kunnen worden opgelost, dienen te worden gemeld in de bouwvergadering, ongeacht het rondsturen van de notulen van deze besprekingen aan alle partijen.

92. COÖRDINATIEVERGADERINGEN

Coördinatievergaderingen met nevenaannemers, architect, adviseurs van de opdrachtgever, derden, onderaannemers, installateurs, gemeentelijke diensten, nutsbedrijven, en dergelijke zullen zo vaak als de directie dit nodig oordeelt gehouden worden. De coördinerend aannemer treedt hierbij als initiator en voorzitter op. De notulen en onderdelen van de agenda van deze coördinatievergaderingen worden door de coördinerend aannemer opgesteld, aan de belanghebbenden verstrekt, en in het verslag van de eerstvolgende bouwvergadering opgenomen.

93. AANVULLINGEN EN WIJZIGINGEN, UAV 2012

Paragraaf 27 lid 1 t/m 6:

In afwijking van het bepaalde in paragraaf 27, leden 1 t/m 6 van de UAV 2012 geschiedt het opmaken van de weekrapporten door de aannemer in overleg met de directie conform nader overeen te komen model.

- In deze leden het woord "directie" vervangen door "aannemer" en het woord "aannemer" door "directie".

94. LOGBOEK BRANDWERENDE VOORZIENINGEN

De aannemer dient een logboek met brandwerende voorzieningen bij te houden, tenzij uitdrukkelijk anders bepaald in het bestek.

Alle voorzieningen dienen te zijn voorzien van een sticker met een uniek nummer dat overeenkomt met de nummers in het logboek.

00.02.28 AFBAKENING, PEILINGEN EN OPMETINGEN

90. MATEN IN HET WERK CONTROLEREN

De opgegeven maatvoering op de tekeningen van het bestaande gebouw is onder voorbehoud en dient in het werk gecontroleerd te worden.

Voor het totale werk geldt overigens dat de aannemer de opgegeven maten en aantallen, aangegeven in de door/namens de opdrachtgever verstrekte documenten, vóór de vervaardiging van de onderdelen en vóór de uitvoering in het werk, moet controleren. Maatverschillen moeten worden gerapporteerd naar de directie. De aannemer heeft de plicht om eventuele

...heid of onuitvoerbaarheid aan de directie te melden en dient zorg te dragen voor alternatieven welke zonder verrekening kunnen te worden uitgevoerd.

Maatverschillen anders dan vóór de vervaardiging van de onderdelen en vóór de uitvoering in het werk door de aannemer geconstateerd geven geen aanleiding tot verrekening.

De aannemer moet de directie tijdig in kennis stellen van de tijdstippen waarop controlemetingen en controle op maatafwijkingen plaatsvinden.

Blad 28/47 00.02.29 VERSCHILLEN IN AFMETINGEN OF TOESTAND

01. SCHADELIJKE VOORWERPEN OF STOFFEN

Wanneer bij de uitvoering van het werk voorwerpen of stoffen worden aangetroffen waarvan de aanwezigheid niet in dit bestek is vermeld en waarvan redelijkerwijs geacht kan worden dat deze schade kunnen toebrengen aan personen, goederen of het milieu brengt de aannemer dit onmiddellijk ter kennis van de directie. Hij neemt terstond, zo mogelijk in overleg met de directie, de door de omstandigheden vereiste veiligheidsmaatregelen.

90. MEDEWERKING AAN ONDERZOEK DOOR DERDEN

In de onder 00.02.29-01 vermelde omstandigheden verleent de aannemer alle medewerking, zodat een door derden uit te voeren onderzoek en/of sanering/afvoer onbelemmerd kan plaatsvinden.

92. AFWIJKING UAV 2012

- Paragraaf 29, lid 2 van de UAV 2012 aanvullen met: "Kleine verschillen tussen afmetingen op tekeningen en de werkelijke afmetingen geven de aannemer geen recht op bijbetaling."

94 INDICATIEVE VERMELDING BESTEKTEKENINGEN

Afmetingen, positie en aantallen op tekening zijn indicatief aangegeven. De exacte maatvoering dient door de aannemer als onderdeel van de werkvoorbereiding te worden bepaald. Bij kennelijke mogelijkheden tot optimalisatie en/of coördinatie fouten dient een alternatief te worden overlegd aan de directie en na akkoord van de opdrachtgever in uitvoering te worden genomen. Verschillen tussen de, tijdens de uitvoering blijvende, toestand enerzijds en de in het bestek aangeduide toestand anderzijds geven, afgezien van de verrekening van meer- en minderwerk, welke uit het bestek mocht voortvloeien, de aannemer geen aanspraak op bijbetaling.

95. PLAATSEN VAN INSTALLATIE-ONDERDELEN

Daar waar installatie onderdelen binnen een ruimte op een andere plaats gemonteerd dienen te worden komt dit niet voor verrekening in aanmerking. De plaats en afmeting van installatie-onderdelen zijn bij benadering aangegeven op de bestektekeningen. De aannemer van het installatiewerk bepaalt, in overleg met de directie en/of diens adviseurs, de definitieve plaats en afmetingen van die onderdelen met in acht name van de coördinatie van het overige werk, de esthetica, functionaliteit en afdoende bereikbaarheid voor onderhoud, beheer en vervanging. Indien bestaande en in gebruik blijvende installaties aanwezig zijn dient de juiste plaats en de wijze van bevestiging van de kanalen, leidingen, apparaten en kabelwegen e.d. te worden gecoördineerd voordat met de uitvoering mag worden aangevangen.

Het uitwerken van installaties dient met de overige disciplines te worden afgestemd en vice versa. Tenzij de directie anders besluit dient een gecombineerde en gecoördineerde tekening gezamenlijk van alle installaties te worden vervaardigd.

Een en ander mag geen extra kosten met zich meebrengen, afgezien van de verrekening van meer- en minderwerk, welke uit het bestek mocht voortvloeien, heeft de aannemer geen aanspraak op bijbetaling.

00.02.31 VERBAND MET ANDERE WERKEN

01. WERKZAAMHEDEN DOOR DERDEN

Door derden worden mogelijk uitgevoerd:

- Losse inrichting;
- De vaste (laboratorium) inrichting;
- Bewegwijzering en signing (wayfinding);
- De inrichting/aanbreng vast meubulair collegezaal;
- Afbouw / Binnenwanden en kozijnen;
- Groenvoorzieningen;
- Groot Keuken;
- Data-installatie;
- AV-middelen;
- Aansluitvoorzieningen 230 V + keuken + AV-voorzieningen;
- Beveiliging / TGC / Camera bewaking;
- W-installaties (pantry's en keuken);
- Fietsrekken;
- Toegangspoortjes;
- metingen, opnames en dergelijke in opdracht of namens de opdrachtgever uitgevoerd om de kwaliteit van het werk te beoordelen, te controleren of te bewaken.

De genoemde werkzaamheden zullen deels/ geheel in dezelfde periode plaatsvinden als de realisatie van de in dit bestek genoemde werkzaamheden.

Als derden worden in dit werk beschouwd

- van het gebouw;
- personeel van of namens de eigenaar;
- personeel van of namens de opdrachtgever;
- de gebouwbeheerder;
- de technische dienst van het gebouw;
- de door de opdrachtgever gecontracteerde nevenaannemer(s) voor andere werken aan het gebouw in overlappend tijdschema.

18. Plaatsmanager coördineert uitsluitend de tijdige gegevensverstrekking, technische haalbaarheid en aansturing van de derden voor dit werk (voor zover ze vóór de oplevering plaatsvinden) en voert uit of doet uitvoeren, alle bijbehorende aanvullend benodigde installatietechnische en bouwkundige voorzieningen.

In de boven vermelde omstandigheden verleent de aannemer alle medewerking, zodat een door derden uit te voeren voorziening onbelemmerd kan worden uitgevoerd. De coördinatie m.b.t. planning en logistiek is onderdeel van deze medewerking, waarbij de opdrachtgever coördineert en de aannemer faciliteert, zodat er sprake is van een ordelijke voortgang van de werkzaamheden. Deze medewerking is geen grond voor verrekening voor de aannemer.

02. GEGEVENS VOOR DOOR DERDEN TE TREFFEN VOORZIENINGEN

De aannemer verstrekt tijdig aan de directie de gegevens van de door derden ten behoeve van hem te treffen voorzieningen.

03. VANWEGE DE OPDRACHTGEVER GETROFFEN VOORZIENINGEN

De aannemer moet de voorzieningen die vanwege de opdrachtgever, die de aannemer daarvan in kennis heeft gesteld, zijn uitgevoerd zo spoedig mogelijk controleren, nadat hij door of namens de opdrachtgever van de voltooiing van die voorziening in kennis is gesteld. Van eventuele tekortkomingen stelt hij de directie terstond in kennis. De hogere kosten die een gevolg kunnen zijn van het niet ter kennis brengen van vorenbedoelde tekortkomingen, komen voor rekening van de aannemer, indien en voor zover hij deze tekortkomingen redelijkerwijze had behoren op te merken.

09. WERKZAAMHEDEN IN/NABIJ IN GEBRUIK ZIJNDE RUITEN

Voor het verrichten van werkzaamheden in en/of nabij ruimten, die door of namens de opdrachtgever in gebruik zijn, moet vooraf overleg plaats vinden tussen opdrachtgever/beheerder, directie en aannemer over de werkwijze en te treffen tijdelijke voorzieningen ter voorkoming van water-, stof- en geluidsoverlast. Zie ook hfst.05.

19 COÖRDINATIE

In afwijking van paragraaf 31, lid 2 van de UAV 2012 is de bouwplaatsmanager verantwoordelijk voor de coördinatie van de werkzaamheden inclusief die van neven aannemers en derden ten behoeve van het aanhouden en verwezenlijken van het gedetailleerd werkplan.

De planning, voortgang, tijdstippen van levering van door derden ter beschikking te stellen onderdelen en volgorde van uitvoering van door derden uit te voeren werken, moeten door de aannemer in overleg met de betreffende partijen worden aangegeven op het gedetailleerd werkplan.

29. UITVOERING WERKZAAMHEDEN DOOR DERDEN

In goed samenspel met de betrokken derden bevordert de aannemer dat zijnerzijds de uitvoering van de werkzaamheden door derden niet wordt gehinderd of belemmerd.

39. SLUITBRIEF WANDEN, VLOEREN EN PLAFONDS

De coördinerend aannemer verzorgt sluitbrieven van wanden, vloeren, kokers en plafonds waarmee het tijdig aanbrengen van installatiewerk en de daarvoor benodigde voorzieningen in holle ruimten en het sluiten van deze holle ruimten wordt geborgd. De installateur(s) dienen de sluitbrieven te ondertekenen en ter beschikking te stellen aan de coördinerend aannemer en bouwdirectie/opzichter.

49. HULP AAN DERDEN/NEVENAANNEMERS

Derden en nevenaannemers dienen in eerste plaats zelfstandig te werken en materieel te verzorgen. De aannemer is gehouden naar redelijkheid zijn hulpwerken als bedoeld in art. 31 van de UAV ter beschikking te stellen aan derden en nevenaannemers. De aannemer is gerechtigd hiertoe een billijke vergoeding te verlangen. De hieruit voortvloeiende kosten zijn voor rekening van de desbetreffende derden/nevenaannemer. Genoemde consequenties moeten die derden/nevenaannemers en de directie schriftelijk en tenminste 5 werkdagen voordat kosten gemaakt worden medegedeeld worden. De kosten van het verbruik van water en elektriciteit zijn voor rekening van de opdrachtgever.

Als derden en nevenaannemers wensen door te werken buiten de normale werktijden treft de aannemer desgevraagd de hiervoor benodigde maatregelen.

De hieruit voortvloeiende kosten zijn voor rekening van de desbetreffende derden. Genoemde consequenties moeten die derden/nevenaannemers en de directie schriftelijk en tenminste 5 werkdagen voordat kosten gemaakt worden medegedeeld worden.

De aannemer kan niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele gebreken aan de in ontvangst genomen materialen ten behoeve van de werken door derden. De aannemer kan door bovenstaande in beginsel geen aanspraak maken op wijziging van zijn opleveringsdatum.

90. COÖRDINATIEOVEREENKOMST

Zo spoedig mogelijk nadat de opdracht voor het werk aan de aannemer is verstrekt, wordt tussen de opdrachtgever alle nevenaannemers en de derden een coördinatieovereenkomst gesloten overeenkomstig het bij de aanbestedingsdocumenten gevoegde model. De Partijen zijn verplicht deze overeenkomst zonder voorbehoud te ondertekenen en aan de naleving daarvan zijn volle medewerking te verlenen. Deze overeenkomst wordt opgemaakt in enkelvoud en door alle partijen ondertekend. Het origineel (het door alle partijen ondertekende exemplaar) verblijft aan de opdrachtgever, de partijen ontvangen hiervan een door de opdrachtgever gewaarmerkte kopie. De aannemer moet aan de naleving van de coördinatieovereenkomst zijn volle medewerking verlenen.

91. COÖRDINATIEPROBLEMEN

Indien de aannemer meent dat een stagnatie in zijn werkzaamheden zal ontstaan als gevolg van vertraging in de door derden/nevenaannemers uit te voeren werkzaamheden, moet hij zulks onverwijld, schriftelijk en duidelijk gemotiveerd, aan de directie en aan de vertraging veroorzakende partij kenbaar maken.

Onder belemmerend optreden te verstaan:

- afwijkingen in de uitvoering ten opzichte van het gedetailleerd werkplan, waarbij geconstateerd wordt, dat de Blad 30/47voortgang van de uitvoering stagneert of zal gaan stagneren.

92. COÖRDINATIEVERPLICHTINGEN AANNEMER

Tot de coördinatieverplichtingen van de aannemer behoort:

- de aannemer verzorgt initieert en coördineert alle afstemwerkzaamheden van het door hem aangenomen werk, inclusief de tot en met de oplevering aan hem opgedragen meer- en minderwerken.
- het ten behoeve van de afstemming van de diverse werkzaamheden aanwezig zijn bij het nodige coördinatieoverleg met betrokken partijen.
- de aannemer dient ongehinderd toegang en gelegenheid te geven tot het door of vanwege nevenaannemers en derden doen uitvoeren van werkzaamheden op het bouwwerk en werkterrein, voor zover vallend binnen het bouwschema;
- coördinatie van alle sparingen en het maken en afdrucken van de sparingstekeningen, alsmede het verzorgen van de tekeningenroulatie tussen de partijen onderling.
- maatvoering in het werk van sparingen, op te nemen onderdelen en voorzieningen van derden/nevenaannemers, en de controle hierop.
- het houden/maken van sparingen en gaten en treffen van de nodige voorzieningen welke derden/nevenaannemers nodig achten, alsmede de afdichtingen en aanhelingen.
- inpassen van installaties en het coördineren van eventuele wijzigingen.
- coördinatie van werkzaamheden in tijd en plaats die door derden/nevenaannemers worden uitgevoerd, waaronder o.a. de nuts- en rioolaansluitingen
- het ten behoeve van de afstemming van de diverse werkzaamheden beleggen van het nodige coördinatieoverleg met betrokken partijen.
- de aannemer zal goederen, bestemd voor de opdrachtgever, nevenaannemers en derden tijdens de werktijden in ontvangst nemen en deskundig opslaan.
- de aannemer initieert en coördineert alle afstemwerkzaamheden ook die met en ten behoeve van de installaties onderling en de hieruit voortvloeiende bouwkundige voorzieningen, zoals het houden, dichten en afwerken van sparingen, sleuven en doosopeningen, waar nodig volgens aanwijzingen van derden/nevenaannemers zonder aanspraak op verrekening vanwege deze coördinatie verplichting
- onder de in paragraaf 31, lid 4 van de UAV 2012 genoemde 'hulpwerken' wordt onder andere verstaan afvalcontainers, torenkranen, ladders, steigers, verlichting, verwarming en hijs- en hulpwerken;

De coördinerend aannemer voert het benodigde overleg met alle nevenaannemers en andere betrokken partijen teneinde tot de afstemming te komen voor o.a.:

- de plaatsing van de installatiedelen binnen de beschikbare ruimte;
- de plaats en capaciteit van de aansluitpunten en voorzieningen die door derden/nevenaannemers worden aangebracht;
- de plaats en capaciteit van de aansluitpunten en voorzieningen ten behoeve van derden/nevenaannemers;
- de montage van de installatiedelen in relatie met de bouwvolgorde.

De afstemming moet hebben plaats gevonden voordat de werktekeningen ter goedkeuring worden aangeboden.

De goedkeuring door de directie van werktekeningen geschiedt behoudens de afstemming tussen de partijen.

Wanneer de afstemming leidt tot belangrijke wijzigingen in de plaats c.q. van de omvang van de installatiedelen, dient hier vooraf met de directie te worden overlegd. Indien blijkt dat door onjuiste coördinatie c.q. uitvoering knelpunten ontstaan, dan moeten de aannemers dit in onderling overleg voor eigen kosten oplossen. Indien hierover geen overeenstemming wordt bereikt, schrijft de directie bindend voor door wie en voor wiens rekening het knelpunt wordt opgelost.

94. COÖRDINATIEBIJEENKOMST

Zo spoedig mogelijk na het verlenen van de opdracht en het sluiten van de coördinatieovereenkomst zal een coördinatiebijeenkomst plaatsvinden van alle op dat moment bekend zijnde uitvoerende partijen. Op deze bijeenkomst zal een ondertekende door de opdrachtgever of directie gewaarmerkte kopie exemplaar van de coördinatieovereenkomst aan alle partijen worden verstrekt Het origineel berust bij de directie of opdrachtgever.

95. AFWIJKING UAV 2012

- Paragraaf 31 lid 1 UAV 2012 aan te vullen. "en indien verschillende in dit bestek genoemde werkzaamheden, inclusief werk door derden/nevenaannemers, grijpen in elkaar."

96. VANWEGE DE OPDRACHTGEVER GETROFFEN VOORZIENINGEN

De aannemer moet de voorzieningen die vanwege de opdrachtgever zijn uitgevoerd controleren alvorens met zijn werkzaamheden aan te vangen. Van eventuele tekortkomingen stelt hij de directie terstond in kennis. De hogere kosten die een gevolg kunnen zijn van het niet ter kennis brengen van vorenbedoelde tekortkomingen, komen voor rekening van de aannemer, indien en voor zover hij deze tekortkomingen redelijkerwijze had behoren op te merken.

00.02.32 GEVONDEN VOORWERPEN

01. ONDERBREKING VAN HET WERK

Uitvoering van het werk of een deel daarvan door het vinden van voorwerpen zoals bedoeld in paragraaf 32 van de UAV 2012 moet worden onderbroken, wordt de schade die de aannemer lijdt als gevolg van deze onderbreking, vergoed.

00.02.34 WIJZIGINGEN IN DE UITVOERING

90. AANVULLINGEN EN WIJZIGINGEN, UAV 2012

Paragraaf 34 vervalt. Hiervoor te lezen:

- Wijzigingen, door de directie in de uitvoering van het werk aangebracht, geven de aannemer geen aanspraak op bijbetaling, tenzij van hem meer wordt verlangd dan redelijkerwijs van hem kan worden geleverd. In het geval dat de aannemer meent dat de door de directie aangebrachte wijzigingen in de uitvoering hem aanspraak op bijbetaling dan wel termijnverlenging geven, gaat hij niet tot uitvoering over alvorens hij dit schriftelijk aan de directie kenbaar heeft gemaakt en de directie daarna de wijzigingen schriftelijk heeft opgedragen en goedgekeurd. Indien deze schriftelijke opdracht van de directie ontbreekt, heeft de aannemer geen recht op bijbetaling en/of termijnverlenging.

91. WIJZIGING CONSTRUCTIE/ UITVOERING DOOR AANNEMER

Als de aannemer andere systemen, werkwijzen, bouwstoffen, constructies of uitvoeringswijzen en dergelijke, inclusief de daaruit voortvloeiende aanpassingen van andere werken en werkzaamheden, wenst toe te passen, zijn alle consequenties die hieruit voortvloeien voor rekening en risico van de aannemer. Door de aannemer aangereikte en door de directie goedgekeurde alternatieven in uitvoeringswijze mogen nimmer stilzwijgend aanleiding zijn voor verrekening van kosten of tot verlenging van de oplevertermijn.

De aannemer zal pas overgaan tot verwerken op tekening en het uitvoeren van de door hem voorgestelde wijzigingen/alternatieven, nadat deze door de directie schriftelijk zijn goedgekeurd.

De aannemer is en blijft te allen tijde volledig verantwoordelijk en aansprakelijk voor de deugdelijkheid van de door hem voorgestelde wijzigingen en daaruit voortvloeiende aanpassingen van andere werken en werkzaamheden, ongeacht de goedkeuring daarvan door de opdrachtgever en/of haar adviseurs.

Goedkeuring van door de aannemer voor te stellen wijzigingen in constructie- en/of uitvoeringswijzen en daaruit voortvloeiende aanpassingen van andere werken en werkzaamheden zal in geen geval kunnen leiden tot het in rekening brengen van meerwerk.

De volgende kosten zijn voor rekening aannemer:

- Eventuele aanvullende kosten voor de opdrachtgever, architect, adviseur(s) en derden als gevolg van genoemde wijzigingen.
- De kosten van controlewerkzaamheden, het vervaardigen van nieuwe en/of het wijzigen van bestaande tekeningen en/of berekeningen als gevolg van genoemde wijzigingen.

Aannemer geeft per onderdeel aan in een door de directie goed te keuren schema tot wanneer wijzigingen, t.a.v. de verschillende bouwstoffen conform de STABU-systematiek, kunnen worden doorgevoerd zonder dat dit gevolgen heeft voor de planning.

00.02.35 VERREKENING VAN MEER EN MINDERWERK

90. VERREKENING VAN MEER- EN MINDERWERK

Meer- en minderwerk wordt alleen verrekend indien voor aanvang van de uitvoering ervan hiertoe schriftelijk opdracht is verstrekt.

De aannemer heeft geen recht op verrekening van meerwerk, waarvan de prijs en betalingscondities niet schriftelijk zijn overeengekomen en de uitvoering niet schriftelijk is opgedragen.

De verrekening van meer- en minder werk vindt plaats na, door de directie goedgekeurde, uitvoering van het betreffende meer- en minderwerk; e.e.a. separaat, doch in de tijd gelijktijdig met de termijnbetaling, mits tijdig bij de directie ingediend.

In afwijking van het gesteld in paragraaf 35 lid 5 van de UAV 2012 geldt dat het in deze paragraaf bedoelde percentage overeenkomstig is aan de staart van de inschrijfbegroting voor algemene kosten, winst en risico, echter totaal bedraagt deze maximaal 10%

De in de offerte vermelde bedragen zijn vaste prijzen tot einde van het werk, tenzij anders wordt overeengekomen.

De meer- en/of minderwerkopdrachten, incl. de prijs, worden in de notulen van de bouwvergadering vastgelegd na goedkeuring door de directie.

Hiervoor wordt aan het verslag een meer- en minderwerklijst toegevoegd waarop is aangegeven:

- nummer meer- en minderwerk, M-nummer;
- signalering meer- en minderwerk, S-nummer;
- opstellen specificatie inclusief opslagen binnen één week;
- controle door directie;
- goedkeuring door directie;
- schriftelijke opdrachtverstrekking door directie;
- facturering meer- en minderwerk.

91. VASTSTELLING BEDRAGEN

Verrekening van meer- en minderwerk gebeurt aan de hand van de bedragen opgenomen in de, bij de prijsaanbieding ingediende, inschrijfbegroting inclusief de staart van de inschrijfbegroting voor algemene kosten, winst en risico (open begroting). Indien voor de verrekening van meer- en minderwerk geen verrekenprijzen zijn overeengekomen of opgegeven of niet kunnen worden afgeleid uit de open begroting worden deze als volgt samengesteld:

- a. de netto-kosten van de verwerkte bouwstoffen; (onder netto-kosten wordt hier verstaan de kosten na aftrek van alle kortingen en levering franco werk.)

De kosten van arbeid, gebaseerd op het gemiddeld uurloon, voor zover deze kosten rechtstreeks betrekking hebben op het verwerken van de in a. genoemde bouwstoffen.

c. een percentage overeenkomstig de staart van de inschrijfbegroting voor algemene kosten, winst en risico over de in a. en b. bedoelde netto kosten, echter totaal opslag/toeslagpercentages meer- en minderwerk maximaal 10%.

De kosten voor engineering, werkvoorbereiding, calculatie en tekenwerk, voor algemene inrichting, verzorging en uitvoering, algemene kosten, winst en risico, CAR-verzekering etc. van de desbetreffend meer en minderwerk verrekening worden niet afzonderlijk verrekend, maar worden geacht in de aannemersvergoeding, zoals deze is vermeld op het inschrijfbiljet, te zijn begrepen.

Bladz. 32/47

92. VERREKENING MEER- EN MINDERWERK W-INSTALLATIES

Aanvullend op bovenstaande geldt het volgende: De kosten voor het verwerken van werktuigbouwkundige bouwstoffen (montagetijden) worden bepaald volgens de tabellen van de "Kalkulationstabellen für Heizungs-, Lüftungs- und Sanitäreinrichtungen" von Oberingenieur Gustaf Ende, Krammer Verlag Dusseldorf" in de uitgave zoals deze drie maanden voor de dag van aanbesteding luidde, zonder de in dit boek vermelde factoren. Of volgens "Uneto Calculatienormen voor Werktuigbouwkundig installatiewerk in de Utiliteit", samengesteld door de unie van elektrotechnische ondernemers, Uneto, in de uitgave zoals deze drie maanden voor de dag van aanbesteding luidde, zonder de in dit boek vermelde toeslagen.

De te hanteren correctiefactor wordt ontleend aan de inschrijfbegroting

93. VERREKENING MEER- EN MINDERWERK E- EN D-INSTALLATIES

Aanvullend op bovenstaande geldt het volgende: De kosten voor het verwerken van Elektrotechnische bouwstoffen (montagetijden) worden bepaald volgens "Uneto Calculatienormen voor Elektrotechnisch installatiewerk in de Utiliteit", samengesteld door de unie van elektrotechnische ondernemers, Uneto, in de uitgave zoals deze drie maanden voor de dag van aanbesteding luidde, zonder de in dit boek vermelde toeslagen.

De te hanteren correctiefactor wordt ontleend aan de inschrijfbegroting.

94. SIGNALERING MEERWERK

Indien de aannemer van mening is dat een wijziging door de opdrachtgever, dat hem na de ondertekening van de overeenkomst bereikt, recht geeft op verrekening van meer- en/of minderwerk, dient hij dit zo spoedig mogelijk na ontvangst van het betreffende document schriftelijk aan de directie te melden met een opgave van de geraamde te verwachten meer kosten, onder vermelding van signaleringsnummer meer- en/of minderwerk en bij voorkeur vóór de start van het door het document geïmpliceerde meer- en/of minderwerk.

95. KOSTEN UURLOON EN BOUWSTOFFEN

De prijsaanbieding is gebaseerd op een vaste aanneemsom voor de duur van het werk.

96. BOUWPLAATSKOSTEN

Ingeval van meerwerk dienen de kosten op de bouwplaats voor algemene inrichting, verzorging en uitvoering niet afzonderlijk verrekend, maar worden geacht in de aannemersvergoeding te zijn begrepen.

00.02.36 BESTEKSWIJZIGINGEN

01. BEVOEGDHEID AANBRENGEN BESTEKSWIJZIGINGEN

De bevoegdheid tot aanbrengen van bestek wijzigingen als bedoeld in paragraaf 36, lid 2 van de UAV 2012 is voorbehouden aan de opdrachtgever.

90. BEKENDMAKEN KOSTENCONSEQUENTIES

In aanvulling op paragraaf 36, lid 4 van de UAV 2012 geldt:

De eventuele financiële gevolgen van bestekwijzigingen dienen, middels een gedetailleerde prijsaanbieding voor meer en minderwerk, inclusief consequenties voor het algemeen tijdschema, binnen twee weken na het verzoek tot wijzigen in het bezit van de directie te zijn.

Indien de aannemer verschillen constateert ten opzichte van het bestekplan en deze voor verrekening in aanmerking zouden moeten komen, zal hij binnen twee weken hiervan melding doen en met bijgevoegde prijsaanbieding voor meer en minderwerk ter goedkeuring aan de directie voorleggen.

Indien de directie verschillen constateert, moet de aannemer op aanzeggen van de directie overeenkomstig handelen.

De directie zal haar standpunt binnen twee weken na de prijsaanbieding aan de aannemer mededelen.

91. KOSTEN VAN DOOR DE AANNEMER VOORGESTELDE BESTEKSWIJZIGINGEN

De kosten voor het vervaardigen van de benodigde nieuwe tekeningen en/of wijzigingen van bestaande tekeningen ten gevolge van, door de aannemer voorgestelde en door de opdrachtgever goedgekeurde, wijzigingen van constructie- en/of uitvoeringswijze zijn voor rekening van de aannemer.

92. AFWIJKINGEN

Voor afwijkingen tussen de door de directie goedgekeurde werktekening(en) en tekening(en) behorende bij de beschrijving van het werk en/of tussen de door de directie tijdens de uitvoering van het werk opgegeven maten of hoeveelheden geldt op overeenkomstige wijze het gestelde in de paragrafen 29 en 34 UAV 2012 met de in dit bestek vermelde aanvullingen en/of wijzigingen. Paragraaf 38 lid 3 UAV 2012 komt hierbij te vervallen.

00.02.37 STELPOSTEN

01. OVERZICHT STELPOSTEN

De stelposten als bedoeld in paragraaf 37, lid 1 van de UAV 2012 zijn de volgende:

- Zoals genoemd in het bestek.

Posten zijn posten zonder aannemersvergoedingen mogen in afwijking van paragraaf 37, lid 3b slechts worden verhoogd met een aannemersvergoeding bestaande uit het bij opdracht overeengekomen percentage. Indien in de opdracht geen percentage is overeengekomen geldt het overeengekomen percentage met een maximum van 10%. Algemene kosten, winst en risico, alsmede kosten voor CAR-verzekering, calculatie en tekenwerk, voor algemene inrichting, verzorging en uitvoering etc. worden niet afzonderlijk verrekend, maar worden geacht in bovengenoemd percentage te zijn begrepen.

De met de genoemde stelposten samenhangende leveringen en werkzaamheden mogen niet eerder worden opgedragen dan **Bladz. 33/47** betreffende aanbiedingen, monsters, onderaannemers e.d. door de directie akkoord zijn bevonden.

De directie kan zelf offertes ten behoeve van stelposten aanvragen. Door de directie aangevraagde offertes moeten door de aannemer worden overgenomen.

00.02.38 HOEVEELHEDEN

01. METING HOEVEELHEDEN

Meting van hoeveelheden vindt plaats overeenkomstig de Standaardmeetmethode NEN 3699+c94.

De aannemer is verantwoordelijk voor de juistheid van door hem, dan wel door de directie bepaalde en door hem geaccepteerde hoeveelheden.

00.02.39 AFWIJKINGEN VAN VERREKENBARE HOEVEELHEDEN

09. AFWIJKINGEN VAN VERREKENBARE HOEVEELHEDEN

Als aannemersvergoeding geldt het bij opdracht overeengekomen percentage, echter met een maximum van totaal 10%.

90. WIJZIGEN VERREKENPRIJZEN

Niet van toepassing.

00.02.40 BETALING

01. BETALING IN TERMIJNEN

De betaling van de aannemingsom geschiedt in termijnen.

De termijnen, gebaseerd op de stand van het werk, zijn in procenten van de aannemingsom te herleiden.

Het aantal termijnen zal na overleg met de aannemer door de directie worden bepaald. De maximale goed te keuren termijn zal het bedrag van € 450.000,- excl. BTW niet overstijgen. De laatste termijn is de opleveringstermijn groot 15 % van de aanneemsom. Indien sprake is van restpunten, zal 5% van de aanneemsom worden ingehouden op de opleveringstermijn tot het einde termijn afhandeling restpunten of zo lang als restpunten niet zijn afgehandeld, dit ter beoordeling van de directie. De in 00.02.11 sub 01 genoemde termijn bedraagt 5% van de aanneemsom. Dit wordt ingehouden op de opleveringstermijn tot het einde de onderhoudsperiode.

Het in onderdelen geanalyseerde werk moet, nadat het tijdschema door de directie is goedgekeurd, in een betalingschema worden weergegeven.

Indien het tijdschema tijdens de uitvoering van het werk wordt gewijzigd, of het verzoek van de aannemer om overdracht van in de zin van paragraaf 19, lid 1 van de UAV 2012 bedoelde eigendomsrechten wordt ingewilligd, moet het betalingschema in overleg met de directie worden bijgesteld.

02. DECLARATIES

De betaling zal geschieden nadat de aannemer een declaratie heeft ingediend en deze is goedgekeurd door de directie.

De aannemer moet de declaratie op naam van de opdrachtgever en onder vermelding van opdracht en SAP nummer indienen bij de directie.

Indienen van de declaratie moet geschieden overeenkomstig een door de opdrachtgever verstrekt model.

91. GOEDKEUREN DECLARATIES

Als voorwaarde tot het goedkeuren van een ingediende declaratie geldt dat:

- een termijnopstelling met de daarbij behorende berekeningen is bijgevoegd;
- bij de bepaling van de termijnen de waarde van op het werk aangevoerde en door de directie goedgekeurde nog niet verwerkte bouwstoffen in rekening mag worden gebracht, mits de aannemer deze bouwstoffen waarmerkt en de opdrachtgever hiervoor een eigendomsverklaring overhandigt;
- in rekening gebrachte bouwstoffen door de aannemer moeten zijn betaald;
- het werk naar het oordeel van de directie volgens het algemeen tijdschema verloopt.

92. STEL- EN VERREKENPOSTEN

Eventuele stel- en verrekenposten worden voldaan nadat de materialen in het werk zijn aangebracht en door de directie goedgekeurd.

93. BETALEN VAN TERMIJNEN

Het gestelde in paragraaf 40, lid 6 van de UAV 2012 vervalt, de betaling zal geschieden uiterlijk 4 weken na akkoord van de termijn door de directie.

09. OMZETBELASTING

De opdrachtgever is voor dit werk geen coördinerend aannemer in de zin van het Verleggingsbesluit Omzetbelasting, de aannemer vermeldt de verschuldigde omzetbelasting afzonderlijk op elke factuur
Blad 34/47

00.02.42 KORTINGEN

01. KORTINGSBEDRAG

De korting, bedoeld in paragraaf 42, lid 2 van de UAV 2012, bedraagt per dag*:

- de bij de opdrachtgever ter zake in rekening gebrachte schade.

Met een minimum van € 1.500,- excl. BTW per dag* tot een maximum per aannemer van ten hoogste 5% van diens aanneemsom excl. BTW.

De eerste zin in paragraaf 42, lid 3 van de UAV 2012 vervalt.

* Conform de aanduiding in paragraaf 1 van de UAV 2012 wordt onder het begrip 'dag' een 'kalenderdag' verstaan.

Goedkeuring van door de aannemer voor te stellen verschuiving van de in het goedgekeurde algemeen tijdschema aangegeven opleverdatum en daaruit voortvloeiende aanpassingen van andere werken en werkzaamheden zal in geen geval kunnen leiden tot het in rekening brengen van meerwerk.

De volgende kosten zijn voor rekening aannemer:

- Eventuele aanvullende kosten voor de opdrachtnemer als gevolg van verschuiving van de in het algemeen tijdschema aangegeven opleverdatum.

90. BETALINGSTERMIJN EN KORTING

Uit het volledig betalen van een betalingstermijn door de opdrachtgever kan nimmer worden afgeleid, dat de opdrachtgever afziet van het opleggen van korting(en) of het vorderen van schadevergoeding.

00.02.43 VERPANDING OF CESSIE/ZEKERHEIDSSTELLING/VERZEKERING

01. BANKGARANTIE

De aannemer moet zo spoedig mogelijk nadat het werk aan hem is opgedragen, doch uiterlijk voor het verschijnen van de eerste termijn, een door een bank of verzekeringsmaatschappij afgegeven bankgarantie ten behoeve van de opdrachtgever stellen.

De bankgarantie moet worden opgesteld volgens het model (on demand) dat als bijlage bij dit bestek is opgenomen.

De waarde van de bankgarantie bedraagt van de aannemingssom in (%): 5 en moet gelden gedurende de duur van het werk tot en met de oplevering.

Indien de bedoelde bankgarantie niet voor het verschijnen van de eerste termijn is ontvangen en goedgekeurd, wordt een bedrag ingehouden op de eerste en zo nodig de daaropvolgende termijnen totdat de som van deze inhouding(en) het bedrag van de bankgarantie zal hebben bereikt. Het ingehouden bedrag zal worden verrekend nadat de bovenbedoelde bankgarantie zal zijn ontvangen en goedgekeurd.

Binnen 14 dagen na afloop van de bankgarantie worden de ten behoeve van de bankgarantie overgelegde bescheiden aan de aannemer geretourneerd.

90. AANVULLINGEN EN WIJZIGINGEN, UAV 2012

Paragraaf 43, lid 1 aanvullen:

- De aannemer mag het recht op het saldo niet geheel of gedeeltelijk cederen of in pand geven, zonder uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

Indien de aannemer zonder deze toestemming hiertoe toch overgaat, heeft de opdrachtgever het recht de overeenkomst bij aangetekend schrijven zonder rechterlijke tussenkomst te beëindigen, zulks onverminderd zijn recht op schade, welke hieruit voor hem voortvloeit.

91. INROEPEN BANKGARANTIE.

Paragraaf 43a lid 1 van de UAV is niet van toepassing.

00.02.44 SCHADE AAN HET WERK

90. SCHADE AAN HET WERK

In tegenstelling tot het gestelde in paragraaf 44, lid 2 van de UAV 2012 moet schade aan het werk binnen 24 uur schriftelijk ter kennis van de directie worden gebracht met per gelijke post een afschrift aan de opdrachtgever.

91. SCHADE AAN HET WERK VAN DERDEN

Schade als bedoeld in paragraaf 44 van de UAV 2012 aan werken van derden zal door de betreffende derde in overleg met de directie worden hersteld voor rekening van de aannemer.

92. SCHADE AAN HET WERK DOOR DERDEN

Schade aan het werk ten gevolge van werken door derden moet door de aannemer na overleg met de betreffende derde voor rekening van de betreffende derde worden hersteld.

93. WIJZIGING UAV 2012

In tegenstelling tot hetgeen in bepaald in paragraaf 44, lid 3 van de UAV 2012 dient schade aan het werk door buitengewone omstandigheden te worden meeverzekerd.

94. AANVULLING UAV 2012

Aan paragraaf 44, lid 6 van de UAV 2012 wordt de volgende bepaling toegevoegd:

"Indien de aannemer in gebreke blijft de nodige herstellingen op eerste aanzegging van de opdrachtgever te verrichten, zullen deze vanwege de opdrachtgever worden uitgevoerd zonder verdere ingebrekestelling van de aannemer, terwijl de kosten van de herstellingen voor rekening van de aannemer komen en op de eerstvolgende

Termijn betaling in mindering zullen worden gebracht."

Blad 35/47

00.02.46 IN GEBREKE BLIJVEN/OVERLIJDEN VAN DE AANNEMER

90. IN GEBREKE BLIJVEN/OVERLIJDEN VAN DE AANNEMER

De aannemer is verplicht, zowel bij tussentijdse beëindiging als in andere gevallen, op eerste verzoek van de directie de rechten en verplichtingen uit door de directie aangewezen overeenkomsten met onderaannemers en leveranciers ter zake van het werk aan de opdrachtgever over te dragen.

De aannemer bedingt dit recht van overdracht ook in zijn overeenkomsten met onderaannemers fabrikanten en leveranciers.

00.02.47 KOSTENVERHOGENDE OMSTANDIGHEDEN

09. KOSTENVERHOGENDE OMSTANDIGHEDEN

In aansluiting op het gestelde in paragraaf 47, lid 3 van de UAV 2012 moet het schriftelijk op de hoogte brengen vergezeld gaan van alle daarbij behorende bewijzen.

00.02.48 VASTLEGGEN VAN DE TOESTAND

90. AANVULLINGEN OP, EN WIJZIGINGEN VAN DE UAV 2012

Paragraaf 48, lid 1 en 2 van de UAV 2012 aanvullen met:

- "deze vastlegging wordt verlangd en de kosten van de vastlegging van de toestand of het verloop zijn voor rekening van de aannemer, tenzij anders blijkt uit het geconstateerde."

00.02.49 BESLECHTING VAN GESCHILLEN

90. AANVULLINGEN EN WIJZIGINGEN, UAV 2012

Paragraaf 49, leden 1, 2, 3, 4 en 5 vervangen:

- Alle geschillen - daaronder begrepen die, welke slechts door een der partijen als zodanig worden beschouwd - welke naar aanleiding van het werk tussen opdrachtgever en aannemer ontstaan, zullen worden voorgelegd aan de rechter die bevoegdheid heeft voor het arrondissement Den Haag.

00.03 VERZEKERINGEN

00.03.09 AANSPRAKELIJKHEID

90. AANSPRAKELIJKHEID

De aansprakelijkheid van de aannemer uit hoofde van de overeenkomst met betrekking tot de werkzaamheden van dit bestek is onder alle omstandigheden en te allen tijde beperkt tot vergoeding van directe schade tot een maximumbedrag van 5 % van de aanneemsom met een minimum van € 2.500.000,-, alsmede tot vergoeding van indirecte schade en gevolgschade met uitsluiting van zuivere vermogensschade, eveneens tot een maximumbedrag van 5 % van de aanneemsom met een minimum van € 2.500.000,-. Aannemer dient Opdrachtgever te vrijwaren tegen aanspraken van derden tot vergoeding van schade als bedoeld in paragraaf 6 lid 9 UAV, met uitzondering van zuivere vermogensschade waarvoor Aannemer niet aansprakelijk is, tot een bedrag van 5% van de aanneemsom met een minimum van € 2.500.000,-. Opdrachtgever vrijwaart Aannemer op zijn beurt tegen aanspraken van opdrachtgever en/of van derden, die bovengenoemde aansprakelijkheidsbeperking van aannemer te buiten en/of te boven gaan.

00.03.19 VERZEKERINGEN DOOR DE OPDRACHTGEVER

01. CAR-VERZEKERING DOOR OF NAMENS DE OPDRACHTGEVER

De Constructie All-Risks (CAR-) verzekering ten behoeve van het werk wordt gesloten door de opdrachtgever.

91. VERZEKERING DOOR DE OPDRACHTGEVER

CAR- Verzekerd zullen zijn: opdrachtgever, coördinerend aannemer, mede- en onderaannemers, architect, adviseurs en constructeurs alsmede hun ondergeschikten indien en voor zover een van de genoemde partijen voor hen aansprakelijk is. De CAR-verzekering zal vanaf de datum van aanvang van het werk tot het einde van het werk zoals vermeld op het proces verbaal van oplevering dan wel einde de onderhoudstermijn (indien van toepassing) de navolgende dekking bieden:

- het werk tegen materiele schade, ontstaan op of in de directe nabijheid van het (de) bouwterrein(en);
- het risico van aansprakelijkheid in verband met de uitvoering van het werk (secundair);
- schade aan de bestaande eigendommen van de opdrachtgever als gevolg van de werkzaamheden;
- schade aan eigendommen directie en/of personeel.

Ongeacht de overige bepalingen biedt de verzekering in elk geval geen dekking voor:

- schade aan aannemersmaterieel, zoals o.a. gereedschappen, keten, loodsen, kranen, bulldozers;

ten gevolge van wettelijke aansprakelijkheid welke voortvloeit uit het gebruik van aannemersmaterieel bij de uitvoering van het werk waarvoor een verzekeringsplicht geldt krachtens de Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen (W.A.M.) geldt;

c. bedrijfsschade zoals schade door stilstand of vertraging van de werkzaamheden, waarvoor de ene verzekerde partij tegenover de andere aansprakelijk mocht zijn.

Voor de niet door de bovenstaande verzekeringen gedekte schade dient de aannemer van het bestek een de aansprakelijkheidsverzekering af te sluiten.

De in artikel 3.6.4.7 gestelde eigen risico's zijn voor rekening van de aannemer alsmede de niet onder de CAR-verzekering gedekte schaden tot een bedrag van de aansprakelijkheidsverzekering van de aannemer van het bestek met primaire dekking van € 2.500.000,- per aanspraak.

Bij aanspraak op de dekking van de CAR-verzekering zal steeds eerst aanspraak worden gemaakt op de verzekering van de aannemer of aannemers die door de opdrachtgever verantwoordelijk wordt/worden gehouden voor de betreffende aanspraak. De polis van de CAR-verzekering zal bij de opdrachtgever ter inzage liggen. De aannemers worden geacht met de inhoud van deze polis bekend te zijn. De aannemer(s) zijn gehouden de verplichtingen, uit hoofde van de polis opgelegd, na te leven en hun medewerking te verlenen bij het afwickelen van schade. De aannemer is aansprakelijk voor de schade die de opdrachtgever lijdt ten gevolge van het niet naleven de in de polis vermelde verplichtingen.

00.03.29 VERZEKERINGEN DOOR DE AANNEMER

90. VERZEKERING DOOR DE AANNEMER

Naast de CAR-verzekering door of namens de opdrachtgever dienen zowel de coördinerend aannemer als de neven- en onderaannemer(s), zich voor eigen rekening te verzekeren tegen schade ten gevolge van aansprakelijkheid in verband met personen- en/of zaakschade die zouden kunnen ontstaan door of verband kunnen houden met de uitvoering van het werk en het gebruik van voer-/vaartuigen en aannemersmaterieel bij de uitvoering van het werk. Deze aansprakelijkheidsverzekering zal de opdrachtgever als medeverzekerde partij noemen en zal een primaire dekking verlenen van € 2.500.000,- per aanspraak. De in de verzekering gestelde eigen risico's zijn voor rekening van de aannemer. De verzekering dient voor de 1^e bouwvergadering aan de opdrachtgever ter inzage te worden overlegd. In geval van schade zal de aansprakelijkheidsverzekering van de aannemer, resp. onderaannemer(s) eerst worden aangesproken. Indien de aansprakelijkheidsverzekering de schade niet of niet voldoende zou dekken, treedt de aansprakelijkheidsverzekering van de opdrachtgever in haar plaats, ter dekking van het verschil in condities resp. verzekerde bedragen; niet zijnde het verschil in eigen risico. Een direct beroep op de aansprakelijkheidsverzekering van de opdrachtgever in geval van aansprakelijkheidsschade is derhalve niet mogelijk.

Objecten waarvoor een verzekeringsplicht krachtens de Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorvoertuigen (WAM.) geldt, dienen overeenkomstig de voorschriften van die wet, alsmede tegen het werkrisico, verzekerd te zijn. Motorvoertuigen, waarvoor geen verzekering is afgesloten krachtens de hier bedoelde verzekering, mogen niet worden gebruikt.

De aansprakelijkheid van de aannemers, voortvloeiend uit de overeenkomst en/of wet, wordt niet beperkt of gewijzigd door het feit dat de opdrachtgever de genoemde verzekering heeft afgesloten. De constructieverzekering ontslaat de aannemer niet van zijn verplichting alle schaden volledig te herstellen en het werk volgens bestek op te leveren.

De aannemer verstrekt jaarlijks een kopie van de actuele polis met bijbehorende polisvoorwaarden aan de directie, inclusief een bewijs dat de premie is betaald.

De aannemer is verplicht de aansprakelijkheid in stand te houden gedurende de volledige bouwtijd.

De eventuele verschuldigde afmakingscourtage bij schade-uitkering moet in de verzekering zijn opgenomen.

Onverzekerde schade(n) en eigen risico('s) komen ten laste van voor de schade verantwoordelijke partij of anders voor de partij die voor het werk verantwoordelijk is. De eigen risico's gelden per evenement/gebeurtenis of reeks van evenementen/gebeurtenissen voortvloeiende uit dezelfde oorzaak en cumuleren niet.

00.04 VERREKENING WIJZIGING KOSTEN EN PRIJZEN

00.04.10 VERREKENING WIJZIGING KOSTEN EN PRIJZEN

01. WIJZIGING KOSTEN EN PRIJZEN NIET VERREKENBAAR

Niet verrekenbaar zijn wijzigingen van:

- loonkosten;
- brandstofprijzen;
- huren;
- vrachten;
- sociale lasten;
- stort- en recyclingkosten (sloop)afval.
- materiaalprijzen

90. WIJZIGING OVERHEIDSHEFFINGEN

Wijzigingen in overheidsheffingen, voor zover Niet-Nederlands, evenals de prijsveranderingen van Niet-Nederlandse fabricaten door koerswijziging na de dag van aanbesteding, komen niet voor verrekening in aanmerking.

00.05 TEKENINGEN EN BEREKENINGEN

00.05.10 TEKENINGEN EN BEREKENINGEN

01. AANTALLEN

Tekeningen en andere gegevens benodigd voor de uitvoering van het werk worden aan de aannemer kosteloos digitale kopieën verstrekt.

Indien de aannemer gedrukte exemplaren wenst, komen de kosten hiervan voor zijn rekening.

Andere digitale verstrekkingvormen zijn mogelijk in overleg met de directie. Eventuele kosten hiervoor zijn voor rekening van de aannemer.

02. VERANTWOORDELIJKHEID VOOR TEKENINGEN EN/OF BEREKENINGEN

De aannemer blijft, ook na goedkeuring door de directie, verantwoordelijk voor de door hem gemaakte tekeningen en berekeningen, werkwijze, maatvoering en dergelijke.

Voor die onderdelen waarvan de tekeningen en/of berekeningen door of namens de aannemer worden gemaakt geldt dat de aannemer verantwoordelijk is voor (het opstellen van) deze documenten, alsmede voor de samenstelling, de gekozen constructie- of werkwijze, de uitvoering en maatvoering van die onderdelen. Dit ongeacht goedkeuring door directie.

09. VOOR HET WERK BENODIGDE TEKENINGEN EN/OF BEREKENINGEN

Voor het werk benodigde berekeningen en tekeningen, voor zover deze tot de werkzaamheden c.q. verstrekkingen van de directie behoren, zullen de aannemer in overeenstemming met de voortgang van het werk worden verstrekt.

03. WIJZIGINGEN IN TEKENINGEN EN/OF BEREKENINGEN

Indien de aannemer zich niet met door de directie gewenste wijzigingen en/of commentaar kan verenigen, deelt hij dit de directie schriftelijk mede.

Wanneer door de aannemer wijzigingen in de door hem gemaakte tekeningen en/of berekeningen worden aangebracht dienen deze duidelijk te worden gemarkeerd en op het origineel te worden aangegeven door middel van een nummer- en datumwijziging.

Distributie conform tekeningenrouteschema.

Oudere versies van tekeningen en/of berekeningen komen daardoor te vervallen.

De aannemer is verplicht gewijzigde tekeningen en/of berekeningen nogmaals ter goedkeuring aan de directie voor te leggen alvorens tot productie c.q. uitvoering over te gaan.

Alle op tekening en/of berekeningen aangebrachte wijzigingen ten opzichte van de voorafgaande versie zullen op de nieuwe versie worden gemarkeerd met wijzigingspijljes i.o.d.

Reproductie- en distributiekosten van of namens de aannemer vervaardigde documenten zijn niet verrekenbaar.

09. BOUWKUNDIGE TEKENINGEN EN INSTALLATIE TEKENINGEN

Daar waar de bouwkundige onderlegger van de installatietekening afwijkt van de bouwkundige bestekstekeningen, prevaleren de uitgangspunten, zoals op de bouwkundige bestekstekeningen vermeld. Alle consequenties worden geacht onderdeel te zijn van de aannemingsovereenkomst. Op werktekeningen dient duidelijk aangegeven te worden indien er zichtwerk wordt gemaakt op wanden.

49. PROTOCOL DOCUMENTEN UNIVERSITEIT LEIDEN

De volgende standaards van de Universiteit Leiden zijn van toepassing op dit werk en deze zijn te downloaden van:

1. <http://organisatie.leidenuniv.nl/vastgoed/documenten/documenten.html>

- Autocad Protocol, versie 4.1 - januari 2016

- BIM protocol

- Veiligheidsreglement voor opdrachtnemers van de Universiteit van Leiden

De revisietekeningen dienen in Autocad (.dwg) en pdf te worden ingediend.

Documenten aanleveren in origineel formaat (RVT, Word, Excel, etc.) en in PDF.

De revisiedocumenten dienen te bestaan uit afdrucken op papier en DWG -files, Word, Excel, PDF.

De gegevens betreffende installaties moeten worden vastgelegd, vóórdat onderdelen van installaties aan het zicht zijn onttrokken.

Tekeningen- en documentendrager:

- digitaal.

Aantal te verstrekken exemplaren:

- ter goedkeuring alle betrokkenen digitaal;

- goedgekeurde: alle betrokkenen digitaal.

Tijdstip van levering:

- concept ter goedkeuring bij oplevering van het werk;

- goedgekeurde binnen twee weken na ontvangst van commentaar op de concept tekeningen.

Vorm van verstrekking:

- digitaal (RVT, DWG -files, Word, Excel, PDF, etc.).

- revisie; afdrucken op papier, verzameld in standaard 4-rings ordners, voorzien van een gedetailleerde inhoudsopgave.

19. ONLINE DOCUMENTBEHEERSYSTEEM

De aannemer dient voor eigen rekening een online documentbeheersysteem (docstream of gelijkwaardig) op te zetten en te onderhouden t.b.v. het uitwisselen van digitale gegevens voor het project.

Dit systeem dient voor alle betrokken partijen kosteloos beschikbaar te zijn.

29. PROJECTDOSSIER

Voor de oplevering moeten door de aannemer, naast de in de afzonderlijke hoofdstukken van dit bestek genoemde bescheiden, ook de volgende bescheiden in concept ter beoordeling bij de directie zijn ingediend:

- garantie verklaring aannemer

- garantie verklaring onderaannemers, fabrikanten en leveranciers

- de (concept-) revisietekeningen

- lijst onderaannemers;

- lijst van fabrikanten/ leveranciers;

- de weekrapporten;

en minderwerk verrekeningen;

- de overgedragen garantiebewijzen;
- fabrikant/leveranciers documentatie van verwerkt materiaal;
- instructieboeken met betrekking tot het werk/ leveringen;
- aparte instructiekaarten t.p.v. de toegepaste installaties betreffende bedieningsvoorschriften;
- onderhoudsvorschriften;
- CE-verklaringen voor toegepaste bouwstoffen/ installatie onderdelen;

Bladz. 47

- brandveiligheidscertificaten;
- certificaten en testrapporten van alle installatie onderdelen;
- meet- en inregelrapporten van de beproefde installaties.
- lijst van te onderhouden componenten, hiervoor zal een zgn PEG lijst ter beschikking worden gesteld waarin alle mutaties van zowel de uitbreiding als eventueel verwijderde/vervangen delen dienen te worden verwerkt,
- de door de overheidsdiensten en Nutsbedrijven goedgekeurde tekeningen, berekeningen, etc.

Bij de oplevering dient de aannemer een definitieve versie projectdossier aan de opdrachtgever te overhandigen dat tenminste het volgende bevat (zie checklist overdrachtdossier VG, zoals opgenomen in de documentenlijst t.b.v. aanbesteding):

- inhoudsopgave
- de overeengekomen garantieverklaringen.
- revisietekeningen/ -bescheiden 'as built', zowel bouwkundig als installatietechnisch.
- een overzicht met leverancier, merk, type etc. van de toegepaste materialen.
- de onderhoudsvorschriften.
- de logboeken.
- in bedrijf stel rapporten.
- definitieve inregelgegevens.
- de meetrapporten.
- de bedieningsvoorschriften.
- reservematerialen en onderdelen indien omschreven
- lijst van fabrikanten/leveranciers van afwijkende onderdelen niet genoemd in de werkbeschrijving van dit bestek.
- conceptinhoud voor onderhoudsovereenkomsten bouwkundige elementen en werktuigbouwkundige installaties.

Het logboek brandwerende voorzieningen bestaat minimaal uit de volgende onderdelen:

- plattegronden en tekeningen met alle brandwerende voorzieningen o.v.v. een uniek nummer;
- foto's van alle voorzieningen met daarop het unieke nummer;
- testrapporten van de gebruikte producten;
- beheerprotocol.

Opleveringsbescheiden in de Nederlandse taal aanleveren in 'hard-copy', PDF-bestand en als bewerkbaar bestand. Projectdossier aanleveren in 1-voud als witdruk en digitaal, e.e.a. conform de wensen van de opdrachtgever.

49. SPARINGSTEKENINGEN Vervaardiging:

- De ten behoeve van de uitvoering van het werk benodigde volledige sparingstekeningen worden tijdig vervaardigd door de aannemer die gebruik zal maken van de betreffende sparing en/of verantwoordelijk is voor de betreffende sparing opgave .
- Op de sparingstekeningen dienen alle doorvoeringen van leidingen, kanalen enz. door wanden, vloeren en plafonds te worden aangegeven met maatvoering en plaatsbepaling.
- De aannemer van het bouwkundig werk dient voor zijn rekening alle sparingen, inclusief die van neven aannemers en derden, op de daarvoor geëigende wijze te dichtten, tenzij anders aangegeven in het bestek (zie ook 00.09).
- Extra sparingen die niet in het bestek zijn opgenomen worden van te voren gemeld(*).

* Die extra sparingen dienen door de opzichter van de directie voor akkoord te zijn afgetekend, gepaard met de omschrijving van het 'waar' het 'waarom' en een akkoord van de adviseur constructies. Zie ook de notulen van de bouwvergadering.

Coördinatie:

- Sparingstekeningen dienen alleen gerealiseerd te worden op basis van goedgekeurde installatietekeningen. De sparingen van alle disciplines dienen als één document op dezelfde onderlegger te worden verwerkt door de (coördinerend)aannemer.
- De bouwkundig aannemer dient, in verband met zijn taak de sparingen te dichtten, in overleg met de neven aannemers OF haar onderaannemer installateurs en derden de afmetingen van de sparingen zoveel mogelijk te reduceren voor zover de uitvoering van het werk dit toelaat.

Toetsing:

- De sparingstekeningen worden door de directie c.q. de adviseur constructies uitsluitend op hun constructieve consequenties getoetst. De aannemer blijft dus volledig verantwoordelijk voor aantallen, plaats en maatvoering van de door hem opgegeven sparingen. Alle consequenties van foutief of te weinig opgegeven sparingen zijn voor rekening van de aannemer.

59. BEDIENINGS- EN ONDERHOUDSVOORSCHRIFTEN

Vervaardiging:

- De aannemer vervaardigt en levert de bedienings- en onderhoudsvorschriften voor alle tot dit bestek behorende installatietechnische en bouwkundige werken.
- Voor zover in de diverse bestek hoofdstukken eisen aan de bedienings- en onderhoudsvorschriften zijn gesteld, dienen die eisen te worden aangehouden en prevaleren boven deze algemene eisen.

Aantallen, tijdstip en vorm, conform het Protocol Documenten Universiteit Leiden. De bedienings- en onderhoudsvorschriften dienen minimaal te bevatten:

- een omschrijving van de opbouw en de werking van de installaties;
- eenvoudige principeschema's van de installaties ten behoeve van gebruikers;
- regeltechnische omschrijving van elke regelkring en de onderlinge relatie van deze regelkringen.
- een beschrijving van de door de gebruiker(s) uit te voeren bedienings- en onderhoudshandelingen voor installaties en bouwkundige werken;
- een beschrijving van mogelijke storingen en de door de gebruikers uit te voeren acties bij storingen;
- groepenverklaringen van de verdeelkasten.

69. VERBOD TOEGANG

Van de bij het werk behorende werk- en detailtekeningen mag niet worden afgeweken, alleen wanneer op de bouwvergadering over een onderdeel door de directie een beslissing wordt genomen, zal daarnaar gehandeld mogen worden. De bouw mag niet worden aangevangen en/of voortgezet, alvorens de benodigde goedkeuringen, voor het betreffende onderdeel zijn verkregen van de overheid.

70. AANNEEMER TE VERZORGEN AFDRUKKEN

De aannemer dient er zorg voor te dragen dat van alle werktekeningen (zowel concept als definitief welke zijn vrijgegeven voor uitvoering) twee afdrucken in het uitvoerdersverblijf aanwezig zijn ten behoeve van de directie.

89. GOEDKEURINGSPROCEDURE WERKTEKENINGEN EN/OF -BEREKENINGEN ALGEMEEN

De aannemer verplicht zich de goedkeuringsprocedure, inclusief controle door bouw- en woningtoezicht, van door of namens hem vervaardigde werktekeningen en bijbehorende berekeningen als bedoeld in het bestek, tijdig op gang te brengen, mede aan de hand van het door hem te vervaardigen gegevensverstrekkingschema.

Alvorens voornoemde stukken naar de directie worden verzonden dienen deze door de aannemer te zijn gecontroleerd op compleetheit en als zodanig door hem worden gewaarmerkt.

Hiertoe dient de aannemer een procedure op te stellen.

Onder compleetheit van de stukken dient te worden verstaan (voor zover van toepassing):

- de aanwezigheid van een overzichts- c.q. merktekening.
- de maatvoering in relatie tot de omgeving.
- de volledige maatvoering nodig voor productie van alle tot de levering behorende onderdelen.
- de plaats, vorm, maatvoering en uitvoeringswijze van verbindingen in en tussen onderdelen.
- de plaats, vorm, maatvoering en uitvoeringswijze van verankeringen, bevestigingen, op te nemen onderdelen etc.
- de volledige in het onderdeel op te nemen wapening.
- een gemaatvoerd ankerplan
- de tekeningen dienen vergezeld te zijn van de bijbehorende berekeningen.

Stukken, waarvan blijkt dat deze niet volledig zijn en/of slechts gedeeltelijk uitgewerkt, alsmede stukken welke niet door de aannemer zijn gewaarmerkt, zullen ongecontroleerd en per omgaande worden teruggezonden dan wel zal de aannemer worden bericht dat bedoelde stukken niet in behandeling zullen worden genomen.

Eventueel hierdoor optredende vertragingen zijn geheel voor rekening van de aannemer.

De aannemer dient de goedgekeurde werktekeningen en bijbehorende berekeningen via de betreffende adviseur te verstrekken (conform de omgevingsvergunning en tenminste 5 weken voor aanvang productie) aan de bevoegde (overheids)instanties ten behoeve van de benodigde goedkeuringen.

Aantal ter controle te verstrekken exemplaren:

- ter goedkeuring: digitaal.
- goedgekeurd: digitaal of conform de eisen van de bevoegde (overheids)instanties.

De aannemer is tevens verantwoordelijk voor het op het werk aanwezig zijn van de door bouw- en woningtoezicht gecontroleerde documenten voor start van de uitvoering.

90. CONTROLE WERKTEKENINGEN EN/OF -BEREKENINGEN CONSTRUCTIE

De controle van ingediende stukken door directie/ontwerpend constructeur omvat:

- het controleren of de verstrekte constructieve uitgangspunten worden gehanteerd.
- het globaal beoordelen van de toegepaste berekeningswijze en het globaal controleren of de vigerende voorschriften worden toegepast.
- het (a-select) beoordelen van de uitwerking van onderdelen waaraan naar de mening van het adviesbureau bijzondere risico's zijn verbonden en/of waaraan bijzondere aandacht moet worden besteed.
- het (a-select) beoordelen van de uitwerking van de onderlinge samenhang van gelijksoortige constructies.
- het (a-select) beoordelen van de uitwerking van de aansluitingen tussen ongelijksoortige constructies.

De controle en beoordeling betreffen de constructieve aspecten en niet de maatvoering.

Uitgangspunt is dat de controle en beoordeling in twee rondes plaats vindt.

De eerste controle ronde is hierboven omschreven.

De tweede controle ronde op het juist verwerken van de opmerkingen van de eerste controle ronde.

Indien meer controles nodig blijken te zijn door onvoldoende uitwerking van de door de aannemer te vervaardigen werkbescheiden komen aanvullende controlekosten voor rekening van de aannemer tegen een nader te bepalen uurloon.

91. CONTROLE DOOR AANNEMER

De aannemer is verplicht de door of namens hem gemaakte detail- en werktekeningen en/of berekeningen voor de uitvoering te controleren.

Hierbij dient de aannemer tevens te controleren of bovengenoemde gegevens overeenkomen/ afgestemd zijn op de door de directie verstrekte tekeningen/ berekeningen.

Eventuele afwijkingen ten opzichte van de tot de overeenkomst behorende stukken moeten schriftelijk aan de directie worden gemeld.

Schade voor de aannemer en/of aan het werk, ontstaan door het niet of onvoldoende controleren van de ter beschikking gestelde tekeningen, komt niet voor verrekening in aanmerking.

92. SPARINGSTEKENINGEN - COÖRDINATIE EN VERANTWOORDING

De coördinatie voor het verzamelen van de uitvoeringsgegevens voor sparingen, in de constructies op te nemen voorzieningen e.d. berust bij de coördinerend aannemer.

Deze gegevens dienen door de aannemer die gebruik zal maken en/of verantwoordelijk is voor de betreffende sparing opgave op een sparingstekening te worden uitgewerkt.

De eenduidigheid van de positionering van sparingen en in het beton op te nemen onderdelen moet door de coördinerend aannemer worden gecontroleerd en worden gearandeerd.

t.b.v. sparingen en/of in de gewapend betonconstructie op te nemen onderdelen welke van invloed zijn op de aard van de constructie dienen, in definitieve vorm, na controle en goedkeuring door directie, uiterlijk 10 werkdagen voor het verstrekken van de wapeningstekeningen in het bezit te zijn van de directie. Dit dient te zijn opgenomen in het, door de aannemer te vervaardigen, tekeningenverstrekkingsschema.

Sparingen en/of voorzieningen welke invloed hebben op de wapening worden middels een principedetail inclusief raveelwapening door de constructeur van de aannemer op de wapeningstekeningen verwerkt.

Bijzondere sparingen waarbij complexe aanpassingen in de wapening benodigd zijn worden één op één door de constructeur of de aannemer overgenomen in de wapeningstekeningen zonder maatvoering.

Voor alle later aan te leveren sparingen e.d. worden door de directie kosten in rekening gebracht bij de aannemer (op basis van gemaakte uren) voor:

- bijwerken van wapeningstekeningen.
- beoordeling van eventueel te boren gaten.

93 BOORTEKENINGEN - COÖRDINATIE EN VERANTWOORDING

De coördinatie voor het verzamelen van de uitvoeringsgegevens voor te boren en/of te zagen gaten t.b.v. doorvoering van installatie onderdelen in gerede en/of bestaande constructies berust bij de coördinerend aannemer.

Deze gegevens dienen door de aannemer die gebruik zal maken en/of verantwoordelijk is voor de betreffende sparing opgave op een boortekening, dan wel op een relevante sparingstekening te worden uitgewerkt.

De eenduidigheid van de positionering van de te boren gaten moet door de aannemer worden gecontroleerd en worden gegarandeerd.

Te boren gaten moeten altijd met een zo klein mogelijke diameter worden uitgevoerd.

Tekeningen t.b.v. boorgaten dienen, in definitieve vorm, na controle en goedkeuring door directie/ontwerpend constructeur bij de directie/ontwerpend constructeur te worden ingediend.

Voor boorgaten die een nadelige invloed hebben op sterkte of stijfheid van de constructies, zal de constructeur van de aannemer bepalen welke voorzieningen daarvoor moeten worden getroffen en ter toetsing voorleggen aan de ontwerpend constructeur.

Voor boorgaten die nodig zijn vanwege fouten, omissies of wijzigingen, zijn de kosten voor het boren, zagen en aanbrengen van voorzieningen voor rekening van de aannemer, inclusief de kosten van engineering door de ontwerpend constructeur.

00.06.10 ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN

01. VEILIGHEIDS- EN GEZONDHEIDSPLAN

Het veiligheids- en gezondheidsplan (V&G-plan) als bedoeld in artikel 2.28 van het Arbeidsomstandighedenbesluit (Stb 1999.451) maakt deel uit van dit bestek.

02. AANSTELLING V&G-COÖRDINATOR VOOR DE UITVOERINGSFASE

Ingevolge het bepaalde in artikel 2.29 van het Arbeidsomstandighedenbesluit (Stb 1999.451) stelt de aannemer één of meer coördinatoren (V&G-coördinatoren) voor de uitvoeringsfase aan. Deze coördinator(en) geeft (geven) uitvoering aan de coördinatietaken genoemd in artikel 2.31 van het Arbeidsomstandighedenbesluit.

09. ARBEIDSOMSTANDIGHEDENBESLUIT

De opdrachtgever legt bij deze aan de aannemer de verplichting op, om de verplichtingen van de opdrachtgever voortvloeiende uit deze wet tot uitvoering te brengen en na te leven.

De aannemer verklaart, door ondertekening van de overeenkomst, deze verplichting te aanvaarden en als eigen verplichting na te komen en vrijwaart de opdrachtgever voor alle gevolgen voortvloeiende uit het eventueel niet nakomen van de verplichtingen welke aan de opdrachtgever bij voornoemde wet zijn opgelegd.

De aannemer moet de hierboven vermelde bepalingen opnemen in de eventueel door hem te sluiten onderaannemingsovereenkomsten en de onderaannemers verplichten deze bepalingen door die onderaannemers te sluiten onderaannemingsovereenkomsten op te nemen.

90. VEILIGHEIDS- EN GEZONDHEIDSPLAN UITVOERINGSFASE

Ingevolge de ARBO-wetgeving geldt voor dit project:

- uitvoeringscoördinator(en): door de aannemer(s)
- Veiligheids- en gezondheidsdeelplan uitvoeringsfase: door de aannemer voor diens werkzaamheden. Gezamenlijk met nevenaannemers wordt een geheel plan opgesteld.
- voortgangsrapportage evt. evaluatie: door de directie
- in bedrijfstellen installaties: door de aannemer van het betreffend installatiewerk.
- tijdig de op de bouw aanwezigen informeren en de nodige veiligheidsmaatregelen treffen: door de aannemer.
- projectdossier: door de aannemer.
- Generieke Poortinstructie verplicht voor alle medewerkers op de bouw.

91. KICK-OFF MEETING

Voor aanvang van de uitvoeringswerkzaamheden dient de Uitvoerder van de Aannemer het werk- / VGM-plan en aanhangende plannen, met daarin opgenomen alle maatregelen, procedures en werkwijzen met alle betrokken medewerkers te bespreken (kick-off meeting). Hiertoe behoren ook ingehuurde werknemers en onderaannemers. Er wordt aandacht gevestigd op de risico's die de werkzaamheden binnen en buiten het werkterrein met zich meebrengen. Deze instructies behoren, voor alle partijen, periodiek te worden herhaald (bijvoorbeeld d.m.v. reguliere werkbesprekingen). Tijdens de bespreking worden de bij het werk betrokken onderaannemers geïnformeerd over:

- De verdeling van taken en verantwoordelijkheden. Met name geldt dit voor de algemene handhaving van regels en voorschriften op het gebied van kwaliteit, arbeidsomstandigheden en milieu op de werklocatie, maar ook voor noodsituaties. Deze projectgebonden werkbesprekingen dienen te worden geregistreerd.

92. COÖRDINATIETAKEN

De coördinatietaken omvatten alle werkzaamheden en de totale uitvoeringsduur van het totale bouwwerk.

De V&G-coördinator(en) voor de uitvoeringsfase dien(t)(en) het geactualiseerde V&G-dossier over te dragen aan de opdrachtgever nadat alle op het bouwwerk betrekking hebbende werkzaamheden zijn voltooid.

93. VERKLARING ERKENDE ARBO-DIENST

De aannemer dient éénmaal per 2 maanden een verklaring te overleggen van een onafhankelijke ARBO-dienst dat in het kader van de actualisering en uitwerking van het V&G-plan aan alle relevante aspecten voldoende aandacht is besteed.

Deze onafhankelijke ARBO-dienst dient vooraf door de directie te zijn goedgekeurd.

00.09 BOUWKUNDIGE VOORZIENINGEN VOOR INSTALLATIES

00.09.10 BOUWKUNDIGE VOORZIENINGEN VOOR INSTALLATIES

01. BRANDWERENDHEID

Het brandwerend afdichten van alle nieuwe doorvoeringen ten behoeve van de uitbreiding behoort tot de werkzaamheden van de aannemer die gebruik zal maken van de betreffende voorziening en/of verantwoordelijk is voor de betreffende sparing opgave.

De brandwerende doorvoeringen moeten een minimale brandwerendheid hebben gelijk aan de brandwerendheid van de constructie die deze doorsnijdt.

De aannemer is verantwoordelijk voor zijn ontwerp uitwerking en de goedkeuring van deze ontwerp uitwerking door Brandweer en Bouw & Woningtoezicht. Alle correspondentie en communicatie met bovengenoemde instanties van welke aard dan ook, dienen in verplicht overleg met het projectmanagement te worden afgestemd alvorens te worden ingezet door de aannemer.

02. GELUIDWERENDE EN/OF GELUIDISOLERENDHEID

Rekend afdichten van alle nieuwe doorvoeringen ten behoeve van de uitbreiding behoort tot de werkzaamheden van de aannemer die gebruik zal maken van de betreffende voorziening en/of verantwoordelijk is voor de betreffende sparing opgave.

De geluidwerende doorvoeringen moeten een geluidwering/isolatie hebben gelijk aan die van de constructie die deze doorsnijdt.

De aannemer is verantwoordelijk voor de goedkeuring van zijn ontwerp door of namens de directie.

03.02.01 WERKZAAMHEDEN DOORVOERINGEN

Het aanbrengen van brandwerende materialen voor doorvoeringen en installatieonderdelen in brandscheidende en geluidwerende/isolerende constructies.

Het aanbrengen van geluidwerende/isolerende materialen voor doorvoeringen en installatieonderdelen in geluidscheidingen en geluidwerende/isolerende constructies.

Vorbereidende werkzaamheden:

- het schoonmaken van de sparingen.

Wand- en vloerdoorvoeringen (kanalen, leidingen en kabels):

- het vullen van sparingen, rondom de installatiedoorvoering.

- kanalen, leidingen of kabels over een lengte van circa 250 mm dienen aan beide zijden van een brandwerende scheiding te worden afgewerkt middels een bij brand opschuimende coating (verf).

Nummerplaten:

- alle nieuw aangebrachte brandwerende doorvoering en de installatietechnische brandwerende componenten dienen voorzien te worden van een nummerplaat overeenkomstig het logboek brandwerende doorvoeringen.

Bij oplevering van het project dient door de desbetreffende leverancier van het brandwerende doorvoermateriaal een certificaat en een logboek verstrekt te worden.

04. OVERZICHTSTAAT SPARINGEN

Na gereed zijn van de montage dienen tezamen met de directie alle schachten en ruimten boven het plafond ter plaatse van de aangegeven brandscheidingen geïnspecteerd te worden.

De sparingen worden gedicht en gecodeerd. Voor deze administratie dient in de revisietekeningen een separate werktekeningenset voorzien te worden. Alle sparingen worden vastgelegd in overzichtstaten en digitaal vastgelegd. Deze vastlegging dient bij oplevering, digitaal verstrekt te worden. Op deze opnames dienen sparing zichtbaar en codering leesbaar te zijn.

05 BOUWPLAATSVOORZIENINGEN

Blad 43/47

05.00 ALGEMEEN

05.00.10 BEGRIPPEN: ALGEMEEN

90. UNIVERSITEITSGEBOUW

Universiteitsgebouw Spui Den Haag te Spui 3, 2511 BJ Den Haag.

Voor de locatie zie de door de architect ter zake opgestelde situatietekening, met inbegrip van de bouwrijroute.

05.00.20 EISEN EN UITVOERING: ALGEMEEN

91. UITVOERING BOUWPLAATSVOORZIENINGEN

Gedurende de normale werktijden, maar ook tijdens overwerkuren, dient te allen tijde een gemachtigde van de aannemer (Nederlandstalig) aanwezig te zijn, dan wel telefonisch bereikbaar zijn.

Deze gemachtigde van de aannemer dient belast te zijn met de dagelijkse leiding van het project en met wie de opdrachtgever bindende afspraken kan maken.

Alle door de aannemer te gebruiken materieel, machines en apparatuur op het terrein van de opdrachtgever, dient aan de vigerende veiligheidsvoorschriften te voldoen.

92. BESCHERMENDE MAATREGELEN

Voordat met het werk wordt begonnen, moeten de nodige veiligheidsvoorzieningen worden getroffen om beschadiging binnen het werkterrein en direct daarbuiten te voorkomen en de veiligheid van enerzijds bouwplaatspersoneel maar anderzijds personeel van de Universiteit Leiden, leveranciers, etc. te waarborgen. Het e.e.a. volgens het door de coördinerend aannemer op te stellen gezamenlijk Werkplan (00.02.26), ter goedkeuring van de Arbeidsinspectie en opdrachtgever/directie.

De coördinerend aannemer dient er voor zorg te dragen dat het bestaande gebouw wind- en waterdicht blijft.

De aannemer dient er voor zorg te dragen dat in en om het bestaande gebouw door zijn werkzaamheden zoals deelsloop geen schade wordt veroorzaakt aan te behouden werk en de eigendommen van de opdrachtgever, nevenaannemers of derden.

Hinderlijke trillingen, geluidsoverlast, geuroverlast en stofvorming tijdens het verrichten van de uitvoeringswerkzaamheden dienen zoveel mogelijk worden beperkt en tegengegaan. Tijdstippen van uitvoering van de diverse noodzakelijke, maar rust verstorende werkzaamheden en maatregelen om overlast tegen te gaan, altijd in overleg met de directie.

93. BESCHERMING TE HANDHAVEN ONDERDELEN

Alle te handhaven onderdelen, deuren, trappen en vloeren binnen het werkgebied of in de ontsluiting van het werkgebied dienen tegen beschadigingen en vervuiling dienen door de coördinerend aannemer beschermd te worden d.m.v. underlayment of hardboardplaten waarvan de naden afgetaped te worden.

94. BESCHERMENDE MAATREGELEN INSTALLATIES

Om schade aan het gehele gebouw gebonden ventilatiesysteem door stofontwikkeling voldoende te beperken dient door de aannemer van het installatiewerk de afzuiginstallatie binnen het gebouw te worden afgekoppeld en dichtgezet te worden.

Tevens dienen brandkleppen dichtgezet te worden. De luchtbehandelingsinstallatie (debiet) hier tijdelijk op aanpassen.

Binnen het bouwgebied dienen actieve brandmelders door de aannemer van het installatiewerk aan het begin van elke werkdag beschermd te worden door een stofdicht hoesje. Aan het einde van elke werkdag de hoesjes weer verwijderen.

95. UITVOERING, EISEN AAN PERSONEEL

Werknemers belast met de uitvoering en/of begeleiding moeten zich als werknemer van de aannemer bij de directie kunnen legitimeren.

De directie kan met opgaaf van redenen aan bepaalde personen de toegang tot het werk weigeren.

05.00.24 EISEN EN UITVOERING: BOUWPLAATSINRICHTING

01. INDELING EN GEBRUIK WERKTERREIN

Ten aanzien van de indeling en het gebruik van het werkterrein gelden de volgende beperkingen:

- De aannemer wordt geacht op de hoogte te zijn van de staat, de situering en de toegangsmogelijkheden tot het werkterrein. Eveneens betreffende obstakels in, bij of boven het werkterrein op de dag van aanbesteding, zulks onverminderd het bepaalde in de paragrafen 15 en 29 van de UAV 2012.

- De bij de opdrachtgever beschikbare informatie omtrent de hoedanigheid van -, en obstakels op het terrein wordt slechts verstrekt om de aandacht van de aannemer hierop te vestigen en zonder de aannemer te ontheffen van onderzoeksplicht en verantwoordelijkheid.

- De kosten voor herstel van beschadigingen als gevolg van het werk, zowel op het werkterrein incl. de transportroutes als daarbuiten, zijn voor rekening van de aannemer.

- De aan- en afvoer van materialen dient plaats te vinden op werkdagen in normale (*) werkuren; afwijkingen hierop alleen na goedkeuring van de directie.

* *Er dient rekening gehouden te worden met het wandelgebied (autovrije zone) in de directe omgeving van het universiteitsgebouw.*

- Beroep op werkvertraging ontstaan door het hierboven gestelde is niet mogelijk.

- Het is verboden om in universiteitsgebouwen en op universiteit terreinen te roken.
- Het is verboden om in keten of loodsden waarin wordt gestookt en/of gerookt, explosieve of brandbare stoffen op te slaan.
- De afvalcontainers dienen afsluitbaar te zijn (ontoegankelijk voor onbevoegden) en zo ver als mogelijk uit de gevels van het gebouw, alsmede de gevels van belendende gebouwen te worden geplaatst.
- Het plaatsen van materiaal, materieel, opslag, etc. en de toegang(en) tot het werkterrein zijn uitsluitend toegestaan op de door de opdrachtgever/directie aangegeven plaatsen binnen en buiten het gebouw.
- Het is verboden om in binnen het gebouw explosieve of brandbare stoffen op te slaan.
- Het gebruik van audio- en videoapparatuur e.d. is niet toegestaan, het gebruik van radiotoestellen of andere geluidsdragers op het werk is niet toegestaan.
- De aannemer dient zelf voor het horizontale en verticale transport in en op het werkterrein zorg te dragen. In overleg met en op aanwijzing van de directie kan gebruik worden gemaakt van trappen en liften binnen het bestaande gebouw.
- De vrije doorgang van vluchtroutes zoals trappenhuis, portalen en gangen, nooduitgangen en terreinwegen naar de openbare weg, mag niet beperkt worden zonder toestemming van de directie.
- Het gebruik van door de directie aangewezen sanitaire voorzieningen en schaftgelegenheid binnen het gebouw is toegestaan.
- Gebruik van voorzieningen buiten het werkgebied en van verkeersruimten/gebieden buiten het werkgebied wordt eventueel toegestaan onder voorwaarde dat deze binnen het reguliere onderhoud schoongehouden kunnen worden. Indien de directie van mening is dat van opzet en/of excessieve vervuiling sprake is zal dit worden gemeld en kan bij herhaling tot verrekening van de extra door de opdrachtgever gemaakte kosten worden overgegaan met de aannemer die verantwoordelijk is. Dergelijke kosten worden in het geval dat een verantwoordelijke zich niet meldt per aannemer verdeeld op basis van aanneemsom, dit ter beoordeling van de directie.
- Het werkterrein dient zodanig te worden ingericht dat dagelijks onderhoud goed mogelijk is en dat stof- en afvalverspreiding naar de omgeving tot een minimum wordt beperkt.
- Stofschotten ter goedkeuring directie.
- De aannemer is verplicht het werkterrein incl. de transportroutes dagelijks op te ruimen en opgeruimd te houden.
- De aannemer dient zodanige maatregelen te treffen dat tijdens en buiten de werkuren het werkterrein niet door onbevoegden kan worden betreden. Het betreden van werkterrein door personen die niet direct bij het bouwproces zijn betrokken zijn, is slechts toegestaan met toestemming van de directie.
- De aannemer dient rekening te houden met het feit dat het gebruik van het buiten het werkgebied liggende ruimten binnen het gebouw, incl. de installaties en gebruikersapparatuur zonder gevaar, zonder overlast en overeenkomstig zijn bestemming kan worden voortgezet.
- De aannemer dient de indeling van het werkterrein te maken in overleg met de directie.
- De werkzaamheden dienen zodanig te worden uitgevoerd en er dienen zodanige maatregelen te worden getroffen dat de overlast binnen het door functionerende universiteitsgebouw en buiten (o.a. de directe openbare omgeving) tot een minimum wordt beperkt.
- De opdrachtgever kan geen parkeerplaatsen in de directe omgeving aanbieden voor het voor lange of korte duur stallen of parkeren van bedrijfs- en personenauto's van de aannemer. De aannemer zal het dag-parkeren zelf moeten regelen, al dan niet in overleg met de betreffende gemeentelijke dienst. De kosten voor tijdelijke parkeervergunningen zijn voor de aannemer. Zie ook 05.41.12-a, Verkeerscirculatieplan.

02. AFVOER VAN AFVAL

Voor afvalstoffen geldt het Landelijk Afvalbeheerplan 2009-2021 m.b.t. het inzamelen, opslaan en bewerken en verwerken van vermeld bouwafval.

Bouwafval dient gescheiden te worden verzameld en afgevoerd conform Model- Bouwverordening Artikel 4.11 Bouwafval en voorts conform de bepalingen van de Gemeente Leiden.

- minimale scheiding overeenkomstig Regeling Bouwbesluit 2012, afdeling 8.2.
- (gevaarlijke) afvalstoffen, als bedoeld in de Eural. E.e.a. verzamelen in gesloten containers en in overleg met de directie en de betreffende dienst van de gemeente afvoeren naar een afvalverwerkend bedrijf met een hiervoor geldige vergunning.

90. VERWERKING VAN BOUWPLAATSAFVAL

Op de containers waarin de afvalstoffen worden bewaard, moet op een voor de gebruikers duidelijk leesbare plaats en manier zijn aangegeven voor welke afvalfracties de containers bestemd zijn.

Ter voorkoming van onnodige bewegingen met groot materieel op het in gebruik blijvende universiteitsterrein worden kleinere afvalcontainers voor gescheiden inzameling van bouw- en sloofafval zo dicht mogelijk bij het werkterrein geplaatst en vervolgens in bulkpartij verzameld, zo dicht mogelijk bij de aan- en afvoerroutes.

Het selectief verwijderen en afvoeren naar gecertificeerde verwerkers van aanwezige chemische/gevaarlijke afvalstoffen zoals o.a. alle brandmelders, TL-buizen en divers KCA behoort tot het werk.

Voor aanvang van de werkzaamheden dienen alle te verwijderen elementen, die als gevaarlijk afval worden aangemerkt in de Europese Afvalstoffenlijst (Eural) van de Wet Milieubeheer, uit het gebouw te worden verwijderd door een daartoe erkend bedrijf. De afvalstoffen afvoeren naar een gecertificeerde verwerkingsinrichting, niet zijnde een stortplaats of verbrandingsinstallatie.

De overige niet herbruikbare en niet nuttig toepasbare afvalstoffen moeten milieuhygiënisch verantwoord worden afgevoerd naar een gecertificeerde verwerkingsinrichting.

Het is niet toegestaan op of nabij het werkterrein afvalstoffen of andere materialen, van welke aard dan ook, te verbranden. Ook het anderszins in de bodem of in open water brengen van afvalstoffen is niet toegestaan.

05.00.30 INFORMATIE-OVERDRACHT: ALGEMEEN

01. TER BESCHIKKING STELLEN ENERGIE DOOR DE OPDRACHTGEVER

Door de opdrachtgever wordt op verzoek van de aannemer ter beschikking van de aannemer gesteld:

- elektrische energie t.b.v. het werk in overleg met de directie.
- watertappunten t.b.v. bouw- en drinkwater.

In principe geldt dat onttrokken energie en water geen hinder mag opleveren voor het door functionerende universiteitsgebouw. Het verbruik voor het drogen en/of op temperatuur brengen van niet glasdichte gebouwen of gebouwdelen valt buiten hetgeen

De opdrachtgever ter beschikking wordt gesteld, hiervoor dient de aannemer die dit benodigd zelf zorg te dragen voor apparatuur en energie.

De kosten voor het verbruik zijn voor rekening van de opdrachtgever. Indien de directie van mening is dat van verspilling en/of excessief verbruik sprake is zal dit worden gemeld en kan bij herhaling tot verrekening worden overgegaan met de aannemer die verantwoordelijk is. Dergelijke kosten worden in het geval dat een verantwoordelijke zich niet meldt per aannemer verdeeld op basis van aanneemsom, dit ter beoordeling van de directie.

De voornoemde voorzieningen worden binnen redelijke grenzen beschikbaar gesteld vanuit nader aan te geven centrale Blad 45/47 ten.

De aannemer verzorgt zelf vanuit het verdeelpunt het transport van de energie en het water middels kabels, leidingen, zwerfkasten, etc.

Het gewenste elektrische vermogen en/of de hoeveelheid te gebruiken water dient tijdig aan de directie kenbaar te worden gemaakt.

05.00.50 BIJBEHORENDE VERPLICHTINGEN: ALGEMEEN

91. SCHOONHOUDEN

Het verwijderen van achtergebleven inboedel (dus niet van waarde voor de opdrachtgever) en vuil in het betreffende te renoveren gebouw behoort tot de werkzaamheden van de coördinerend aannemer.

Het dagelijks schoonhouden van het terrein, direct rond het gebouw en de aansluitende openbare weg als gevolg van het aan- en afvoeren van materiaal en materieel, behoort eveneens tot de verplichtingen van de coördinerend aannemer.

De aannemer dient alle werkzaamheden zodanig uit te voeren dat eventuele verontreinigingen zich niet kunnen verspreiden naar de belendingen en omgeving. Schade en/of verontreinigingen aan belendingen en/of omgeving dienen voor rekening van de aannemer onmiddellijk te worden hersteld.

92. VASTE GEBOUWELEMENTEN

Het op aanwijzing van de directie afdekken van de te handhaven vloer- en wandafwerkingen met hardboardplaten, afdekfolie, etc. ter plaatse van werkzaamheden en ter plaatse van aangewezen transportroutes zoals gebouwgebonden trappen en liften. Het afdekken van eventueel niet te demonteren vaste inventaris (zoals bijvoorbeeld vaste kasten) met afdekfolie t.p.v. de ruimtes waar werkzaamheden worden verricht.

Het afdichten van ontsluitingen van het bouwgebied en schachten en trappenhuisen binnen het bouwgebied met afdekfolie t.p.v. de ruimtes waar werkzaamheden worden verricht om overlast door bouwstof en geur tegen te gaan.

Behoort tot de werkzaamheden van de coördinerend aannemer.

93. BRANDBEVEILIGING

De aannemer installatiewerk dient, voor zover en zolang dit niet is voorzien van een functionerend nieuw of bestaand brandmeldsysteem, het bouwgebied te voorzien van een tijdelijk automatisch brandmeldsysteem (geschikt voor de bouwplaats) dat ten minste actief is als er geen personeel aanwezig is. In geval van brandmelding dient de aannemer dit direct te melden bij de bewakingsdienst van de Universiteit Leiden en maatregelen te treffen die overslaan van de brand in of naar de gebouwen van de opdrachtgever of van derden voorkomt.

05.31 LOODSEN EN KETEN

05.31.10-a BOUWKEET

0. BOUWKEET RUIMTE(N):

De aannemer heeft geen mogelijkheid tot het plaatsen van een bouwkeet op het werkterrein.

De aannemer heeft de mogelijkheid gebruik te maken van de gedeelde sanitaire- en schaftvoorzieningen binnen het werkterrein.

Dat geldt ook voor opslagmogelijkheden in het werkgebied voor materieel- en materiaal m.u.v. bouwafval. Opslagruimte middels containers in de directe omgeving buiten het gebouw is niet toereikend.

.01 TIJDELIJKE VOORZIENING

Sanitaire- en schaftvoorzieningen, materiaal- en materieelcontainers t.b.v. het werk.

05.34 SCHOONMAKEN EN PREVENTIEF ONDERHOUD

05.34.10-a VERWIJDEREN VERONTREINIGINGEN

0. REINIGEN BESTAAND EN NIEUW WERK

Onverminderd het overige in het bestek bepaalde, vóór de oplevering het werkterrein inclusief de aan het werkterrein grenzende wanden en andere bouwelementen, gebruikte sanitaire- en opslagruimten, etc. krasvrij en stofschon opleveren.

Door de aannemer dient het voltooide werk (inclusief verborgen ruimten, kruipruimten, kanalen, kokers, putten enz.), het werkterrein, de in gebruik gegeven ruimten en de ten gevolge van de uitvoering van het werk verontreinigde eigendommen en werken van de opdrachtgever en van derden in overleg met de directie,

op de volgende wijze te zijn schoongemaakt:

- stukadoorwerken schoonmaken, zo nodig sauzen.
- tegelvloeren en gecoate vloeren dweilen.
- vloeren vegen en zuigen
- overig tegelwerk en schilderwerk op hout en metaal nat afnemen.

- binnen en buiten wassen en zemen.
  - corrosie vast stalen, aluminium en geëmailleerde onderdelen nat afnemen.
  - mortelresten verwijderen.
  - sanitair, wanden, hang- en sluitwerk, radiatoren, zichtwerk installaties / kanalen, systeemplafonds en vloeren smet- en spatvrij opleveren.
  - vast (laboratorium/ college/ etc.)-meubilair stofvrij en nat afnemen
  - alles stickervrij, merktekenvrij en krasvrij opleveren; eventuele graffiti verwijderen.
- Blad 46/47, inclusief aan- en afvoerwegen, opruimen, schoonmaken en zo nodig terugbrengen in de staat waarin het verkeerde bij beschikbaarstelling e.e.a. in overleg met en ter goedkeuring van directie en opdrachtgever.
- Tijdstip van uitvoering: vóór de oplevering.
- Schade als gevolg van het niet schoon opleveren is voor rekening van de aannemer, inclusief directiekosten voor een heropname.

Dagelijks/ direct door de aannemer zelf:

- mortelresten verwijderen;
- bouwafval verwijderen;
- vlekken door verf, kit, lijm, etc. altijd direct verwijderen;
- alle ruimten binnen het werkterrein bezemschoon;
- alle toegangswegen naar het werkterrein te allen tijde opgeruimd, bezemschoon en puinvrij voor een onbelemmerde vluchtweg en optimale bereikbaarheid voor de diverse hulpinstanties.
- alle ruimten binnen het werkterrein bezemschoon.

Coördinatie reinigen van het werk;

- de coördinerend aannemer

.01 GEBOUW

Alle ruimten binnen het gebouw waar de uitvoeringswerkzaamheden hebben plaatsgevonden.

.02 TERREIN

Het terrein en de aangrenzende openbare weg t.p.v. door de aannemer gebruikte stallingsplaatsen en toegangen naar het werkterrein.

05.41 INRICHTING WERKTERREIN

05.41.11-a WERKTERREININRICHTINGSPLAN

0. WERKTERREININRICHTINGSPLAN

Te verstrekken door de coördinerend aannemer.

Het moet de volgende gegevens bevatten:

- plaats bouwliften/bouwkranen en ander zwaar materieel;
- plaats van steigers binnen het bestaande gebouw;
- plaats van keten en loodsen, tijdelijke bouwwegen en parkeerplaatsen;
- de zich rond het werkterrein bevindende openbare wegen en onverharde gemeentegrond;
- de routing van voetgangers rond en door het werkterrein;
- de werkterreinbelendingen (schotten) incl. eventuele afsluiting met poorten enz.;
- de vluchtroutes binnen het bestaande gebouw;(*)

* Te allen tijde dienen vluchtroutes tijdens de bouw onbelemmerd in stand gehouden te worden.

- de in het werkterrein functioneel aanwezige kabels en leidingen;
- opslag explosieve en brandbare materialen;
- plaats en bereikbaarheid (extra) brandblusapparaten, etc.
- opslag overige materialen;
- locatie afvalverzameling met containers;
- aansluitpunten bouwstroom, etc.;
- plaats bouwbord (reclame-uiting);
- bouwvolgorde.

Het inrichtingsplan ter goedkeuring indienen bij de directie, de gemeente en de brandweer. Aantal te verstrekken exemplaren:

- zie 00.05.10.

05.41.12-a VERKEERSCIRCULATIEPLAN

0. VERKEERSCIRCULATIEPLAN

Te verstrekken door de coördinerend aannemer.

Het moet de volgende gegevens bevatten:

- de noodzakelijke in-/uitritten incl. de aan- en afvoerwegen op de locatie;
- losplaatsen van materiaal en materieel door bedrijfsauto's;
- de markeringswijze van de routing naar en van de locatie;
- de dag-parkeerplaatsen met bijbehorende verkregen vergunningen voor bedrijfs- en personenauto's van de aannemer.

De aanbevolen routing van- en naar het te renoveren gebouw wordt door of vanwege de directie op een situatietekening aangegeven.

Het verkeerscirculatieplan indienen ter goedkeuring bij de directie.

en één kalenderweek na gunning van de uitvoeringswerkzaamheden.

.01 BOUWDELEN/INSTALLATIEDELEN, ALGEMEEN
Het verkeerscirculatieplan t.b.v. de bereikbaarheid van de bouwplaats.

05.42 AFSLUITINGEN EN RECLAME

Blad 47/47

05.42.09-a BEWAKING

0. BEWAKING

De wijze van bewaking zal aan de coördinerend aannemer worden overgelaten. Risico's voor vermissing en vernieling e.d. zijn voor de aannemer.

1. SURVEILLANCERONDE

Door de opdrachtgever wordt 1x per avond/nacht een surveillanceronde verzorgd.

.01 INDIRECTE PROJECTVOORZIENINGEN DOOR AANNEMER

De bewaking van het gehele werkterrein.

05.42.11-a BOUWAFRATERING

0. BOUWAFRATERING

De coördinerend aannemer verzorgd de bouw afrastering.

Het gehele werkterrein, zoals op de bouwplaats tekening is aangegeven en volgens het goedgekeurde Werkerreinrichtingsplan, dient vanaf start werkzaamheden tot en met de oplevering afgesloten te zijn door middel van een solide geschoord hekwerk, minimaal 1.80 m' hoog en onderling gekoppeld. Het hekwerk voorzien van stof-, stuif- en zichtbeperkend gaasdoek.

In het hekwerk de noodzakelijke, goed af te sluiten poorten en/of doorgangen opnemen. De aannemer zal het hekwerk gedurende de gehele periode van de werkzaamheden in goede en deugdelijke staat houden.

Op het hekwerk rondom bordjes aanbrengen met de volgende tekst:

- "Verboden toegang voor onbevoegden, art.461Wetboek van Strafrecht";
- "Betreden van het bouwterrein op eigen risico";
- "Veiligheidshelm/-schoenen/-bril/gehoorbescherming verplicht".
- "Voetgangers oversteken"/ "Voetgangers omlopen".
- "Melden bij Uitvoerder, telefoonnummer".

Door de Gemeente en de Verkeerspolitie gestelde nadere eisen ten aanzien van de terreinafsluitingen naar de openbare weg, zijn voor rekening van de aannemer.

Na het beëindigen van de dagelijkse werkzaamheden moeten de toegangen worden afgesloten.

.01 TIJDELIJKE VOORZIENING

De bouwafastering rondom het ter beschikking gestelde werkterrein, conform het werkerreinrichtingsplan, door de coördinerend aannemer.